

SKAKbladet

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

2019-1

KONGETRÆF I LONDON

SKAKbladet 2019/I – **Indhold**

- 3** Leder
- 4** **Det bliver ikke større**
Jan Løfberg
- 11** **1-12. matchparti**
Lars Schandorff
- 12** **1. matchparti**
Lars Bo Hansen
- 15** **3. matchparti**
Mads Andersen
- 23** **8. matchparti •**
Nils Grandelius
- 25** **9. matchparti**
Sune Berg Hansen
- 29** **10. matchparti**
Bjørn Møller Ochsner
- 35** **Tiebreak**
Lars Schandorff
- 36** **1. tiebreak-parti**
Peter Heine Nielsen
- 40** **2. tiebreak-parti**
Peter Heine Nielsen
- 46** **Ny VM-titel til Carlsen**
Jan Løfberg
- 50** **En klubaften med fem
programpunkter**
Jan Løfberg
- 54** **Aktuel taktik**
Jacob Aagaard
- 56** **Løsninger/Aktuel taktik**
Jacob Aagaard
- 58** **Brættet rundt**
- 59** **Fra Laskers verden**
Claes Løfgren
- 63** **Begynderskak**
Carsten Hansen
- 67** **GM-norm i Böblingen Open**
Bjørn Møller Ochsner
- 71** **Nyt fra DSU**
Poul Jacobsen
- 72** **Indbydelse til DM i skak 2019**
- 74** **Delegeretmøde 2019**
- 75** **Skak og Skotland**
Jan Løfberg
- 76** **Hvordan vinder man over en
stormester?**
Peter Jakobsen
- 80** **Vitus - en mesterspiller
på 9 år**
Jan Løfberg
- 83** **Mindeord Bjørn Laursen**
Steen Juul Mortensen
- 84** **Brættet Rundt**
- 88** **Kramnik stopper**

4-43**VM-matchen i London**

Stor reportage fra VM-matchen i London. En perlerække af Danmarks topspillere samt Sveriges bedste spiller Nils Grandelius har hver især udvalgt et VM-parti, som de kommenterer udførligt.

44**Fem skarpe til Peter Heine Nielsen - Af Lars Schandorff**

Verdensmesterens danske chefsekundant åbner for flere interessante betragtninger. Blandt andet at det er nemmere at spille sort end hvid i en VM-match!

50**Klubliv - Af Jan Løfberg**

Skakbladet vil i løbet af 2019 tage på besøg i en række skakklubber rundt om i landet. Hvad sker der i klubberne? Hvordan får man folk til at bruge en hverdagsaften på at spille skak? Allerød Skakklub var den første klub vi besøgte.

Forsidefoto: Cathy Rogers

Præcisionsskak

Skak har ændret sig. Reglerne er ganske vist de samme, men selve spillet på brættet og måden det opfattes på, har gradvist forandret sig. Det blev meget tydeligt under VM-matchen i London, men selve tendensen har været der i adskillige år allerede. Man tænker måske bare ikke så meget over det. Det er selve mindsettet, der er anderledes. Skak er blevet et præcisionsspil.

Skakspillet har altid udviklet sig. Mens det tidligere var originale tænkere som Nimzowitsch eller Botvinnik, der teoretisk skubbede det frem og helstøbte spillere som Fischer eller Karpov, der nåede nye højder på brættet, så har det den sidste snes år nærmest udelukkende været computerprogrammer, der er kommet med nye input. Det gør de på højere og højere niveau og bliver derfor mere og mere dominerende. Nu følger både topspillere og tilskuere maskinerne. Det er op til mennesket at finde det bedste træk, vel at mærke computerens bedste træk, og tilskuerne holder især øje med, når det kikser. Man belønnes ikke længere for det gode træk, men kritiseres udelukkende for det dårlige. Der er kommet en fejlfindingskultur i skak, og det er lidt trist.

Men der spilles stadig interessant skak. Det kan også ses i dette blad. VM-matchen fylder meget. Det skal den også. Det bliver ikke større. Vi har fået en række af vores bedste spillere til at komme med deres version af, hvad der egentlige skete. Det er blevet rigtig spændende. Men når man taler skak i vore dage, så taler man også om klublivet. Skakbladet starter en serie om klubberne her anno 2019.

Er tiden løbet fra de traditionelle skakklubber, eller har de stadig masser at byde på? Det får vi nogle bud på i dette og de kommende numre.

God fornøjelse

Jan Løfberg og Lars Schandorff

DET BLIVER IKKE STØRRE

VM-matchen mellem den forsvarende verdensmester Magnus Carlsen og udfordreren Fabiano Caruana var imødeset med stor spænding blandt skakfans over hele verden. For første gang i flere år var der en tro på, at skakken kunne få en ny konge. Verdens to bedste i direkte dyst er altid ekstra interessant. Og forskellen i Elo-rating på blot tre point talte om, at det skulle blive en jævnbyrdig match. Men de færreste havde forudset, at jævnbyrdigheden skulle blive så udtalt i den klassiske skak, som den endte med. Skakbladet har fået en stribe af Danmarks allerbedste spillere til at kommentere begivenhederne på brættet.

Stormestrene Sune Berg Hansen, Lars Bo Hansen, Mads Andersen og danmarksmesteren Bjørn Møller Ochsner deler deres observationer med læserne. Endvidere bidrager to af verdensmesterens sekundanter – Carlsens danske chefsekundant Peter Heine Nielsen og den svenske stormester Nils Grandelius – til at fuldende en exceptionel gennemgang af de i alt 15 VM-partier.

Skakbladets redaktører benyttede sig af, at VM-matchen kun var et par timers flyvetur væk fra Danmark. Det er jo altid specielt at se skak på det niveau live.

Fra pressekonferencen for VM-matchen.
Fra venstre ses Andrej Gurjev, Ilya Merenzon,
direktør for World Chess, FIDE-præsident Arkadij
Dvorkovich, Magnus Carlsen, Fabiano Caruana og
pressechef Daniel King.

Foto: FIDE.

Af Jan Løfberg

Skak har altid været et spil mellem to. Før i tiden kun mennesker. Nu kan spillet også foregå mellem robotter (med synonymer som maskiner, computere, programmer osv.). Ikke desto mindre er det stadig ekstra interessant, når to mennesker sætter sig ned og konkurrerer om, hvem der er verdens bedste. Også selv om verdensmesteren er chanceløs mod robotten.

Historisk set er kampen om verdensmesterskabet noget ganske særligt, når den står mellem tidens to bedste spillere. Men mange uinteressante opgør har fundet sted. Særligt i de år hvor verdensmesteren håndplukkede sine modstandere. Man kan også argumentere for, at VM-matchen mistede noget af sin magi, mens mesterskabsceptret blev holdt af sovjetiske hænder. Om det var den ene eller anden ”russer” forekom lettere ligegyldigt. I hvert fald uden for Sovjetunionen.

I slutningen af forrige århundrede blev verdensmesterskabsbegrebet udvandet. Der blev fundet en række FIDE-verdensmestre som for altid vil stå på de historiske lister, men som aldrig vil blive en del af den kongerække, der startede omkring 100 år før med Wilhelm Steinitz i 1886.

Faste rammer

Nu er VM-titlen igen kommet i faste rammer, hvor alle de bedste menneskelige skakspillere har meldt sig ind i kampen for at stå øverst på podiet. I denne omgang vandt Fabiano Caruana kandidatturneringen og dermed retten til at udfordre verdensmesteren Magnus Carlsen. For første gang i en årrække var der ikke tvivl om, at kampen om VM-titlen var en dyst mellem verdens to stærkeste skakspillere. Alene dette faktum skabte i november endnu større bevågenhed for matchen.

Sådan blev spillerne præsenteret på gaden uden for The College.

Foto: Cathy Rogers.

Over alt i hele verden blev computeren med tilhørende programmer tændt, når et VM-parti startede kl. 15 Greenwich Mean Time. Hele verden er online. Fagre nye verden. Men ikke i London i år 2540, som i Aldous Huxleys roman af samme navn, men derimod London 2018.

Jo, undertegnede var selv ”på”. Som det nu lader sig gøre, når man også har et liv ved siden af skakken. Men selv under møder og forskellige festlige anledninger kunne man snige sig til at se den øjeblikkelige stilling på sin telefon.

På et tidligt tidspunkt havde Skakbladets redaktion talt om, at denne verdensbegivenhed måtte vi se live. Tim Jakslund fra Hillerød havde også lignende tanker, så vi samlede os i en lille dansk trio. I hvert fald opdagede vi ikke andre danskere i The College på Southampton Row i Holborn i det indre London. Vi udvalgte 9., 10. og 11. matchparti i forventning om, at matchen ville nå sit klimaks her – formentlig med en vinder. Andre forpligtelser gjorde, at Lars og jeg måtte søge hjemad inden 12. parti. Men igen: man kan sagtens lege tilskuer hjemme i dagligstuen.

Men stemningen og spændingen den får du kun på stedet.

Scenen i London

Forsvarende verdensmester: Magnus Carlsen, Norge. Født 30. november 1990. Verdensmester 2013. Nr. 1 på verdensranglisten uafbrudt siden 2010.

Udfordrer: Fabiano Caruana, USA. Født 30. juli 1992. Vinder af kandidatturneringen 2018. Nr. 2 på verdensranglisten.

The College var udset til at huse VM-matchen. Et stort palæ fra Victoriatiden som ofte huser modeopvisninger og -messer. Jeg ved egentlig ikke rigtigt, hvad jeg skal mene om spillestedet, der var henlagt til palæets teater. For det første var det meget dystert med et mørkebrunt marmorgulv, og VM-arrangørerne havde valgt at beklæde væggene med sort stof fra gulv til loft – formentlig af lydæmpende årsager. Der var såmænd plads nok, men spillesalen havde blot plads til 150 tilskuere ad gangen. Når alle siddepladser var besat var der mulighed for at stå op. Men det føltes trangt. Allerede på andendagen, hvor 290 tilskuere havde købt billet til en stykpris af 70 pund (ca. 600 kroner), måtte arrangøren World Chess indføre udskiftning på tilskuerpladserne. Man kunne få lov til at se girafferne i en halv time ad gangen.

Der var kø foran spillestedet før 3. parti.

Foto: Cathy Rogers.

Da jeg først havde set Carlsen og Caruana inde bag glasvinduene i et kvarters tid, så fandt jeg ud af at placere mig andre steder. Samlet set var der kun 230 siddepladser til folk med billet – underligt. Særligt når det var et palæ med mange ubrugte kvadratmeter. Ilya Merenzon, direktør for World Chess, udtalte, at man havde undersøgt fem andre spillesteder med en større tilskuerkapacitet. Men de blev fra valgt på grund af afsides beliggenhed eller for høje lejeudgifter.

The College lå lige i smørhullet. Tre kilometers gang fra Piccadilly Circus. Tæt på Tottenham Court Road, Baker Street, Oxford Street og The Strand. I Holborn var det faktisk muligt at få et udmærket hotelværelse til 750 kroner få minutters gang fra spillestedet. Alligevel var det kun meget få danskere, der i løbet af de tre uger valgte at få sig en liveoplevelse i London.

Direktøren for World Chess, Ilya Merenzon, måtte stå skoleret for pressen, da det kneb for arrangørerne at skaffe alle tilskuere plads i spillesalen. Foto: Cathy Rogers.

Hvis ikke man ville sidde den halve time i spillesalen, kunne man sætte sig i en lille tilskuersal med en direkte transmission, hvor man tydeligt kunne følge spillernes ansigtsudtryk. Der var også en lille sal med otte-ti spil, hvor tilskuere selv kunne spille og samtidig følge VM-partiet. Man kunne også sætte sig ind i kommentatorrummet og følge Judit Polgars kommentarer suppleret med Anna Rudolf, der stod for de journalistiske indslag – interviews med spillere og eksperter. Der er almindelig enighed om, at de to ungarske kvinder leverede et fremragende job, og de 75 siddepladser var så godt som hele tiden besat. At både Judit Polgar og Anna Rudolf under de direkte transmissioner blev udsat for horrible kommentarer er World Chess' ansvar. Hvorfor skal folk have lov til at hælde en skraldespand ud på nettet uden indgriben? Enten luk helt ned for disse kommentarmuligheder eller indsæt en redaktør, som kan luge ud i de værste af tåbelighederne.

Hvem spiller?

Vanvittigt sjovt var det, da en engelsk skuespiller Tom Hollander – der har en større rolle i den aktuelle film *Bohemian Rhapsody* – var på besøg i kommentatorrummet. Han havde udført førstetrækket – for det var et tilbagevendende gimmick gennem alle 12 partier, at en eller anden berømt skulle udføre førstetrækket. Han anede ikke, hvem de to spillere var. Han var vist også ligeglad. Det burde være et ”op-ad-bakke-interview”, men det lykkedes faktisk for Anna Rudolf at få skuespilleren til at sige noget begavet om spillernes ansigtsudtryk.

Også interviewet med den forrige VM-udfordrer Sergej Karjakin udviklede sig til en stjernestund. Karjakin havde jo anbefalet Carlsen at spille Orangutang. Carlsen foretrak nu 1. e4, og det blev en interessant udgave af Russisk Parti. Karjakin havde selv spillet samme variant som

Carlsen havde svært ved at holde masken, da Karjakin trak 1. b4.

Foto: Cathy Rogers.

Carlsen valgte, så han kunne give interessante vinkler på de spillede træk.

Det undrede mig nu godt nok, at der ikke var en bar i The College (jeg tror nok, der var en i det lukkede land, VIP-loungen). Der var et cafeteria, hvor man kunne købe en sandwich, et stykke chokolade, en soda-

vand eller øl og en kop kaffe eller the. Meget spartansk. Lad mig afsløre at jeg købte en dåseøl til fem pund og et stykke chokolade til den halve pris. Ingen stole, kun borde. Hverken hyggeligt eller uhyggeligt. Jeg havde egentlig forventet at høre en del norske stemmer. Men det var sjældent jeg stødte på vores nabomål. Til gen-

Der var også et lokale, hvor man selv kunne spille skak og følge med i VM-matchen.

Foto: Cathy Rogers.

The College rystede ikke i samme grad under 11. parti som 10.

Foto: Cathy Rogers.

gæld var der mange russere blandt tilskuerne – som oftest en teenage-søn sammen med far.

Når hele huset ryster

Efterhånden som remiserne tog til i London, blev det selv i de danske medier en historie, at de to skakspillere ikke kunne slå hinanden. Havde skakspillet lidt remis døden?

Vi kender alle begrebet kampremis. Et remisparti behøver ikke at være kedeligt. Alligevel gav det nogle ejendommelige billeder i de danske medier, når selv stormestre begyndte at sammenligne en 0-0-kamp i fodbold med et remisparti i skak. Jeg har set mange underholdende 0-0-kampe i fodbold. Mange af dem langt mere underholdende end for eksempel en kamp med fem mål.

Som matchen udviklede sig i London, så jeg da også det, som jeg vil betegne som en 1-1-kamp, 2-2-kamp eller 3-3-kamp. 10. parti var et fantastisk eksempel på det som i fodbold må være en målrig kamp uden vinder. Magnus Carlsen forsvarede sig med Svesjnikov-varianten – vi er vel efterhånden holdt op med at kalde den for Laskers Jagtvariant eller Tjeljabinsk-varianten. Underholdningen var sikret fra start. Hele huset rystede, da Carlsen havde spillet sig frem til visse gevinstchancer. Og mindre blev rystelserne ikke, da

det pludselig blev klart, at Carlsen havde strammet lidt for meget med Kd4. Den puls som bankede i hele The College under 10. parti var hele London-rejsen værd.

Der var nogle tendenser til ryster i 11. parti, men det hele ebbede lynhurtigt ud. Derhjemme kunne jeg følge 12. parti. Det rykkede ikke for alvor. På baggrund af partiets betydning var det ingenlunde en sensation.

Når man har et ø i navnet

På forhånd havde jeg frygtet, at der ville blive problemer med presseakkrediteringen. Jeg har mange erfaringer fra store sportsbegivenheder i ind- og udland. Værst er det naturligvis uden for Danmark, når man har et ø i sit navn. Det kender mange danskere sikkert også med navnet i passet og navnet på flybilletten. Som regel går det jo.

Bekymringerne kunne jeg sagtens have sparet mig. For hold da op, hvor gik det nemt i The College. Lars og jeg mødte op en times tid før starten på 9. parti. Vi henvendte os i medieskranken og sagde vores navne. Det blev lige tjekket af en venlig dame, og så blev vi begge udstyret med et armbånd, så vi kunne komme ind overalt – undtagen VIP-loungen. Men hvorfor skulle vi dog også blande os med de fine? VIP-billetterne kostede fra 350 pund og opefter. Som regel var VIP-billetterne ikke udsolgt, men til de sidste afgørende partier og omkampen lykkedes det.

Der var god service i mediecenterets skranke.

Foto: FIDE.

Kaviar er, hvad vi har, kunne de sige i VIP-loungen.

Foto: Cathy Rogers.

Egentlig kan det vel for almindelige mennesker være hamrende ligegyldigt, hvad der foregår i et presserum. Det er et arbejdssted, hvor journalister og fotografer arbejder med deres historier og fotografier. Presserummet i The College lignede det,

jeg har set til så mange andre begivenheder i sportens verden. Men alligevel havde noget ændret sig radikalt siden jeg i 1981 var til VM-matchen mellem Karpov og Kortjnoj i det nordlige Italien. Hvor pokker var alle russerne?

Den engelske stormester Jonathan Speelman og den norske stormester Jon Tisdall (med hat) arbejdede energisk i presserummet.

Foto: Cathy Rogers.

Ja, de var der som tilskuere med deres sønner, men jeg hørte kun russisk ganske få gange i presserummet. Og jugoslaverne... Ja, de eksisterer ikke mere, men de var også meget fremtrædende på den internationale scene i 70'erne og 80'erne. Russerne styrede praktisk talt det hele dengang. I Merano kom alle mulige i presserummet. Selv spillernes sekundanter kom forbi og diskuterede partierne sammen med stormestrene. Mikhail Tal var der som udsendt for skakmagasinet 64 og Lev Polugajevskij analyserede med alle, som havde lyst. Medlemmer af den sovjetiske delegation med Viktor Baturinskij i spidsen var der også. Det kunne være svært at følge med på sit skolerussisk.

I Merano havde jeg en del at gøre med mine jævnaldrende. Lars Karlsson, der skrev for Svenska Dagbladet, og amerikaneren Jon Tisdall, der rapporterede for det engelske nyhedsbureau Reuters. Vi hyggede os gevaldigt på hviledagene. I London blev det et glædeligt gensyn med Jon. Vi udvekslede memoarer fra Merano. Det var en sjov tid.

- Ja, nu er det meget anderledes. Vi er nogle af de få, der var med for 37 år siden, sagde Tisdall, der har været nordmand i mange år.

Ak ja, den tid der var engang, kan man kun mindes.

På sportspub

I London gik nogle af billetterne til omkampen for 600 pund. Hjemvendt til København valgte jeg at lade mig friste af det tilbud, som blev slået op på skak.dk, hvor Rune Friberg og Mathis Eskjær indbød til at se omkampspartierne på Pub & Sport i Vester Voldgade. Henvendte 30-40 danske skakspillere fulgte partierne med briller i de norske farver og danske øl inden for rækkevidde. Sjældent har danskere jublet så meget over en norsk sejr.

Verdensmesterskabet forbliver på norske hænder de kommende to år.

Indimellem kunne det også gå hektisk for sig foran computerne. Her er den australske stormester Ian Rogers, der tiltrækker sig opmærksomhed, mens han viser forsamlingen en videooptagelse.

Foto: Cathy Rogers.

Indtil videre er det World Chess – der dybest set bare er et nyt navn for Agon, som var tæt forbundet med den tidligere FIDE-præsident Kirsan Iljumzhinov – der står for at arrangere VM. Men arrangementet i London kan næppe have imponeret den nye FIDE-præsident Arkadij Dvorkovich. Det lykkedes akkurat World Chess af få afviklet en gammel gæld til FIDE på et par millioner kroner før VM-matchen, men FIDE har allerede offentliggjort, at man selv står for afviklingen af kandidatturneringen og VM-matchen i fremtiden. World Chess fortsætter som samarbejdspartner.

Men det er en hel anden snak. Skakkongen hedder stadig Magnus Carlsen.

1. TIL 12. MATCHPARTI

Af Lars Schandorff

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Magnus Carlsen 2835	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	6
	Fabiano Caruana 2832	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	6

Fredag d. 9. november kl. 15 på The College i Holborn i det centrale London blev urene startet i en af de mest imødesete VM-matcher længe. Verdens nr. 1 og 2 i direkte duel om skakkens ypperste titel. Kunne den unge amerikanske udfordrer for alvor true vor tids bedste spiller? Kunne Fabiano Caruana fortsætte det vilde raid, han havde været på siden sejren i Kandidatturneringen i marts og få tronen til at vakle under den norske verdensmester siden 2013, Magnus Carlsen?

1. matchparti

Det blev en nervøs og dramatisk åbning på matchen. Især Caruana virkede mærket af det hele. Men det var

selvfølgelig fantastisk for publikum. At Carlsen tydeligvis havde forberedt Siciliansk vakte jubel og kom til at sætte standarden for hele matchen, eller måske rettere for halvdelen af matchen, nemlig nordmandens sorte partier. Den danske stormester og coach Lars Bo Hansen fulgte slagets gang fra sit hjem i Florida, USA. Her giver han sine indtryk af, hvad der skete.

Den amerikanske filmskuespiller Woody Harrelson sætter VM-matchen i gang ved at udføre Caruanas førstetræk. Han kom dog til at trække 1. d4 i stedet for det aftalte 1. e4.

Foto: FIDE

Lars Bo Hansen kommenterer

Fabiano Caruana (2832)
Magnus Carlsen (2835)
 Siciliansk / B31

To udtalelser af Magnus Carlsen i nylige interviews opsummerer på glimrende vis verdensmesterens opfattelse af ikke bare VM-matchen selv, men hans egne nuværende udfordringer i toppen af skak. Den første bemærkning faldt før matchen, hvor Magnus besvarede spørgsmålet om sin favoritspiller i skakhistorien med "selv for 3-4 år siden". Dette blev af nogle fans opfattet som arrogant, men personligt fandt jeg svaret befriende ærligt. Verdensmesteren er sig tydeligvis bevidst, at han ikke længere er så dominerende i toppen som for få år siden. Efter matchen roste Carlsen også Caruana og noterede at amerikaneren nu har lige så stor ret som Carlsen selv til at kalde sig selv Verdens bedste i den klassiske tidskontrol.

Med 12 remisser mod Caruana med lang betænkningstid – og 6-6

for anden gang i VM-sammenhæng efter Carlsen også mod Karjakin i 2016 måtte i omkamp om titlen – er der bestemt grund til at overveje, om nordmanden har mistet sit forspring til de øvrige toppspillere.

Men når det er sagt, var Carlsen efter min mening den rette vinder af matchen. Denne vurdering er ikke kun baseret på Carlsens dominerende præstation i omkampen, og at jeg deler den klassiske opfattelse af, at Udfordreren bør besejre Verdensmesteren for at overtage VM-titlen, men også at Magnus efter min mening skabte matchen, især med sin risikovillighed med sort med valget af den skarpe Svesjnikovvariant som sit hovedvåben mod 1. e4. Det påtvinger respekt, at Carlsen var villig til at møde sin udfordrer med åben pande med sort.

Det faktum, at alle klassiske partier alligevel endte remis, understreger efter min mening bare, hvor svært det er at vinde partier på topplan mod velforberejdede modstandere. Men det er selvfølgelig vitalt at gribe

de få muligheder, der opstår, og det gjorde ingen af spillerne i denne matchen. Matchen kunne have fået et helt andet forløb, hvis Magnus havde udnyttet sin gevinststilling allerede i dette første parti eller Caruana havde udnyttet sin chance i sjette parti. Efter min smag var det en fantastisk spændende VM-match, og det ville ikke være dårligt for skak-verdenen, hvis der skulle komme en ny Carlsen-Caruana match i 2020. Der er selvfølgelig flere om budet til at udfordre Carlsen, men Caruana har bestemt gode chancer for at få en ny chance – og det ville ikke være ufortjent.

1. e4!? c5!?

Som Peter Heine Nielsen bemærkede i Chess24s videoserie om matchen er det første træk altid meget interessant for en sekundant. Har vores arbejde ramt rigtigt? Her er der allerede en masse spørgsmål, der bliver afklaret. Med sit valg af 1. e4 viser Caruana, at han er klar til at spille sine sædvanlige åbninger – selvom han af og til spiller 1. d4, er 1. e4

hans hovedtræk – hvorimod Magnus viser, at han er klar til kamp fra starten og afviger fra 1... e5, som han brugte mod Karjakin.

2. Sf3 Sc6 3. Lb5!?

Og igen! Rossolimo-varianten med 3. Lb5 har været Caruanas faste følgesvend i de senere år, og han ser ingen grund til at afvige fra sit faste repertoire, selvom det er VM-match – eller måske netop derfor! Der er en masse underliggende psykologi her. Med til historien hører, at da Gelfand i VM-matchen i 2012 spillede samme variant mod Anand, var to af inderens sekundanter Peter Heine Nielsen og Rustam Kasimdzhanov, som nu er på hver sin side! Som bekendt har Peter arbejdet for Magnus i flere år og Kasimdzhanov for Caruana.

3... g6

Her spillede Gelfand 3... e6 i partierne mod Anand i 2012.

4. Lxc6 dxc6 5. d3 Lg7 6. h3 Sf6 7. Sc3 Sd7!?

Carlsen afviger fra det nyligt spillede parti Caruana-Gelfand fra OL i Batumi 2018. Her spillede den tidligere VM-udfordrer 7... 0-0 8. 0-0 Se8, hvilket tillod den nuværende VM-udfordrer muligheden 9. e5!? f6 10. Te1 Sc7 11. Te1 Sc7 12. Dd2!? fxe5 13. Lh6 Txf3!? 14. Lxg7 Kxg7 15. gxf3 Lxh3 16. Txe5, og sort havde ikke fuld kompensation for kvaliteten. Caruana endte med at vinde. Teksttrækket er en forbedret udgave af Gelfands plan, men kan næppe være kommet som en stor overraskelse for Caruana. Interessant nok prøvede Carlsen i et tidligere parti mod Caruana fra Wijk aan Zee 2015 samme ide med trækfølgen 7... b6 8. Le3 e5!?, men Verdensmesteren blandede tilsyneladende to varianter sammen, for her kunne hvid få en klar (eller måske endda vindende) fordel med 9. Sxe5! Sxe4 10. Df3! Men Caruana opdagede ikke Carlsens "Fingerfehlere" og spillede bare 9. 0-0, og Carlsen vandt i stedet partiet.

8. Le3 e5 9. 0-0

Uanset om Carlsen eller Caruana havde vundet matchen er Verdens bedste skakspiller – en computer! Det London-baserede Alphabet-datterselskab DeepMind Technologies offentliggjorde i forbindelse med matchen nogle analyser af Carlsen-Caruana-partierne af AlphaZero, firmaets AI-baserede skakcomputer. En af de varianter, der kom for dagen, blev kort efter testet af Magnus Carlsen ved VM i lynskak i St. Petersborg i december med sort mod Wang Hao. Her giver sort simpelt hen en bonde for angreb. Moderne (eller måske post-moderne?) skak! Dette parti fortsatte her 9. Dd2 h6 10. 0-0 b6 11. a3 Sf8 12. b4 Se6 13. bxc5 f5! 14 exf5 gxf5 med kompensation. Carlsen endte med at vinde på sin vej til endnu en VM-titel.

9... b6 10. Sh2 Sf8!?

Dette er sorts ide. Han udskyder rokaden, mens springeren har fleksible ruter via e6 til d4 eller via d7 (evt. g6 efter g6-g5) til e5.

11 f4 exf4 12. Txf4 Le6!

Overdækker f7.

13. Tf2 h6

14. Dd2?!

Herfra begynder Caruana at miste tråden og indleder en forfejlet plan, hvor springeren på h2 ender ude af spil på h5. AlphaZero foreslår i stedet en mere aktiv plan, som angriber stillingen på en uortodoks måde. Den vil i stedet have hvid til at spille 14. a4! her, og efter 14... a5 (14... Sd7 15. a5 er nok et solidere alternativ)

15. Sf3 Dc7 16. d4! 0-0-0 17. Dd3! Kb7 (17... cxd4 18. Lxd4 Lxd4 19. Sxd4, fulgt af 20. Sxe6) 18. d5!, med interessant spil og muligvis stor fordel til hvid. Sådan ville få menneskelige spillere finde på at spille – direkte ind i bindinger, og stillingen åbnes for løberne. Men kunstig intelligens har ikke sådanne skrupler, Muligvis bliver vi i de kommende år nødt til at gentænke den måde vi tænker skak på! Som den Schweiziske IM og Psykologiprofessor Fernand Gobet skriver i sin nye bog "The Psychology of Chess": "AlphaZero seems to show that human understanding of chess, in spite of centuries of practice and study, is rather limited."

14... g5 15. Taf1 Dd6!

Som jeg skrev i min optakt til matchen i Skakbladet 2018 nr. 3, er Carlsen uovertruffen, når han i det tidlige midtspil får "en stilling," hvorfra han kan manøvrere strategisk. Som andre lignende spillere som Capablanca og Karpov har Magnus en intuitiv evne til at fornemme, hvor brikkerne står bedst. Jeg er enig med Peter, når han kommenterede i videogennemgangen af partiet, at teksttrækket virker mystisk ved første øjekast og at håndledstrækket her ville være at stille dronningen på c7. Men det viser sig hurtigt, at dronningen står fint på d6, hvor den også modvirker a3+b4 og d3-d4.

16. Sg4?

Fortsætter ad det forkerte spor.

16... 0-0-0 17. Sf6 Sd7 18. Sh5?! Le5

19. g4?!

Dette var kulminationen på Caruanas plan, indledt med 14. Dd2. Udfordreren vurderede åbenbart, at konstellationen Sh5 og g2-g4 ville gøre det umuligt for sort, at indlede et angreb på hvids Konge. Men det viser sig hurtigt at være en fejlurdering. Efter Carlsens næste to træk bliver det klart at springeren er usikker på h5.

19. . f6! 20. b3 Lf7! 21. Sd1

Et trist tilbagemag, men ellers ville springeren kræve kontinuerlig dækning.

21... Sf8?!

Carlsen tøver ikke, men ofrer prompte en bonde for at manøvrere springeren til f4. sort kunne også spille mere langsomt med f. eks. 21... Tdg8, som måske er bedre, da hvid nu får en taktisk chance for at ændre partiets forløb.

22. Sxf6 Se6?!

Og her var det profylaktiske 22... Lg6 bedre. Vi ser snart hvorfor.

23. Sh5?

Caruana misser sin chance. Med det taktiske 23. Sd7! kunne hvid udligne ved at udnytte, at løberen på f7 hænger. Netop derfor var 22... Lg6 bedre! sort har ikke bedre end at gentage stillingen med 23... Lf4 24. Sf6 Le5.

23... Lxh5?!

Igen vælger Carlsen den direkte løsning, og igen er det muligvis ikke det bedste træk. Springeren på h5 går ingen vegne, så sort behø-

ver ikke at skynde sig. Han kunne roligt spille 23... Lg6 først fulgt af f. eks. Sd4 med øget tryk. Måske kunne Magnus ikke lide kvalitetsofferet 24. Tf5!?, men det er ikke godt nok for hvid, og sort behøver ikke tage kvaliteten med det samme.

Set i bakspejlet med viden om, hvad der sker senere i partiet, virker det lidt som om, Carlsen i denne fase var lidt for ivrig og var tilfreds med at spille gode og naturlige træk i stedet for at søge efter det bedste. Præget af presset i begyndelsen af mat-chen?

Øjenvidner på stedet beretter at en Verdensmester virkede nervøs i partiets dramatiske tidnødsfase.

24. gxh5 Sf4 25. Lxf4 gxf4 26. Tg2?!

Også Caruana virker mærket af situationen. Udover at han har spillet det tidlige midtspil under niveau, er det svært at forstå, at han her ikke søger afvikling med 26. Txf4! Lxf4 27. Dxf4 Dd4+ 28. Se3! hvid truer med at stabilisere sin stilling med Kh1, og efter 28... Tdf8 ofrer han gladeligt dronningen med 29. Dxf8+ Txf8 30. Txf8+ Kb7 31. Kf2, og hvid står fint. Hans brikker er nu – i modsætning til partiet – velkoordinerede, og hans fribønder skal ikke undervurderes.

26... Thg8 27. De2 Txxg2+ 28. Dxxg2 De6! 29. Sf2 Tg8 30. Sg4 De8!

Nu vinder sort endelig sin bonde tilbage på h5 med klar fordel, og hvids

Konge har ingen gode steder at gemme sig på kongefløjen. Så Caruana søger efter sikkerhed bag centrumsbønderne i stedet. Men det er som fra asken i ilden.

31. Df3 Dxxh5 32. Kf2 Lc7 33. Ke2?

Dette bør tabe, da sort nu invaderer via enten g-linjen eller diagonalen a1-h8 efter h6-h5. Bedste chance var at søge modspil med 33. e5!, omend sort beholder de klart bedste chancer.

33... Dg5 34. Sh2

Efter 34. Sf2 afgør 34... De5! fulgt af 35... Db2, hvorefter hvids stilling kolliderer.

34... h5 35. Tf2 Dg1?!

Godt nok, men mere præcist var 35... Dg7! 36. Dh1 Db2! 37. Dd1 Tg3 38. Sf3 Dxa2, og hvid er fortabt.

36. Sf1 h4?

Smider det meste af sorts fordel væk. 36... Kb7! holdt alt under kontrol, da 37. Dxxh5 besvares med 37... Dg7!, og dronningen invaderer afgørende på den lange diagonal.

37. Kd2?

Caruana kvitterer, og nu står sort igen til gevinst. Hvid kunne redde sig med 37. e5! Pointen er dels at hvid får et vist modspil på den lange hvide diagonal, men også at hvid nu kan fremtvinge dronningeabytning efter 37... Tg5 38. Kd2 Kb7 39. e6 Te5 40. Dg2! Dxxg2 41. Txxg2 Txxe6 42. Tg4, og hvid bør holde slutspillet.

Med dronninger på brættet er han til gengæld fortabt, da hans Konge er for sårbar.

En interessant problematik, jeg har bemærket, er at fejl ofte kommer parvis, hvor en fejl besvares med en tilsvarende fejl fra den anden side.

37... Kb7! 38. c3 Le5!?

Ikke dårligt, men i et lynparti på internettet havde Magnus a tempo ofret en kvalitet med 38... Tg3! 39. Sxxg3 hxxg3 40. Te2 (40. Tg2 Da1 vinder) 40... Le5 41. Dh5 g2! 42. Dxxe5 f3!, og fribønderne afgør.

40... Lxc3?

Det forbitrede træk 40! sort stod stadig til gevinst efter 40... Dg1 41. Sf1 b5!, hvor b5-b4 bygger en ny motorvej på diagonalen a1-h8. Carlsen er endelig kommet ind på den rigtige plan – han vil gerne afgøre partiet på den lange sorte diagonal – men teksttrækket tillader hvid at afvikle til et holdbart slutspil. Som nævnt før burde sort holde dronningerne på brættet.

41. Dxf4 Ld4 42. Df7+! Ka6 43. Dxc7 Txc7 44. Te2 Tg3

sort vinder en bonde, men hvid når at afvikle til to mod tre på samme fløj. Magnus prøver selvfølgelig, men det kan ikke vindes.

45. Sg4 Txb3 46. e5! Tf3 47. e6 Tf8 48. e7 Te8

49. Sh6!

Sikrer remisen. sort er nødt til at give h-bonden for at likvidere den farlige e-bonde.

49... h3 50. Sf5 Lf6 51. a3 b5 52. b4 cxb4 53. axb4 Lxe7 54. Sxe7 h2 55. Txb2 Txe7

Dette kan sort ikke vinde, men Magnus lader Caruana arbejde for det.

56. Th6 Kb6 57. Kc3 Td7 58. Tg6 Kc7 59. Th6 Td6 60. Th8 Tg6 61. Ta8 Kb7 62. Th8 Tg5 63. Th7+ Kb6 64. Th6 Tg1 65. Kc2 Tf1 66. Tg6 Th1 67. Tf6 Th8 68. Tc3 Ta8 69. d4 Td8 70. Th6 Td7 71. Tg6 Kc7 72. Tg5 Td6 73. Tg8 Th6 74. Ta8 Th3+ 75. Kc2 Ta3 76. Kb2 Ta4 77. Kc3 a6 78. Th8 Ta3+ 79. Kb2 Tg3 80. Kc2 Tg5 81. Th6 Td5 82. Kc3 Td6 83. Th8 Tg6 84. Kc2 Kb7 85. Kc3 Tg3+ 86. Kc2 Tg1 87. Th5 Tg2+ 88. Kc3 Tg3+ 89. Kc2 Tg4 90. Kc3 Kb6 91. Th6 Tg5 92. Tf6 Th5 93. Tg6 Th3+ 94. Kc2 Th5 95. Kc3 Td5 96. Th6 Kc7 97. Th7+ Td7 98. Th5 Td6 99. Th8 Tg6 100. Tf8 Tg3+ 101. Kc2 Ta3 102. Tf7+ Kd6 103. Ta7 Kd5 104. Kb2 Td3 105. Txa6 Txd4 106. Kb3 Te4 107. Kc3 Tc4+ 108. Kb3 Kd4 109. Tb6 Kd3 110. Ta6 Tc2 111. Tb6 Tc3+ 112. Kb2 Tc4 113. Kb3 Kd4 114. Ta6 Kd5 115. Ta8 1/2-1/2

Stilling: 1/2-1/2

2. matchparti

Det er altid spændende at se, hvilke åbninger – og måske endnu mere specifikt hvilke varianter – spillerne har klar til en VM-match. Magnus startede sit første hvide parti med 1. d4, en lille overraskelse, og sort valgte den solide klassiske Dronninggambit, der er utrolig udbredt i topturneringerne. Amerikaneren overraskede dog hurtigt med 10... Td8!? Kritisk er 11. Sd2, men Mag-

nus turde ikke tage udfordringen op og endte med at få absolut ingenting, snarere tværtimod stod han hurtigt lidt dårligere, men holdt dog let.

**Magnus Carlsen
Fabiano Caruana**

Dronninggambit / D 37

1. d4 Sf6 2. Sf3 d5 3. c4 e6 4. Sc3 Le7 5. Lf4 0-0 6. e3 c5 7. dxc5 Lxc5 8. Dc2 Sc6 9. a3 Da5 10. Td1 Td8

11. Le2 Se4 12. 0-0 Sxc3 13. bxc3 h6 14. a4 Se7 15. Se5 Ld6 16. cxd5 Sxd5 17. Lf3 Sxf4 18. exf4 Lxe5 19. Txd8+ Dxd8 20. fxe5 Dc7 21. Tb1 Tb8 22. Dd3 Ld7 23. a5 Lc6 24. Dd6 Dxd6 25. exd6 Lxf3 26. gxf3 Kf8 27. c4 Ke8 28. a6 b6 29. c5 Kd7 30. cxb6 axb6 31. a7 Ta8 32. Txb6 Txa7 33. Kg2 e5 34. Tb4 f5 35. Tb6 Ke6 36. d7+ Kxd7 37. Tb5 Ke6 38. Tb6+ Kf7 39. Tb5 Kf6 40. Tb6+ Kg5 41. Tb5 Kf4 42. Tb4+ e4 43. fxe4 fxe4 44. h3 Ta5 45. Tb7 Tg5+ 46. Kf1 Tg6 47. Tb4 Tg5 48. Tb7 Tg6 49. Tb4 1/2-1/2.

Stilling: 1-1

3. matchparti

Efter det fine andet parti var ner-verne rystet af. Caruana var klar. 3. parti blev endnu en duel i Rosso-limo-varianten i Siciliansk. Forskellen var selvfølgelig, at denne gang var udfordreren klar over, at det kunne ske. Det danske topnavn Mads Andersen så med.

Mads Andersen kommenterer

**Fabiano Caruana
Magnus Carlsen**

Siciliansk / B 31

Årets VM-match blev en lidt blandet oplevelse som tilskuer. På den ene side var tolv remiser i træk selvfølgelig ikke ligefrem det, man havde håbet på. Omvendt var den objektive

World Chess

Caruana var i godt humør efter 2. parti.
Foto: Cathy Rogers

kvalitet af partierne nok den bedste, der nogensinde har været i en VM-match, hvilket var noget af det, man som skak-fan havde set frem til, når nu verdens to højst ratede spillere tørnede sammen. Samtidig fik vi endnu en gang set Carlsen vise, hvad han kan i hurtigskakomkamp, hvor han var helt suveræn. Inden da havde Carlsen virket til at have initiativet tidligt i matchen, men omkring midten, hvor han ikke fik noget som helst med sine to hvid-partier i træk, begyndte momentum at skifte over til Caruana, og det virkede til, at Carlsen var godt tilfreds med at komme i omkamp – med rette, taget i betragtning, hvordan denne gik!

Med en match på kun 12 partier kan det meget vel koste hele matchen at tabe blot et enkelt parti, da man har meget få hvid-partier til at forsøge at kæmpe sig tilbage. Jeg så gerne lidt flere klassiske partier og lidt færre hviledage, så spillerne vil være mere villige til at lægge pres på og tage chancer. At alle tolv partier i matchen endte remis var i forvejen ret forbavsende med tanke på de muligheder, begge spillere trods alt fik undervejs. Med flere partier i matchen er jeg slet ikke i tvivl om, at der kommer flere partier som dette, hvor begge spillere undervejs har chancer, og så vil der helt afgjort komme nogle afgørelser undervejs.

1. e4 c5!

Et virkelig fedt valg, som Carlsen holdt fast i gennem hele matchen. På det absolutte topplan er det enormt svært at få bare en nogenlunde spændende stilling mod en velforberedt spiller som hvid i Berliner-forsvaret eller Afslået Dronninggambit. Carlsens strategi matchen igennem var derfor at skabe spændende (omend risikable) stillinger som sort, og så prøve at bevise, at han var en bedre spiller.

2. Sf3 Sc6 3. Lb5

Sådan spillede Caruana i sine første tre hvid-partier. Rossolimo-varianten har ry for at lede til komplekse

stillinger, hvor hvid har et lille positionelt plus. Carlsen virkede imidlertid tilfreds med at stole på sin forberedelse og prøve at udspille Caruana fra de ubalancerede stillinger, der opstår.

Senere i matchen skiftede Caruana til det mere principielle 3. d4, som lægger større teoretisk pres på sort. Også her virkede Carlsen tilfreds med at prøve at spille med Caruana fra en kompliceret stilling, men han måtte tage markant større risici i disse varianter, og han balancerede eksempelvis meget tæt på afgrunden i det 8. matchparti.

3... g6 4. Lxc6 dxc6

hvid giver løberparret, men får til gengæld en pænere struktur.

5. d3 Lg7 6. 0-0

I første parti spillede Caruana 6. h3. Med partitrækket mister hvid godt nok muligheden for evt. senere at rokere langt, men omvendt håber han at kunne undgå at tabe et tempo med h3, hvis sort eksempelvis spiller en plan med Sf6-d7 som i første parti.

6... Dc7!?

Et meget sjældent ventetræk.

Det mest normale er 6... Sf6, og hvid må typisk spille h2-h3 før eller siden alligevel, eksempelvis efter 7. Sc3 0-0 8. Le3 b6 9. h3 som er spillet masser af gange før.

Idéen med partitrækket er, at efter det lidt forhastede 6... e5?! 7. a3, så minder stillingen godt nok om partiet, men det er svært at spille Sf6, da bonden hænger på e5. Og springeren hører bare ikke hjemme på e7, hvor den ikke har udsigt til nogen gode felter.

7. Te1

Naturlig udvikling. Heromkring vil jeg umiddelbart tro, at begge spillers forberedelse endte, og de måtte begynde at tænke selv.

7. a3 som i ovenstående variant giver ikke så meget mening, før sort har spillet e7-e5. sort fortsætter 7... Sf6, 0-0, Sd7, og i denne stillingstype vil hvid langt hellere have bonden på a4.

7... e5 8. a3 Sf6 9. b4 0-0

Spillerne måtte tidligt begynde at tænke selv under 3. parti.

Foto: FIDE

sort har spillet meget naturlige træk, og Carlsen var en smule foran på uret. Caruana virkede nu til at stole på, at Carlsen havde styr på, hvad der skete, hvis han tog bonden.

10. Sbd2

10. bxc5!? var meget spændende. Pointen er, at den naturlige fortsættelse 10... Sd7 nok er en fejl! (sort har faktisk udemærket kompensation efter 10... Le6 11. Le3 De7 12. Sbd2 Sg4 13. De2 Sxe3 14. Dxe3 Tfb8, og det kan selvfølgelig være, at dette var Carlsens idé. Det virker dog meget ulogisk bare at give bonden på denne måde.) Efter 11. Le3 f5 12. a4! (Dette er virkelig svært at se!) 12... f4 13. Ld2 Sxc5 14. Lb4 b6 15. a5 har hvid derimod rigtig godt pres på dronningefløjen og står klart bedst.

10... Lg4

10... Le6 fulgt af Sd7 var en anden mulighed. sort står tilsyneladende helt fint. Tekstrækket fejler dog heller ikke noget. Det virker selvfølgelig ikke vildt ambitiøst bare at give løberparret, men objektivt fejler det intet.

11. h3 Lxf3 12. Sxf3 cxb4?!

Dette er forhastet og første skridt i den forkerte retning.

Efter det naturlige 12... Sd7 13. Le3 og nu 13... cxb4 14. axb4 a5 får sort en klart forbedret version af partiet. Læg mærke til, at e5 nu er overdækket!

13. axb4 a5?

Først her begynder computeren at brokke sig. Det er dog den eneste logiske opfølgning på forrige træk.

13... Sd7 var stadig fint, men dette

var selvfølgelig ikke idéen med at slå på b4 med det samme. Ellers kunne han ligeså godt have spillet 12... Sd7.

14. bxa5 Txa5

15. Ld2?

Caruana spiller også unøjagtigt og overser fuldstændig sorts svar!

Efter det korrekte 15. Txa5 Dxa5 16. Ld2 er det meget tydeligt, hvorfor det var godt at have e5-bonden dækket i varianten ovenfor. sort vil rigtig gerne beholde dronningen i a-linjen, men dette taber bonden, og efter 16... Dc7 17. Da1! får hvid kæmpe pres på dronningefløjen. sort står meget passivt efter f. eks. 17... Sd7 18. Da7. Man kan selvfølgelig forsvare med noget i stil med 18... Tc8 19. Ta1 Lf8, men hvid kan langsomt rykke frem på kongefløjen, mens sort blot kan se på. Caruana ville have haft betydelige gevinstchancer i sådan en stilling!

15... Taa8!

Nu får hvid ikke kontrol med a-linjen, og sort ser igen ud til at være fint med.

16. Db1 Sd7 17. Db4 Tfe8 18. Lc3 b5 19. Txa8

sort har udlignet, og Caruana beslutter sig for at prøve at bytte ned til remis.

19... Txa8 20. Ta1 Txa1+ 21. Lxa1 Da7 22. Lc3 Da2 23. Db2?!

Herefter virker slutspillet en anelse klamt for hvid. Det er svært at sige, om det objektivt er så skidt, eller om det bare ser mere skræmmende ud, når Carlsen har sort, men

ikke desto mindre virkede det mere i Caruanas stil at gå for det forcerede 23. Dd6 Dxc2 24. Dxd7 Dxc3 25. De8+ Lf8 26. Sxe5 De1+ 27. Kh2 Dxf2 28. Sd7 Df4+ 29. Kh1 Dd6 30. e5 De7 Hertil var der næsten ikke andre træk for sort, hvis han ville spille på gevinst. Nu skulle hvid se 31. Dc8! b4 (31... c5 32. Sf6+ Kg7 33. Se8+ Kh6 34. Sf6 fører til trækgentagelse.) 32. Sxf8 Dxf8 33. Dxc6 Db8 34. e6!, hvorefter det bliver evig skak på den ene eller den anden måde. Det er svært at sige, om Caruana overså eller fejlvurderede noget i disse varianter, eller om han bare mente, at slutspillet i partiet var to-talt lige.

23... Dxb2 24. Lxb2 f6

Carlsen spiller selvfølgelig videre. sorts brikker har nemmere ved at manøvrere til bedre felter, men det er naturligvis en ret lige stilling.

25. Kf1 Kf7 26. Ke2 Sc5 27. Lc3 Se6 28. g3 Lf8

Så langt så godt, men nu står sorts brikker næsten så godt som de kan, og Caruana så ud til at være tilfreds med blot at vente.

29. Sd2?

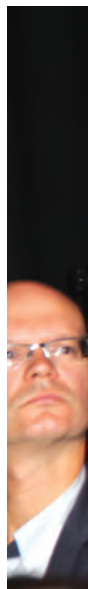
Dette er dog ikke den rigtige måde at vente på, da sort nu har:

29... Sg5!

God teknik! sort spilder et par tempi, men det er meget vigtigere, at hvid nu får fikseret sine bønder på sorte felter.

30. h4 Se6 31. Sb3 h5

Nu skal hvid altid holde øje med,

om sort kan spille g6-g5. Den har man aldrig lyst til at slå, da sort så kan skabe en fribonde i h-linjen, men hvis sort får lov at bytte på h4, er h4-bonden en klar svaghed.

32. Ld2 Ld6 33. c3 c5

sort kunne også prøve at spille uden c5 med 33... g5 34. Le3 gxh4 35. gxh4 Ke7 36. Kd2 Kd7 37. f3 Le7, men hvid skal blot vise en lille smule præcision med 38. Lf2 hvorefter det minder om partiet, hvis sort havde spillet 36... g5. (38. d4?! ville derimod være helt unødvendigt, og sort ville bestemt presse efter 38... exd4 39. Sxd4 Sxd4 40. cxd4, da hvids h-bonde er fikseret på sort; 38. Ke2? ville også være en dum (og meget usandsynlig fejl), da det tillader 38... f5! 39. exf5 Sg7, hvorefter sort næsten står til gevinst.)

34. Le3 Ke7 35. Kd1 Kd7 36. Kc2 f5

Som nævnt var 36... g5 den anden mulighed for at skabe lidt spil. Hvid skulle dog blot undgå at bytte på g5, og efter f. eks. 37. f3 gxh4 38. gxh4 Le7 39. Kd2 er det svært for sort at komme videre. Det er vanskeligt at få spillet f5, da c-bonden hele tiden

hænger.

37. Kd1 fxe4!?

Carlsen ville gerne tvinge Caruana til at tage en vigtig beslutning inden tidskontrollen ved træk 40, men det viser sig ikke rigtig at føre til noget.

Det virkede mere normalt at holde spændingen med 37... Le7 hvorefter man hele tiden skal være på udkig efter brud med f5-f4, b5-b4 eller c5-c4. Hvid bør dog stadig holde sammen ved tålmodigt forsvar efter 38. Ke2, men partiet fortsætter.

38. dxe4 c4 39. Sd2 Sc5

40. Lxc5!

Caruana var dog opgaven voksen,

og tog den rigtige beslutning. Sort har ingen gevinstchancer i det slutspil, der nu kommer. Det virkede derimod meget lidt tillokkende at tillade sorts springer at komme til d3.

40... Lxc5 41. Ke2 Kc6 42. Sf1 b4!

Likviderer til remis.

Det ville næsten være selvmordrisk at forsøge planen med 42... Kb6 43. Se3 Ka5 44. Sd5 Ka4 45. f4. Det var åbenlyst disse varianter, som Carlsen ville tvinge Caruana til at overveje i træk 40, men det ligner, at sort virkelig leger med ilden, og skal spille præcist. 45... Ld6 (Eller 45... exf4 46. gxf4 Kb3 47. e5 og nu er det eneste træk for at holde remis 47... Kb2!! Så var 42... b4 trods alt nemmere ...) 46. f5 gxf5 47. exf5 Kb3 48. f6 b4 49. cxb4 c3. Nu siger computeren lige spil i stort set alle varianter. Dette var der dog ingen grund til at risikere.

43. cxb4 Lxb4 44. Se3 Kc5 45. f4 exf4 46. gxf4 La5 47. f5 gxf5 48. Sxc4 Kxc4 49. exf5

Et parti hvor begge spillere havde chancer. Caruana havde nok sin største chance i hele første halvdel af matchen i træk 15, mens Carlsen endnu en gang fik lagt pres på med sort senere i partiet – om end ikke helt så voldsomt som i første parti!

Det var dog en af den slags små fordele, som man tidligere har set Carlsen konvertere til sejr så mange gange, at man næsten blev lidt overrasket over, at Caruana undslap så let og ikke måtte lide i længere tid.

1/2-1/2.

Stilling: 1½-1½

4. matchparti

Carlsen åbnede med 1. c4, igen en lille overraskelse. Caruana svarede med 1...e5 og valgte en meget konkret opstilling med et hurtigt ...d5 fulgt af ...Lc5. Igen fik hvid ikke det store. Han skulle nok have prøvet 15.

Kun enkelte gange fulgte Peter Heine med i partierne i The College. De fleste dage returnerede han hurtigt til hotellet.

Foto: Cathy Rogers.

b5 med et vist positionelt pres, selv om stillingen er ret afklaret og bør holde rimelig let. I partiet skete der ikke rigtig noget. Endnu en overbevisende forberedelse med sort af Caruana-lejren.

Magnus Carlsen
Fabiano Caruana
Engelsk / A 29

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. Sf3 Sc6 4. g3 d5 5. cxd5 Sxd5 6. Lg2 Lc5 7. 0-0 0-0 8. d3 Te8 9. Ld2 Sxc3 10. Lxc3 Sd4 11. b4 Ld6 12. Tb1 Sxf3+ 13. Lxf3 a6 14. a4 c6

15. Te1 Ld7 16. e3 Df6 17. Le4 Lf5 18. Df3 Lxe4 19. Dxf6 gxf6 20. dxe4 b5 21. Ted1 Lf8 22. axb5 axb5 23. Kg2 Ted8 24. Tdc1 Kg7 25. Le1 Tdc8 26. Tc2 Ta4 27. Kf3 h5 28. Ke2 Kg6 29. h3 f5 30. exf5+ Kxf5 31. f3 Le7 32. e4+ Ke6 33. Ld2 Ld6 34. Tbc1 1/2-1/2

Stilling: 2-2

5. matchparti

For tredje gang havde Caruana hvid i Lb5-Siciliansk. Denne gang prøvede han en gambit med tidligt b4, men det virkede noget desperat eller i hvert fald naivt, og Carlsen fik ret ubesværet neutraliseret hvids offensiv, og med et stærkt bondeoffer kom han selv ovenpå i slutspillet. Dog ikke nok til at komme ud over remisgrænsen. Alligevel grund til ju-

20 • 1. til 12. matchparti

Tilskuerne i salen kan næsten ikke se spillerne i de første fem minutter, mens fotografene knipser løs.
Foto: Cathy Rogers.

bel i Carlsen-lejren for det gode valg af åbning. Caruana var fanget i en blindgyde med sit normale repertoire, som netop er Lb5 mod Sc6 i Siciliansk.

Fabiano Caruana
Magnus Carlsen
Siciliansk / B31

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 g6 4. 0-0 Lg7 5. Te1 e5 6. b4

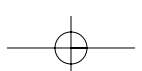
6... Sxb4 7. Lb2 a6 8. a3 axb5 9. axb4 Txa1 10. Lxa1 d6 11. bxc5 Se7 12. De2 b4 13. Dc4 Da5 14. cxd6 Le6 15. Dc7 Dxc7 16. dxc7 Sc6 17. c3 Kd7 18. cxb4 Ta8 19. Lc3 Kxc7 20. d3 Kb6 21. Ld2 Td8 22. Le3+ Kb5 23. Sc3+ Kxb4 24. Sd5+ Lxd5 25. exd5 Txd5 26. Tb1+ Kc3 27. Txb7 Sd8 28. Tc7+ Kxd3 29. Kf1 h5 30. h3 Ke4 31.

Sg5+ Kf5 32. Sxf7 Sxf7 33. Txf7+ Lf6 34. g4+ 1/2-1/2.

Stilling: 2 1/2-2 1/2

6. matchparti

Omsider åbner Carlsen med sit favorittræk 1. e4. Det var der på forhånd set frem til. De sidste par år har Caruana forsvaret sig med Russisk. Havde den norske lejr fundet noget? Det korte svar er nej! Åbningsfasen med de mange springerhop ligner et cirkusnummer, men eftersom det hele har været spillet før, får spillerne ingen kredit for det kreative. I et fuldstændigt lige slutspil begynder Carlsen overraskende at drifte og havne i problemer. Han vælger at ofre en officer for at få en slags fæstning. Tidligere har nordmanden ellers udtalt, at han ikke tror på fæstninger. Det var også ved at gå galt. 67. Kg6 er en fejl, og der opstod stor opstandelse blandt de mange norske journalister i London, da en supercomputer pludselig hævdede, at sort kunne vinde forceret. Trækket er 68... Lh4 med pointen 69. Ld5 Se2 70. Lf3 Sg1 71. Lg4 Kg8, og hvid kommer i træktvang. Det er dog ikke let at se for et menneske, særligt ikke, at man skal lade sin egen springer

Hvad kunne jeg gøre, spurgte Carlsen efter 5. parti. Foto: FIDE

Magnus
Carlsen

Carlsen spillede 1. e4 og var med garanti ikke overrasket over, at Caruana forsvarede sig med Russisk.

Foto: FIDE

sætte pat på g1. Caruana missede sin chance, og Magnus slap med skrækken. Men det er klart, der var nogle advarselslamper, der begyndte at lyse.

Magnus Carlsen Fabiano Caruana

Russisk / C 42

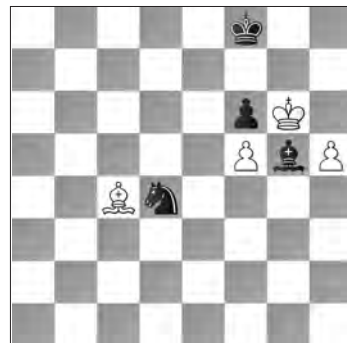
1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sxe5 d6 4. Sd3 Sxe4 5. De2 De7 6. Sf4 Sc6 7. Sd5 Sd4

8. Sxe7 Sxe2 9. Sd5 Sd4 10. Sa3 Se6 11. f3 S4c5 12. d4 Sd7 13. c3 c6 14. Sf4 Sb6 15. Ld3 d5 16. Sc2 Ld6 17. Sxe6 Lxe6 18. Kf2 h5 19. h4 Sc8 20.

Se3 Se7 21. g3 c5 22. Lc2 0-0 23. Td1 Tfd8 24. Sg2 cxd4 25. cxd4 Tac8 26. Lb3 Sc6 27. Lf4 Sa5 28. Tdc1 Lb4 29. Ld1 Sc4 30. b3 Sa3 31. Txc8 Txc8 32. Tc1 Sb5 33. Txc8+ Lxc8 34. Se3 Sc3 35. Lc2 La3 36. Lb8 a6 37. f4 Ld7 38. f5 Lc6 39. Ld1 Lb2 40. Lxh5 Se4+ 41. Kg2 Lxd4 42. Lf4 Lc5 43. Lf3 Sd2 44. Lxd5 Lxe3 45. Lxc6 Lxf4 46. Lxb7 Ld6 47. Lxa6 Se4 48. g4 La3 49. Lc4 Kf8 50. g5 Sc3 51. b4 Lxb4 52. Kf3 Sa4 53. Lb5 Sc5 54. a4

f6 55. Kg4 Se4 56. Kh5 Le1 57. Ld3 Sd6 58. a5 Lxa5 59. gxf6 gxf6 60. Kg6 Ld8 61. Kh7 Sf7 62. Lc4 Se5 63. Ld5 La5 64. h5 Ld2 65. La2 Sf3 66. Ld5 Sd4 67. Kg6 Lg5 68. Lc4

68... Sf3 69. Kh7 Se5 70. Lb3 Sg4 71. Lc4 Se3 72. Ld3 Sg4 73. Lc4 Sh6 74. Kg6 Ke7 75. Lb3 Kd6 76. Lc2 Ke5 77. Ld3 Kf4 78. Lc2 Sg4 79. Lb3 Se3 80. h6 Lxh6 1/2-1/2

Stilling: 3-3

7. matchparti

Carlsen skulle have hvid igen. Mærkeligt nok har man en regel, der si-

Caruana sammen med sine sekundanter Kasimdzanov og Chirila.

Foto: FIDE

ger, at man bytter rundt på rækkefølgen halvvejs. Det betyder jo, at den samme spiller har hvid i de to vigtigste partier, nemlig det første og det sidste. Det giver ingen mening. Magnus havde dog vundet lodtrækningen og foretrak åbenbart to hvide i træk midtvejs...

Tilbage til 1. d4 og en ny Dronninggambit. Carlsen afveg fra andet matchparti med 10. Sd2, men blev atter mødt af en surprise, nemlig svaret 10... Dd8!? Det lykkedes ikke for Carlsen at sætte sort under pres, så endnu en hvid spildt for verdensmesteren.

Magnus Carlsen Fabiano Caruana

Dronninggambit / D 37

**1. d4 Sf6 2. Sf3 d5 3. c4 e6 4. Sc3
Le7 5. Lf4 0-0 6. e3 c5 7. dxc5 Lxc5
8. Dc2 Sc6 9. a3 Da5 10. Sd2 Dd8**

**11. Sb3 Lb6 12. Le2 De7 13. Lg5 dxc4
14. Sd2 Se5 15. 0-0 Ld7 16. Lf4 Sg6
17. Lg3 Lc6 18. Sxc4 Lc7 19. Tfd1
Tfd8 20. Txd8+ Txd8 21. Td1 Txd1+
22. Dxd1 Sd5 23. Dd4 Sxc3 24. Dxc3
Lxg3 25. hxg3 Dd7 26. Ld3 b6 27. f3
Lb7 28. Lxg6 hxg6 29. e4 Dc7 30. e5
Dc5+ 31. Kh2 La6 32. Sd6 Dxc3 33.
bxc3 f6 34. f4 Kf8 35. Kg1 Ke7 36.
Kf2 Kd7 37. Ke3 Lf1 38. Kf2 La6 39.
Ke3 Lf1 40. Kf2 1/2-1/2**

Stilling 3 1/2-3 1/2

8. matchparti

Matchen går ind i sin afgørende fase. Parti 8-10 er det sportslige højdepunkt. Begge spillere går efter den sejr, der kan vise sig at være nok til titlen. Omsider folder spillet sig helt ud. Det hele starter med, at Caruana møder op til 8. parti og spiller åben Siciliansk. Efter nedturen med Lb5 var det et nødvendigt skridt. Teamet havde forberedt en strategisk spændende opstilling imod Carlsens forventede Svesjnikov-variant. Det store svenske håb Nils Grandelius var med i Carlsens lejr. Sammen med de andre sekundanter så han det nervepirrende opgør. Her er hans beretning.

Nils Grandelius kommenterer

**Fabiano Caruana
Magnus Carlsen**
Siciliansk / B 33

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4!?

Efter at ikke have fået ret meget med hvid i Rossolimo i de tre første partier, er det meget logisk at Caruana skifter variant.

3... cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e5

Næppe en overraskelse for Caruana. Klassisk siciliansk (5... d6) har fået lidt af et opsving de sidste år, men Svesjnikov-varianten har siden VM-matchen Anand-Gelfand i 2012 været anset for det klart mest solide for sort.

6. Sdb5 d6 7. Sd5!?

Den første overraskelse. 7. Lg5 for at kæmpe om feltet d5 har til alle tider været hovedvarianten. 7. Sd5 blev dog spillet af Vladimir Kramnik til OL, så det er et meget seriøst træk.

7... Sxd5 8. exd5

Caruana går efter en bondestruktur, som vel mest minder om Najdorf-varianten. I stedet for kontrol over d5 får hvid en majoritet på dronningfløjen og planlægger nu alt sit spil derovre. Breaket c4-c5 er en langsigtet plan, men også a4-a5 for at skabe svagheder.

8... Sb8

8... Se7 spillede i parti 12 og ti-break.

9. a4

9. c4 spillede altid i gamle dage, men hvids springere vil ofte gerne til c4, så 9. a4 er mere fleksibelt.

9... Le7 10. Le2 0-0 11. 0-0 Sd7

12. Ld2!?

Dette træk ser måske lidt mærkeligt ud, men ideen er, at hvid vil spille a5 og have bonden dækket, så springeren kan gå til c4 via a3. Det er ret smart og gav den russiske junior Oparin fordel i to partier mod Svesjnikov-eksperter Gelfand i 2017.

12. b4 med en lignende idé blev spillet i parti 10.

12... f5!?

12... a6 13. Sa3 a5 var den mere positionelle metode – nu får hvid ikke lige så hurtigt angreb på dronningfløjen, men til gengæld er sort også langsommere med sit modspil.

14. Sc4 b6 15. f4! gav hvid en ret behagelig stilling i et af Oparin-Gelfand partierne. sort står dog mere solidt her end i partiet.

13. a5 a6 14. Sa3 e4

Det mest normale og logiske træk – sort aktiverer springeren og kan evt. fortsætte med f4 senere.

Googles supercomputer Alpha Zero ville her spille 14... f4, som er et interessant, men meget forpligtende træk. sort giver hvid de hvide felter i centrum og mister fleksibiliteten i strukturen, men får et kongeindisk lignende angreb med Tf6-h6 og dronningen over. Meget skarpt!

15. Sc4 Se5 16. Sb6 Tb8

Peter Heine, Henrik og Magnus Carlsen på vej til et nyt parti. Foto: Cathy Rogers

hvid har nu fuld kontrol over dronningfløjen, men sort begynder at true med angreb på den anden side. hvids næste træk er meget instruktivt.

17. f4! exf3 18. Lxf3

Ved at spille f4 aktiverer hvid tårnet på f1, hvidfeltsløberen og dronningen i forsvaret. sorts primære kompensation er kæmpespringeren på e5.

18... g5?

Måske lidt af en fejlbedømmelse af stillingen. Trækket ser egentlig fornuftigt nok ud, men konkret viser det sig, at sorts svækkede kongestilling bliver en vigtig faktor som gør, at sorts angreb aldrig rigtigt kommer i gang.

18... Lf6 19. c3 Sd7 var Alpha Zeros anbefaling – det er lidt passivt at gå væk fra e5 med springeren, men løberen står også godt der. Ved at spille på den måde opgiver sort dog muligheden for et direkte angreb.

18... f4 var også spændende. sort

vil jo gerne aktivere c8-løberen. 19. Ta4 er computertrækket (19. c4!?), men 19... g5 er selvfølgelig en forbedret version af partiet for sort.

19. c4 f4 20. Lc3!

Her står løberen fantastisk – hvid truer at underminere fundamentet i sorts stilling - springeren på e5.

20... Lf5

20... Lf6 21. c5! dxc5 22. d6 ligner partiet og er ikke mindre elendigt for sort her!

21. c5!

Selvfølge! Det er det eneste træk, der giver mening og derfor overraskede det lidt, at Caruana brugte over en halv time på det. Tid han gerne ville have gemt til senere i partiet. I øvrigt var vi sekundanter begyndt at blive ret nervøse for Carlsens stilling her...

21... Sxf3+

21... Dc7?! 22. c6 er bare positionelt vundet for hvid – bonden på c6 forbliver superstærk i resten af partiet.

22. Dxf3 dxc5

sort fører med en bonde, men alt andet taler for hvid. Løberen på c3 er et monster, springeren kombineret med d-bonden er stærk, sorts konge er svag og frem for alt er der intet modspil. Det eneste problem for Caruana her er, at han har så mange lovende muligheder at vælge mellem, og så småt begynder han at få dårlig tid.

23. Tad1?!

Naturligt, men det gør hvids opgave lidt vanskeligere.

23. g4! er faktisk bare avgørende her. Pointen er simpelthen at forhindre sorts g4 og så plante et tårn på e6, når sorts løbere rykker. 23... Lg6 24. Tad1 Ld6 25. Tfe1 fulgt af Te6 er bare kollaps for sort. Problemet igen er ikke, at hvid truer noget direkte, men at sort intet spil har og bare taber i længden.

23. Tae1 Lf6 24. h4 h6 25. hxg5 hxg5 26. g4 er en mere kompliceret version af samme idé, som også bare vinder.

23... Ld6

Begge spillere tænkte her, at hvid har en meget lovende stilling og nok en stor fordel. Men ifølge computeren er det klart vundet for hvid. Det viser bare, hvor svært skak er, selv for verdens to absolut stærkeste spillere!

24. h3?

hvid stopper g4, men giver et kritisk tempo til sorts forsvar. Faktisk afgiver h3 næsten hele fordel. Set i baksejlet af hele matchen, så er det måske her, Caruana går glip af at blive verdensmester.

24. Sc4 g4 ser det unaturligt ud at tillade, men efter 25. Df2 har sort ikke rigtigt nogen god måde at komme videre på, f.eks. 25... g3 26. Dd2 Dh4 (26... gxh2+ 27. Kh1!) 27. h3, og hvid er helt safe, fordi et offer på h3 ikke virker.

24. Dh5 er også stærkt, men så skal man igen se kraften i g4 efter: 24... Lg6 25. Dh3 Lf5 26. g4!

24... De8!

Et super forsvarstræk. Med dronningen på g6 får sort bundet tårnene sammen og har nu alle muligheder at forsvare sin stilling. En af de vigtigste faktorer er, at tårnet på b8 nu kan komme med i spil for første gang i partiet.

25. Sc4 Dg6 26. Sxd6!

Meget professionelt af Caruana – han indser, at han er ved at miste kontrollen og går derfor efter at afvikle alt til remis.

26... Dxd6 27. h4! gxh4

27... h6 28. hxg5 hxg5 29. Dh5! er selvfølgelig en katastrofe for sort.

28. Dxf4 Dxf4 29. Txf4

29... h5!

Ved at spille h5 får sort stabiliseret løberen på g4, og hvids d-bonde er ikke mere farlig. Partiet er nu bare remis.

30. Te1 Lg4 31. Tf6 Txf6 32. Lxf6 Kf7 33. Lxh4 Te8 34. Tf1+ Kg8 35. Tf6 Te2 36. Tg6+ Kf8 37. d6 Td2 38. Tg5 1/2-1/2.

Stilling: 4-4

9. matchparti

I 8. parti havde man for første gang for alvor indtryk af, at Caruana kunne vinde matchen helt regulært. Verdensmesteren var nærmest tvunget til at svare igen. Det gjorde han med det samme, da det omsider lykkedes at få en god forberedelse ind. Den tidligere mangedobbelte danmarksmester Sune Berg Hansen analyserer det spændende parti og spillernes generelle optræden.

Sune Berg Hansen kommenterer

**Magnus Carlsen
Fabiano Caruana**
Engelsk / A 29

På papiret et fantastisk setup. De to ubestrideligt bedste spillere i verden i en VM-match. Spillemæssigt var niveauet ekstremt højt og nok det højeste, der nogensinde er set. Men resultat- og underholdningsmæssigt var det lidt skuffende, at alle partier sluttede remis – vi vil altså se blod!

I det norske hjørne har vi Magnus Carlsen. En virtuos spiller med en nærmest indbygget edderkoppesans for skak. Han mærker/fornemmer /føler tingene. Han er ikke bange for nogen (og altså heller ikke Caruana), men han er bange for ikke at være verdensmester! Det fornemmer man hele tiden mellem linjerne, og det giver sig også udslag i hans spil. Psykologisk kan han rystes og er ikke så robust som sin modstander.

I det amerikanske ringhjørne en

fantastisk stabil regnemaskine. Caruana laver ingen rigtig dårlige træk, og der er altid regnet godt på tingene. Psykologisk er Caruana klar til at spille god skak. Han er ikke bange for, at han ikke kan vinde matchen (han vil bare gøre sit bedste). Men virker til gengæld en smule bange for Carlsen. Det gemmer han dog godt af vejen og spiller bare gode træk – solide konkrete og gennearbejdede åbninger med sort og det normale repertoire med hvid.

Lidt om åbningerne: Begge spillere var bedst forberedt med sort. Magnus havde fundet en opstilling, som gav ham hans perfekte type strategisk spil som sort i Rossolimo-varianten i Siciliansk. Særlig snedigt fordi det har gået som godt for hvid. Til gengæld havde Carlsen store kvaler med at få et parti som hvid. Det her er første gang, hvor han er i nærheden.

1. c4

Engelsk. Et naturligt valg, når andre veje til ”en Magnus-stilling” ser blokerede ud. Caruana virkede meget klar i VM-åbningen, Dronning-gambit, og Russisk er heller ikke til at hugge og stikke i og generelt for konkret til Magnus.

1... e5

Det principielle.

2. Sc3 Sf6 3. Sf3

Carlsen skiftede til 3. g3 i omkampen – sikkert for at undgå varianten i det her parti.

3... Sc6 4. g3 d5

4... Lb4 er den anden hovedvariant. Som i øvrigt blev testet mellem Kasparov og Karpov.

5. cxd5 Sxd5 6. Lg2 Lc5!?

En spændende og provokerende ny variant. hvid leger med d2-d4 og Sxe5, men sort er ikke bange og spiller det mest aktive træk.

6... Sb6 Har været hovedvarianten i mange år. Der er meget teori her. Min fornemmelse er, at stillingen er ca. lige, men nemmest at spille for hvid. 6... Le7? 7. Sxe5 er en kendt åbningfælde. sort taber en bonde.

7. 0-0.

Det er ikke normalt, at en skakspiller får en øjenskade. Carlsen fik da også sin aftenen før på basketballbanen.

Foto: FIDE

7. Sxe5 Sxc3 8. Lxc6+ bxc6 9. bxc3 (9. dxc3 Dxd1+ 10. Kxd1 Lxf2 11. e3 f6 Er den taktiske finesse som holder varianten sammen. sort får aktiveret sin hvidfaldede løber og mister ikke Lf2.) 9... Dd5 10. Sf3 Lh3 med kompen-sation. Vigtige varianter, for dem der vil have den på åbningsrepertoiret.

7... 0-0 8. d3 Te8 9. Lg5!

26 • 1. til 12. matchparti

Forbedrer på 4. matchpartis 9. Ld2.

Den her stilling har jeg næsten haft med omvendte farver mod Jonny Hector. Forskellen var at Hector havde nået at spille Lb3 og derfor kunne besvare Lg4 med Dd3 og det efterfølgende Se5 med Df1! Det var lidt bedre for hvid, og Hector vandt et fint angrebsparti. Her er sort nødt til **både** at slå c3 og spille f6. To små men klare indrømmelser. f7-f6 harmonerer mærkeligt med Te8 og svækker de hvide felter (på lang sigt), mens Sxc3 styrker hvids centrum. Men hvid har brugt tid på at fremtvinge svækkelserne, og sorts stilling er aktiv og uden svagheder. Hvis hvid i ro og mag får tid til at sætte et bondecentrum op eller lægge pres i b-linjen kan han få seriøs fordel. Men der er ikke noget 'i ro og mag' når man spiller med Caruana.

Caruana lærte om varianten som hvid mod Adams i London 2017. I det parti stod sort bedst (men tabte) efter 9. Sg5 Sf6 10. Db3 De7 11. Sd5 Sxd5 12. Lxd5 Sd8 13. Dc4 Ld4! I det tidligere matchparti i London havde sort ingen problemer efter 9. Ld2 Sxc3 10. Lxc3 Sd4 11. b4 Ld6 12. Tb1 Sxf3+ 13. Lxf3 a6 14. a4 c6 15. Te1 Ld7 16. e3 Df6 17. Le4 Lf5!

9... Sxc3

Desværre tvunget, og en af grundene til at Lg5 er interessant. Efter 9... f6 10. Db3! Le6 11. Dxb7 Dd7 12. Db5 har sort ikke nok for bonden.

10. bxc3 f6 11. Lc1N

Det mærkelige 11. Le3?! er spillet før (hvid tabte).

11... Le6 12. Lb2 Lb6 13. d4 Ld5 14. Dc2

14. e3!? kan være et forbedringsforsøg

14... exd4 15. cxd4 Le4

Tilbyder indirekte remis

16. Db3+ Ld5 17. Dd1!?

Men det er Magnus ikke klar til

17... Lxf3?

Caruana forcerer for tidligt og undervurderer farerne i midtspillet med uligefarvede løbere. Efter et logisk træk som 17... Dd7! Står sort fint.

18. Db3+! Kh8 19. Lxf3 Sxd4 20. Lxd4 Dxd4 21. e3 De5 22. Lxb7 Tad8 23. Tad1

En hurtig status viser, at materielt er det helt lige. Der er også uligefarvede løbere. Men uligefarvede løbere er kun en remisfare, når det ikke længere er midtspil! I midtspillet er det faktisk det modsatte. For her har man en officer mere på den ene af farverne. Og den, der kan stable et angreb på benene på 'sin farve', vinder ofte. Det viser også, hvorfor hvid står klart bedst: sorts løber er lukket ude og har ingen angrebsmål, mens hvids er en gigant, der enten kan true h7 eller skære som en laser i diagonalen a2-g8.

23... De7 24. h4

hvid starter et majoritetsangreb. Hvis han kan få sort til at spille h7-h6, bliver diagonalen b1-h7 uhyggelig svag.

24... g6

Logisk: sort vil have bønderne på hvid.

25. h5?!

Carlsen er for utålmodig. Først 25. Lf3! Er bedre. Magnus ville sikkert forhindre h7-h5, men tillader i stedet modspil. Efter 25. Lf3 er 25... Txd1 (bedre 25... h5 26. Td3 Txd3 27. Dxd3 Kg7 28. Td1 c5 29. Dc2 som dog også er kramt, men sikkert remis ved korrekt spil.) 26. Txd1 Td8 27. Txd8+ Dxd8 28. Df7 tæt på tabt – og helt sikkert tabt i praksis mod Magnus, der er virtuos med den slags pres.

25... gxh5!

Caruana viser, han er en værdig udfordrer. Han er måske den bedste i verden til at løse konkrete problemer.

26. Dc4 f5!

Pointen med at lave den rædselsfulde bondestilling (4 bondeøer): sort får gjort hvids kongestilling mindre sikker og garanterer, at den sortfaldede løber vil få noget at lave enten med at angribe e3 eller ved at vågne oven på et f5-f4.

27. Lf3?! h4 28. Txd8 Txd8 29. gxh4 Tg8+ 30. Kh1 Df6

Med fuld udligning, hvids løber er ikke overlegen længere.

31. Df4 Lc5 32. Tg1 Tgx1+ 33. Kxg1 Ld6 34. Da4 f4 35. Dxa7 fxe3 36. Dxe3 Dxb4

Optisk kan det set lidt farligt ud

for begge parter, men der er faktisk ikke meget på færde. Evig skak eller et uligefarvet løberslutspil, som er remis, er det uundgåelige resultat.

37. a4 Df6 38. Ld1

38... De5!

Caruana har simpelthen regnet hele vejen, og selvom det uligefarvede løberslutspil ser tricky ud, så er det klart remis.

39. Dxe5+ Lxe5 40. a5 Kg7 41. a6 Ld4 42. Kg2 Kf6 43. f4 Lb6 44. Kf3 h6 45. Ke4 La7 46. Lg4 Lg1 47. Kd5 Lb6 48. Kc6 Le3 49. Kb7

49. Kxc7 Lxf4+ er skak! Og løberen når tilbage.

49... Lb6 50. Lh3

50. a7 Lxa7 51. Kxa7 c5 52. Kb6 c4 53. Kb5 c3 54. Ld1 Kf5

Det uligefarvede løberslutspil i 9. parti blev remis.

Foto: Cathy Rogers.

Aner man en vis bekymring hos verdensmesteren inde under plasteret?

Foto: Lennart Ootes.

**50... Le3 51. Kc6 Lb6 52. Kd5 La7
53. Ke4 Lb6 54. Lf1 Ke6 55. Lc4+
Kf6 56. Ld3 Ke6**
1/2-1/2.

Et fint kampparti, der meget godt viser forløbet af matchen. Da Carlsens skaksans endelig fik lidt at lege med, kunne Caruana regne og kæmpe sig til udligning. Den ordinære match var helt lige, men det kan man ikke sige om omkampen! Hvilket i min optik er helt fair. Hvis man skal være verdensmester, skal man helst komme med noget nyt (ellers bliver man bare en Euwe), og det gjorde/gør Caruana ikke, selvom han spiller virkelig godt.

Stilling: 4½-4½

28 • 1. til 12. matchparti

Skuespilleren Tom Hollander kendte ikke navnene på de to VM-spillere.

Foto: FIDE

10. matchparti

Det hele kulminerer i 10. parti. Caruana gentager den krævende opstilling, han havde succes med i ottende parti, og hurtigt opstår en stilling, hvor det er umuligt at spille med sikkerhedsnet. Bliver Caruana mat eller rydder han modstanderen på dronningfløjen? Den regerende danmarksmester Bjørn Møller Ochsner prøver at opklare, hvad der egentlig foregik i det utrolig intense parti.

**Bjørn Møller Ochsner
kommenterer**

**Fabiano Caruana
Magnus Carlsen**
Siciliansk / B33

10. matchparti var efter min mening det mest komplekse og intense parti i matchen. Begge spillere viste fænomenal spillestyrke. Selvom computeren er i stand til at påpege et par fejl og unøjagtigheder, var det tydeligt et parti mellem verdens to bedste mennesker.

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Sd5 Sxd5 8. exd5 Sb8 9. a4 Le7 10. Le2 0-0 11. 0-0 Sd7

Indtil nu en gentagelse af 8. matchparti. Caruana opnåede stor fordel i det parti med 12. Ld2, men anticiperende at Carlsen-lejren har "lappet hullet", afviger Caruana med en nyhed.

12. b4!?

12... a6

Med dette træk, fulgt af 13... a6-a5, vil sort angribe hvids tidligt fremstødte b-bonden og tage kontrol over c5-feltet.

En interessant mulighed var 12... f5, da sort skal have gang i sit kongeangreb, før han bliver tromlet på dronningfløjen: 13. a5 a6 14. Sa3. Carlsen afskrev muligvis 12... f5, fordi man kan argumentere for, at hvid har en god udgave af en mulig

variant fra 8. matchparti. Det skyldes, at 12. b4 er mere brugbart end 12. Ld2. Alligevel mener computeren – blind for sådanne overvejelser – at sort har fornuftigt modspil med det energiske 14... f4 f5. Sc4! e4! 16. Sd2 Lf6 17. Ta3 De7 18. Lg4! Se5! 19. Lxc8 Taxc8 20. Sxe4 f3! med angrebschancer og gode brikker som kompens for den manglende bonde.

13. Sa3 a5 14. bxa5!

Caruanas koncept, og stærkere end Svidler og chess24-kommentatorernes foreslåede 14. c3. Det kan forekomme kontraintuitivt at opgive kontrollen over c5 så let, men det er et forholdsvis velkendt tema fra f. eks. Bayonet-angrebet i Kongeindisk. Hvid får godt officersspil og vinder et par tempi på sorts tårn til gengæld for svækkelsen.

14... Txa5 15. Sc4 Ta8 16. Le3 f5

17. a5

17. f3! er godt for hvid, men han har kun én opfølgning, der beviser dette: 17... f4 18. Lf2 Tf6 19. Dd2! Planlægger Tf6 og Lf1. 19... Th6 20. Tf6 Lh4 21. Lf1 Dg5 Truer e4 med afgørende angreb 22. Ta3! Hele idéen bag 17. f3, hvid tager kontrol over tredje række og tager brodden ud af ... e4. Hvid står bedst.

17... f4 18. Lb6

Trækket kostede nogle minutter for Caruana, hvilket er overraskende i lyset af, at Carlsen har spillet logiske træk.

18... De8

Carlsen spiller Svesjnikov-varianten for anden gang i matchen.

Foto: FIDE

Et meget kompliceret midtspil er nået. sort vil forsøge at sætte hvid mat med Dg6, Sf6/e5, Tf6-h6, e4 og f3. hvid skal gå profylaktisk til værks og forsøge at opbløde angrebet, hvorefter han har stor fordel på dronningefløjen. Det sker f. eks. ved at omplacere Le2 til e4 eller g4 samt Lc7, der binder sort til dækningen af d6-bonden.

18... Sxb6? 19. Sxb6 Ta7 20. Lg4! og sort har intet angreb tilbage.

19. Ta3?!

Møder ikke for alvor stillingens krav. Caruana må have glemt sine forberedelser heromkring. 19. Lh5 et andet suboptimalt træk, der illustrerer stillingens kompleksitet: 19... g6 20. Le2 hvid har fremprovokeret g6, der umuliggør mange af sorts angrebsplaner. Men sort skifter plan og viser, at g6 er ikke kun en ulempe: 20... Sxb6! 21. Sxb6 Ta7 22. Lg4 – den typiske idé, jf. 18... Sxb6?-varianten – 22... Lf5 23. Lxf5 gxf5! sort har masser af spil grundet den åbne g-linje og kontrol over e4-feltet.

19. Te1! Kontrol over e4-feltet er essentielt. 19... Dg6 (en af pointerne med hvids 19. træk ses efter 19... e4 20. Lh5 g6 21. Txe4! gxh5 22. De1 hvid står objektivt lidt bedre, selvom der i praksis er masser af spille om efter 22... Se5 (22... Tf7? 23. Sxd6) 23. Sxe5 Lf5 24. Te2 Lf6 25. Sf3 Dg6 med lille fordel) 20. Ld3 Dg5 21. f3 Tf6 22. Lf2 Th6 23. Tb1 Dh5 24. h3 Sf6 25. Lf1 sorts angreb bryder ikke igenem.

19... Dg6 20. Lc7

Forhindrer Sf6.

20. Te1 – nu er det for sent. 20... Sf6 21. Lc7 e4 sort har initiativet.

20... e4 21. Kh1

21... b5!

Hjemme bag skærmene sad folket og råbte på 21... Dh6!? Det er dog ikke engang sikkert, at trækket er bedre end Carlsens (selvom det stiller hvid nogle ekstremt svære spørgsmål), og det er heller ikke særlig menneskeligt. sort truer ikke rigtig noget, men afventer. hvid gør præcis det samme: 22. Tg1!! Med afstand hvids bedste træk. Denne stilling var måske nået i et parti mellem to stærke computere, men heldigvis ikke mellem mennesker. Så ville vi ikke forstå et pip, når vi sad og fulgte topskak.

22. Sb6

22. axb6? Txa3 23. Sxa3 f3! 24. gxf3 Se5. hvids deplacerede brikker sikrer sort næsten afgørende angreb.

22... Sxb6 23. Lxb6

23... Dg5(?)

Den ene af partiets to store – objektive – fejl.

23... b4 24. Tb3 Lf6 med planen ... Le5 og ... f3, eller 23... Ld7 24. Tb3 Lf6 25. Lxb5 Lxb5 26. Txb5 f3 var bedre.

24. g3(?)

Og her kom så anden fejl i partiet. hvid kan tage bonden. Men det skal følges op med en præcision, forsvarskreativitet og afsluttende stillingsvurdering, der næsten ikke er til at begribe. 24. Lxb5! Tf6 25. Te1! Tg6 26. Lf1 Lf5

(Analysediagram)

27. Ta4!! Hvis hvid får lov at ofre på e4 vinder han let. 27... Lg4! 28. f3! (28. Db1?? Lf3) 28... exf3 29. gxf3 Ld7 30. Ta3 (30. Ta2 er også tilstrækkeligt) Ld8 31. Dd4 Lxb6 32. Dxb6 Tc8 33. Te2!! Truer Tg2. 33... Dxd5 34. Df2

(Analysediagram)

hvid har foretaget ni "only moves" ud af 10 siden 24. Lxb5. Efter min ydmyge mening har få af dem været tilnærmelsesvist åbenlyse. Som om det ikke var nok, så er han ikke engang foran i materiale længere! Dog er den fremskudte a-bonde nok til at sikre hvid stor fordel, men det er ikke let at se fra afstand.

Opsummerende: Vi holder spillerne op på en absurd høj standard, når vi kritiserer 23... De8 og 24. g3.

24... b4 25. Tb3 Lh3

25... f3 er også muligt, men hvid har et par forsvarsressourcer. 26. Lb5 Dg4 27. Te1 Tf6 28. Txe4!? (28. Lf1) 28... Dxe4 29. Te3 Dg4 30. Txe7 Lf5 31. Lf1 med god kompensation for kvaliteten.

26. Tg1 f3 27. Lf1 Lxf1 28. Dxf1 Dxd5 29. Txb4

sorts angreb er stilnet af, og han skal i stedet forsøge at skubbe centrumsbønderne. Hvid har dog en potentielt farlig fribonde. Stillingen er omtrent lige, men man tager sort, hvis man kan vælge.

29... De6 30. Tb5 Ld8

Carlsen havde brugt unormalt lang tid og var lettere presset på uret. Det kan måske forklare denne lidt forhastede afbytning.

30... Tf8 31. Db1! Ld8 32. Db2 h6. Denne stilling er også i balance, men kun hvis hvid får ideen at søge modspil på kongefløjen: 33. Lxd8 Txd8 34. g4! d5 35. g5=.

31. De1 Lxb6 32. axb6 Tab8 33. De3 Dc4

34. Tb2

Caruana spiller det sikkert. Der er allerede en høj remismargin.

34. Tgb1!? Dxc2 35. h4, b-bonden kompenserer fuldt.

34... Tb7 35. Td1 De2 36. Te1

I tidnøden satte Carlsen en intelligent fælde: 36. Db3+? Kh8 37. c4 fanger tårnofret 37... Txb6! ændrer billedet og vinder for sort. 36. Dxe2?! fxe2 37. Te1 Txf2 38. Kg1 Tbf7! med chancer til sort;

36... Dxe3 37. Txe3 d5 38. h4 Tc8 39. Ta3 Kf7 40. Kh2 Ke6 41. g4!

Hvid skal for alt i verden undgå, at hans konge fanges nede i hjørnet. Det er næsten det eneste, der for alvor kan tippe stillingsvurderingen.

41... Tc6 42. Ta6!

42. Tab3 h6 43. Kg3 g5 44. hxg5 hxg5 45. Tb1! Txc2 46. Th1=.

42... Ke5 43. Kg3 h6 44. h5 Kd4?!

Lidt skødesløst af Carlsen. 44... g5 45. hxg6 Txg6 46. Tb5 h5 47. Taa5 Txg4+ 48. Kh3=.

45. Tb5! Td6!

Men han er hurtigt tilbage på sporet og finder den mest menneskelige vej til en remis med en bonde under.

45... e3?! 46. Ta4+ Ke5 (46... Tc4?? 47. c3+ Kxc3 48. Ta3+ Kc2 49. fxe3 og hvid vinder) 47. fxe3 Txb6 48. Txb6 Txb6 49. Kxf3 og hvid har gevinstchancer.

46. Ta4+ Ke5 47. Tab4 Ke6 48. c4 dxc4 49. Txc4 Tdxb6 50. Txe4+ Kf7

Her diskuteredes det, om ikke Caruana kunne vinde bonden og samtidig undgå afbytninger. Det lader dog ikke til at være tilfældet.

51. Tf5+

51. Tf4+!? Kg8 52. Te5 Tb8 53. Txf3 Tb3 54. Tee3 Txe3 55. fxe3 Te8! Et frontalangreb er bedste kur mod en bonde, der endnu ikke har passeret midterlinjen. 56. Kf2 g6 57. hxg6 Kg7 58. Tf5 Kxg6 59. Kf3 Ta8=.

51... Tf6 52. Txf6+ Kxf6 53. Kxf3 Kf7 54. Kg3

En synligt udmattet Carlsen kommer ud fra det hårresende 10. matchparti.

Foto: Lennart Ootes.

Pressechef Daniel King med de to spillere efter det spændende 10. parti.

Foto: Lennart Ootes.

Caruana gad ikke prøve i dette tykke remisslutspil.
1/2-1/2.

Stilling: 5-5

11. matchparti

Carlsens sidste hvide. Hans tidligere rival, russeren Sergej Karjakin, står tilsyneladende overraskende for verdensmesteren pludselig ved brættet og skal udføre det første træk, som det var stilen, at en kendis hver dag gjorde. Karjakin trak 1. b4 med et stort smil. Efter lidt grin frem og tilbage fik Magnus det ændret til 1. e4. Altså Russisk igen. Karjakin kom ind til den officielle kommentator Judit Polgar og fortalte, at han forsøgte at krydre det hele lidt med 1. b4! I det hele taget gjorde den tidligere VM-udfordrer et godt indtryk den halve time, han var der. Blandt andet sagde han, at det ikke var sikkert, det var en fordel at have hvid i så tæt en match, hvor begge er ekstremt godt forberedt, ikke mindst med sort. Tankevækkende.

En overraskelse på VM-plan: Orangutang?!

Foto: Lennart Ootes.

Karjakin er også stor ekspert i den variant i Russisk, som kom på brættet. Han affærdigede hurtigt Carlsens spil som ganske ufarligt for sort. Hvis hvid vil noget skal han spille 12. Lg5, som russeren selv har gjort. Partiet ebbede hurtigt ud i et lige slutspil med uligefarvede løbere. Carlsen spillede en del træk, men der skete intet.

Magnus Carlsen
Fabiano Caruana
 Russisk / C 42

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sxe5 d6 4. Sf3 Sxe4 5. Sc3 Sxc3 6. dxc3 Le7 7. Le3 0-0 8. Dd2 Sd7 9. 0-0-0 Sf6 10. Ld3 c5 11. The1 Le6

12. Kb1 Da5 13. c4 Dxd2 14. Lxd2 h6 15. Sh4 Tfe8 16. Sg6 Sg4 17. Sxe7+ Txe7 18. Te2 Se5 19. Lf4 Sxd3 20. Txd3 Td7 21. Txd6 Txd6 22. Lxd6 Td8 23. Td2 Lxc4 24. Kc1 b6 25. Lf4 Txd2 26. Kxd2 a6 27. a3 Kf8 28. Lc7 b5 29. Ld6+ Ke8 30. Lxc5 h5 31. Ke3 Kd7 32. Kd4 g6 33. g3 Le2 34. Lf8 Kc6 35. b3 Ld1 36. Kd3 Lg4 37. c4 Le6 38. Kd4 bxc4 39. bxc4 Lg4 40. c5 Le6 41. Lh6 Ld5 42. Le3 Le6 43. Ke5 Ld5 44. Kf4 Le6 45. Kg5 Ld5 46. g4 hxg4 47. Kxg4 La2 48. Kg5 Lb3 49. Kf6 La2 50. h4 Lb3 51. f4 La2 52. Ke7 Lb3 53. Kf6 La2 54. f5 Lb1 55. Lf2 Lc2 1/2-1/2.

Stilling: 5½-5½

Judit Polgar, Anna Rudolf og Sergej Karjakin.

Foto: Cathy Rogers.

Et stilstudie af verdensmesteren.

Foto: Lennart Ootes.

12. matchparti

Sidste parti. Gigantisk pres på spillerne, ikke mindst på Caruana med de hvide brikker. Men også kæmpe skaklige forventninger oven på amerikanerens sidste to hvide. Carlsen var den første til at afvige med ...Se7 i stedet for det mere autoriserede ...Sb8. Udfordrerens afveg tidligt en trækgentagelse. Han var formentlig bange for at blive betegnet som en kylling. I det efterfølgende spillede amerikaneren dog langt under niveau og havnede i en ekstrem farlig stilling.

Ligesom i 1. parti havde Caruana tilsyneladende svært ved at stå for presset. Den normalt så kølige regnemaskine kan rystes. Det er selvfølgelig meget menneskeligt. Carlsen var dog bedøvende ligeglad. Hans gameplan var at forcere remis og komme i tiebreak, og den fulgte han benhårdt. I stedet for at søge dynamiske angrebschancer, lukkede han det hele af og tilbød remis. Selv i slutstillingen står nordmanden lidt, men klart bedre. Han fik en del kritik for ikke at gå efter gevinsten over-

hovedet, men det misser målet. Carlsen spillede efter de regler, der var. Efter at have været tæt på at tabe både 8. og 10. parti, ville han have matchen afsluttet med to udramatiske remiser og i stedet satse på sine chancer i hurtigskakomkampen. En hel legal approach.

Fabiano Caruana

Magnus Carlsen

Siciliansk / B33

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Sd5 Sxd5 8. exd5 Se7 9. c4 Sg6 10. Da4 Ld7 11. Db4 Lf5 12. h4 h5 13. Da4 Ld7 14. Db4 Lf5 15. Le3 a6 16. Sc3 Dc7 17. g3 Le7 18. f3 Sf8 19. Se4 Sd7 20. Ld3 0-0 21. Th2 Tac8 22. 0-0-0 Lg6 23. Tc2 f5 24. Sf2 Sc5 25. f4 a5 26. Dd2 e4 27. Le2 Le8 28. Kb1 Lf6 29. Te1 a4 30. Db4 g6 31. Td1 Ta8

1/2-1/2.

Slutstilling: 6-6

De sidste pressefotografer er ved at forlade glassalen, så spillerne kan koncentrere sig om det 12. og sidste parti.

Foto: Cathy Rogers.

TIEBREAK

Af Lars Schandorff

En tilsyneladende forholdsvis afslappet Carlsen er på vej til omkampen sammen med sin far og Peter Heine.

Foto: Lennart Ootes.

Efter uafgjort 6-6 i de 12 ordinære partier skulle matchen afgøres i hurtigskakomkamp. De fleste eksperter havde Magnus Carlsen som storfavorit. Nordmanden er et sandt fænomen med kort betænkningstid. Han er formentlig den bedste lynskakspiller nogensinde. Det vejede også tungt, at han utroligt overbevi-

sende havde vundet tiebreaken for to år siden mod Karjakin. Så man vidste, at Carlsen var i stand til at præstere under pres. Men hvad med Caruana?

Som sædvanlig havde verdensmesteren sin faste danske hjælper Peter Heine Nielsen med. Mens de andre sekundanter sad langt væk i Thai-

land og bidrog online, var den store dansker hele tiden i London ved Carlsens side. Han så omkampen fra tætteste hold.

Her kommenterer han de to første partier, der kom til at afgøre det hele.

Caruana og hans team virker noget anspændt inden den afgørende dyst.

Foto: Lennart Ootes.

	1	2	3	
 Magnus Carlsen 2880	1	1	1	3
 Fabiano Caruana 2789	0	0	0	0

1. tiebreak-parti

Peter Heine Nielsen
kommenterer

Magnus Carlsen
Fabiano Caruana
Engelsk / A 22

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. g3 Lb4

Med VM-titlen på spil må man have respekt for spillernes humor. Denne stilling havde allerede optrådt tre gange i matchen, men med omvendte farver. Magnus forsøgte at udnytte mertempoet med et usædvanligt træk:

4. e4!?

Spilles meget sjældent. Giri prøvede og gjorde 4. Lg2 populært i et stykke tid, men til sidst fandt sort en

metode til at neutralisere stillingen.

4... 0-0

Caruana spillede hurtigt, formentlig uden at tænke ret meget over de små finesser. Måske er det en kende for strengt at kalde dette for en unøjagtighed, men i bakspejlet er det nemt at anbefale 4... Lxc3.

5. Sge2!

Dækker springeren på c3 og "truer" i bund og grund kun med at udvikle normalt.

5... c6 6. Lg2

Er det den bedste stilling Magnus havde i åbningen i hele matchen? Måske, ikke at det siger ret meget. Umiddelbart ser hvid ud til at lave en række standardtræk i Engelsk, mens sorts Lb4 er en smule fejlplaceret – fordi springeren på e2 dækker kollegaen på c3 – og ... c6 hører sammen med den logiske opfølgning ... d5, hvilket computerne insisterer på taber en bonde. hvids plan er let. 0-0 og derpå d4. sort har sværere ved

Så er omkampen i gang!

Foto: Lennart Ootes.

Carlsen har selv overtaget brikkerne og er ved at spille Lg2.

Foto: Cathy Rogers.

at finde ud af, hvad der skal spilles:

6... a6 7. 0-0 b5

Om ikke godt så i hvert fald konsekvent. Modgiften mod et fløjangreb er et bondefremstød i centrum:

8. d4! d6

Det relativt bedste. Efter 8... exd4 kan hvid slå igen med begge officerer og også for den sags skyld spille 9. a3!? Det er værd at nævne, at springeren er ret godt placeret på e2. Ikke alene dækker den den anden sprin-

ger på c3, mens løberen på g2 har "frit udsyn" og dermed dækker e4, ligesom hvid kan spekulere på at spille f4.

9. a3 Lxc3

Noget af en beslutning at opgive løberparret. Det var solidere at acceptere terræntabet med 9... La5 10. b4 Lb6!, da 11. c5 dxc5 12. dxc5 Dxd1 13. Sxd1 Lc7 14. Se3, selv om hvid naturligvis får et behageligt slutspil, så er stillingen stadig spillet for sort. 10... Lc7 ser mere naturligt ud, men 11. cxb5 axb5 12. d5 cxd5 13. Sxd5 Le6 14. Lg5 Sbd7 15. Sec3 h6 16. Sxb5! udnytter det faktum, at løberen nu står på c7. Alligevel er det selvfølgelig ikke til at beregne sådan noget i et hurtigparti, og spillerne måtte stole på deres instinkter.

10. Sxc3 bxc4 11. dxe5 dxe5

sort har en merbonde, men hvids løberpar og sorts dårligere struktur kompenserer rigeligt, da det oplagte scenario er, at hvid vinder bonden tilbage med stor fordel.

12. Sa4 Le6 13. Dxd8

En særdeles menneskelig tilgang, hvor hvid går efter de meget fine muligheder i slutspillet. Fuldstændig som det sker i partiet. Maskinen foretrækker 13. f4!? c3!? 14. Dc2! med et stærkt initiativ i midtspillet.

13... Txd8 14. Le3 Sbd7 15. f3 Tab8 16. Tac1 Tb3 17. Tfe1

På længere sigt synes stillingen at være mest behagelig for hvid, og spillerne er umiddelbart enige – ba-

seret på deres spil. Men sort er faktisk helt OK. 17... Tdb8! med pointen 18. Lf1 c3! udligner stillingen. hvid har ingen mulighed for at bibeholde sin strukturelle fordel, og efter 19. Sxc3 Txb2 20. Sd1 Ta2 21. Txc6 Txa3 22. Txa6 genopretter hvid den materielle balance og beholder løberparret, men med alle brikkerne udryddet på dronningfløjen er gevinstchancerne minimale.

17... Se8 18. Lf1 Sd6 19. Tcd1 Sb5?

Et kritisk øjeblik. Caruana tænkte en del, men vælger alligevel det forkerte træk. 19... Sb7 ser virkelig passivt ud, men hvid kan ikke rigtig udnytte det. Tc1 bliver ofte besvaret med ... Sa5, der dækker c4. Og efter 20. Kf2 Kf8 konsoliderer sort ved at bringe majestæten til centrum. 21. Td2 Ke7 22. Tc1 er stadig behageligt for hvid, men slet ikke i samme grad som i partiet.

20. Sc5 Txb2 21. Sxe6 fxe6 22. Lxc4 Sd4 23. Lxd4 exd4

24. Lxe6+?

Magnus brugte en del betænkningstid her, fordi han var klar over, at partiet var inde i en kritisk fase. Trækket som hvid virkelig gerne vil spille er 24. Txd4!, der beholder alle stillingens fordele uden at tillade tårnslutspillet med de indlysende remis-chancer som i partiet.

Problemet for hvid er, at efter 24... Kf7 truer sort ... Se5, der fører til evig skak efter Txd8 Sxf3+. Magnus kiggede på 25. Kf1, men fandt ikke noget tilfredsstillende efter 25... Ke7 26. Ted1, da der er ... Txb2.

Derfor foreslår computerne meget entusiastisk 25. Kh1! med gevinststilling. 25... Ke7 26. Ted1 er skidt for sort efter enten 26... a6 27. Td6 eller 26... Tbb8 27. Lxa6.

24... Kf8 25. Txd4 Ke7 26. Txd7+ Txd7 27. Lxd7 Kxd7 28. Td1+ Ke6 29. f4 c5

hvid har en ekstra bonde, men sorts aktive tårn sammen med c-bonden garanterer et vist modspil. Der er en hårfin grænse mellem gevinst og remis, og selv om det med en dedikeret indsats formentlig er muligt at analysere stillingen til den ene af de to mulige konklusioner, så vil jeg hellere citere Bent Larsen: ”Det afgørende er, at der er gevinstchancer!”

Det er klart, at det er nemmere at spille hvid end sort, og mens Caruana i et klassisk parti måske ville have haft chancer for at redde det halve point, så er det en helt anden sag i et hurtigparti.

I princippet har sort remis her, men som skrevet oven for, så har det ingen indflydelse på de praktiske beregninger.

30. Tc1 Kd6 31. a4!?

30... Tc2 31. h4 c4 32. f5+ Kf6! Td5

For at kontrollere de hvide centrumsbønder. Efter 32... Ke7? 33. e5 Ta2 34. Tc5 Txa3 35. Kf2! er den materielle balance genoprettet, men hvids bønder er betragteligt mere mobile, ligesom kongen kommer med i kampen. Det er bedre for sort at have en bonde mindre, hvor man til gengæld har aktivt modspil, som begrænser hvids muligheder.

33. Tc5 h5!

Et godt træk, der fikserer hvids bønder og forhindrer g4.

34. Kf1 Tc3

Et fornuftigt træk. 34... c3!? 35. Ke1 a5 36. Kd1 Tg2 37. Txc3 giver umiddelbart hvid to merbønder, men maskinen pointerer, at stillingen er 0.00 efter 37... Ke5. Det betyder, at sorts modspil er tilstrækkeligt, og snart kan sort begynde at plukke hvids løse bønder.

35. Kg2

Ved at forsvare bonden fra g2, truer a4, når sorts modspil snart er forduftet. sorts svar er forceret:

35... Txa3 36. Txc4 Ke5! 37. Tc7

Caruana har forsvaret sig godt, men selv om computeren fastslår, at stillingen er 0.00, så er tingene ikke overstået i praktisk spil. Det er jo sort, som skal finde ”eneste træk”. 37... Ta2+! er et af dem. Da 37. Kf3 Ta3+ ingen vegne fører, er 38. Kh3 den kritiske test. Efter 38... Kxe4 39. Te7+!? (39. Tg7 Tf2! er remis identisk med partiet) er 39... Kf3!! nøgletrækket, hvor sort undlader at tage bonden på f5, men i stedet angriber den hvide konge efter 40. Tg7 Ta1! med matrussel på h1 – efter 41. Kh2 Ta2+ er der evig skak. Ikke en svær variant at finde eller rettere ikke umulig at finde. Men det tager tid at regne sådan noget igennem, og du har brug for noget ”held”, så din intuition kan fortælle dig, at du har truffet den rette beslutning, selv om du har dårlig tid. Caruana har løst adskillige problemer for at nå her til, men han klarer ikke den sidste udfordring.

37... Kxe4?? 38. Te7+!!

Pludselig er tingene vendt på hovedet: Nu skal Magnus finde ”eneste træk” – og det lykkedes for ham, selv om han kun brugte 14 sekunder på det afgørende øjeblik, hvor matchen for første gang finder en vinder:

38... Kxf5 39. Tg7

Her ses den store forskel, havde

hvid spillet 38. Tgx7, var det blevet besvaret med 38. Ta2+ 39. Kh3 Tf2! og sort klarer sig, fordi han tager f5 med tårnet samtidig med, at det forsværer h5-bonden. hvid får kun et to mod et-slutspil med bønder på samme fløj. Nu vinder hvid h5 forceret:

39... Kf6 40. Tg5! a5 41. Txxh5 a4 42. Ta5 Ta1 43. Kf3?!

Jeg blev lidt nervøs for, at hvids konge ville gå i den forkerte retning:

43... a3 44. Ra6+ Kg7

45. Kg2!

Nøgletrækket! Meningen med 43. Kf3 var udelukkende at besvare 44... Kf5 med 45. g4+. Måske så 45. Kg4?? mere logisk ud, men det fører til en kendt remisstilling, fordi den hvide bonde bliver på g3, sort svarer nemlig med 45... a2!, og den hvide konge kan åbenlyst hverken gå til f4 eller h4, da sort skakker med tårnet og følger op med at forvandle. Eneste plan er reelt – når hvid har sin bonde på h5 eller h6 – er til sidst at spille Kg5, men det bliver besvaret med ... Tg1!, der truer med forvandling, og da Txa2 ville have dække bonden på g2, hvis den havde stået der, fører det til, at Kg4 er gevinstplanen, men det er det bare ikke, når bonden står på g3, som mange slutspilsbøger konkluderer.

45... Ta2+ 46. Kh3 Ta1 47. h5 Kh7

Gør afslutningen lidt flad. På pressekonferencen fortalte Magnus, at han havde set frem til 47... a2 48. Kh2! Kh7 49. g4 Kg7 50. g5 Tb1!? 51. Txa2 Tb5 52. Tg2!, der forsværer bonden på g5, hvilket viser, hvorfor h2 er det rette felt for kongen!

48. g4 Kg7 49. Kh4 a2 50. Kg5

Med bonden på g4 kan hvid bare spadserer fremad.

50... Kf7 51. h6

Forskellen er nu, at 51... Kg8 52. Kg6 Tg1, der forsøger den samme plan med bonden på g3, bliver besvaret med 53. Ta8 mat!

51... Tb1 52. Ta7+ Kg8 53. Txa2 Tb5+ 54. Kg6 Tb6+ 55. Kh5

Caruana opgav.

1-0.

Stilling: Carlsen-Caruana 1-0

2. tiebreak-parti

Det var en tydeligt lettet Magnus Carlsen, der knyttede næven og jubede højt efter sejren i første omkampparti. Ren forløsning efter mange dages frustrationer. Nu var hele presset pludselig på udfordren.

Foto: Maria Emilianova.

Ikke alle og enhver kunne snige sig ind på spillestedet. Bredskuldrede sikkerhedsvagter stod klar i døråbningen.

Foto: Lennart Ootes.

Peter Heine Nielsen kommenterer

Fabiano Caruana Magnus Carlsen Siciliansk / B 33

Efter 12 remiser i de klassiske partier, lykkedes det endelig for Magnus at bringe sig i front i det første omkampsparti. Med tre resterende partier, var nedenstående parti ikke "alt eller intet" for Fabiano, men hans strategi gennem hele matchen havde været at skubbe hårdt på med de hvide brikker. Han forbliver loyal over for sit koncept:

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6

Denne stilling havde vi i alle partierne med Magnus som sort. Og tæller man omvendte farver med, så var der tre partier med hvid, hvilket giver, at 10 ud af 14 partier startede på den måde.

3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Sd5!?

Dette blev matchens standardåbning, og den skabte interessante teoretiske diskussioner i en stilling, som

kun sjældent ses på topniveau. Kramnik spillede den succesrigt ved sidste olympiade, men der er stadig tale om jomfrueligt territorium, hvor begge spillere kan opdage nye muligheder og spille efter helt nye ideer.

7... Sxd5 8. exd5 Se7

I 8. og 10. matchparti blev det mere almindelige 8... Sb8 spillet,

men i det vitale 12. matchparti skiftede Carlsen til 8... Se7.

9. c4 Sg6 10. Da4 Ld7 11. Db4 Db8!?

I 12. parti spillede Carlsen 11... Lf5, men han valgte at afvige først i stedet for at vente på Caruanas forbedring.

12. h4

Det kritiske træk, og også det bedste ifølge computeren – men som partiet viser, står hvid måske bedst – men går tingene sorts vej, så svækker trækker samtidig den hvide stilling.

12... h5 13. Le3 a6 14. Sc3 a5?!

Giver noget plads, men tvinger samtidig den hvide dronning til d1, hvorfra den trykker på h5.

15. Db3 a4 16. Dd1 Le7 17. g3

Caruana tænker.

Foto: Lennart Ootes.

Dc8!? 18. Le2 Lg4

Selv om hvid ikke nødvendigvis truede med at slå umiddelbart på h4, da c4 så vil falde, så er Tc1 hvids næste træk. I realiteten tager Magnus bare hånd om problemerne, før de opstår.

19. Tc1

19. f3 ville være logisk, fordi det ikke tillader sort, som mangler terræn, at bytte af, men efter 19... Ld7 bliver ...f5-f4 en strategisk trussel.

19... Lxe2 20. Dxe2 Df5

Computeren giver hvid noget af en fordel – i nærheden af +0.60. Objektivt set står hvid bedst, men hvordan

er vurderingen ud fra en praktisk synsvinkel? Caruana skal spille en ret ukendt struktur, og hvis han gør tingene rigtigt, så får han en mindre positionel fordel, men går han forkert, så får sort spil mod hans konge.

21. c5?!

Et meget logisk træk, men desværre også et dårligt. 21. 0-0 0-0 22. Lg5!? med ideen 22... Lxg5 23. Dxd5! ville være en af måderne at beholde fordelene på.

21... 0-0!

21... dxc5 22. Lxc5 Lxc5 23. Db5+ Dd7 24. Dxc5 ville simplificere stillingen og fastholde hvids initiativ, men selvfølgelig vil Magnus ikke lade spillet gå på hvids hænder så let.

22. c6 bxc6 23. dxc6

Principielt kan hvid vinde positionelt: en stærk fribonde og en forpostspringer på d5. Men sort skal naturligvis trække hver anden gang, og hvid er endnu ikke i nærheden af at have opstillet sin drømmestilling.

23... Tfc8 24. Dc4

Caruana planlagde måske 24. Sd5 og opdagede, at 24... De4! vender rundt på det hele øjeblikkeligt?

24... Ld8 25. Sd5 e4

Computerne siger lige, hvilket er

korrekt – teoretisk. 26. Ld4! stopper ... Se5, men både 26... La5+ eller 26... Ta5!? er sandelig lovende for sort ud fra et praktisk perspektiv. Men partiet ville være fortsat, nu slutter det chokerende nok i løbet af tre træk:

26. c7 Lxc7! 27. Sxc7 Se5

Nominelt er hvid en officer op, men bortset fra at true dronningen, så står den sorte springer over for at komme ind på de kritiske felter på d3 eller f3 – det vinder materiale, men endnu vigtigere, så giver det et matangreb. hvid er simpelt hen helt væk.

Det var ekstra spændende i omkampen, og det var ikke alle tilskuere, der kunne blive siddende.

Foto: Lennart Oates.

28. Sd5!?

Et desperat forsøg. På 28. Dd5 var ... Tab8! Magnus' plan med truslen 29... Txc7 fulgt af en skak med springeren og derpå snuppe den udækkede dronning på d5.

28... Kh7!

Tillader naturligvis ikke 28... Txc4?? 29. Se7+. sort bringer først sin konge i sikkerhed, hvorefter hans trusler er uimodståelige. Hvis 29. De2 så 29... Sd3+, der giver stor materiel fordel, og 29. Se7 Df3! ender også i en katastrofe.

Caruana opgav.**0-1.****Stilling: Carlsen-Caruana 2-0****3. tiebreak-parti**

Foran 2-0 behøvede Carlsen kun en remis for at beholde titlen. Han spillede smart 1. e4. Caruana var tvunget til at vinde og afveg derfor fra sin normale russer og prøvede i stedet en sicilianer. Det er han bare ikke ligeså god til. Carlsen stillede sig ultrasikkert op, og da chancer var der, forcerede nordmanden spillet med en række afbytninger til følge. Udfordrerens afveg alle remiser og endte til sidst med at tabe.

Magnus Carlsen
Fabiano Caruana
Siciliansk / B 40

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. c4 Sc6 4. d4 cxd4 5. Sxd4 Lc5 6. Sc2 Sf6 7. Sc3 0-0 8. Le3 b6 9. Le2 Lb7 10. 0-0 De7 11. Dd2 Tfd8 12. Tfd1 Se5 13. Lxc5 bxc5 14. f4 Sg6 15. De3 d6 16. Td2 a6 17. Tad1 Dc7 18. b3 h6 19. g3 Td7 20. Lf3 Te8 21. Df2 Se7 22. h3 Ted8 23. Lg2 Sc6 24. g4 Da5 25. Sa4 Dc7 26. e5 dxe5 27. Sxc5 Txd2 28. Txd2 Txd2 29. Dxd2 La8 30. fxe5 Dxe5 31. Sd7 Db2 32. Dd6

32... Sxd7 33. Dxd7 Dxc2 34. De8+ Kh7 35. Dxa8 Dd1+ 36. Kh2 Dd6+ 37. Kh1 Sd4 38. De4+ f5 39. gxf5 exf5 40. De3 Se6 41. b4 Sg5 42. c5 Df6 43. c6 Se6 44. a4 Sc7 45. Df4 Se6 46. Dd6 Da1+ 47. Kh2 Sd4 48. c7 Dc3 49. Dc5 De3 50. c8D f4 51. Dg4 1-0.

Slutstilling: Carlsen-Caruana 3-0

Endnu engang viste Magnus Carlsen

sine særlige evner i en tiebreak. Man kunne dog indvende, at det er meget hurtigt, man skrider til omkamp med helt andre betingelser. Eftersom det er en klassisk VM-match, kunne man spille tiebreak med fuld betænkningstid, altså for eksempel to ekstra partier. Hvis de også endte uafgjort så yderligere to og først derefter tiebreak med kort betænkningstid. Problemet med det er jo, at man ikke på forhånd kan sige præcis, hvornår matchen er færdig. Det giver nogle logistiske og måske også sponsormæssige udfordringer. Til gengæld får man en mere sportslig afvikling. Til at starte med kunne man også hæve antallet af partier fra 12 til 16 ...

Facit er i hvert fald, at Magnus Carlsen fra Norge fortsat er verdensmester i skak. Det er han frem til 2020, hvor titlen på ny skal sættes på spil.

Sidste håndtryk. Caruana opgiver tredje tie-break parti og dermed hele matchen.

Foto: Maria Emilianova.

Magnus Carlsen har godt fat om pokalen, der først sættes på spil i 2020.

Foto: Lennart Ootes.

Fem skarpe til Peter Heine Nielsen

Den danske stormester og stjernecoach var med den norske verdensmester Magnus Carlsen hele vejen under titelforsvaret i London. Skakbladet fangede ham og fik et kig ind bag facaden

Af Lars Schandorff

Magnus Carlsen har allerede flere succesfulde VM-forsvar bag sig, men det virker, som om det holder hårdere og hårdere?

Ja, det er jeg ikke helt uenig i. Magnus spillede på sin vis godt i matchen – det var ikke hans dårligste match på nogen måder – men han mødte til gengæld en stærk modstander. Det var nok den største skaklige udfordring, han har haft i sit liv. Det er også generelt svært at spille matcher. Magnus er jo ikke en stor fan af åbningsforberedelser, og de kommer til at fylde meget. Magnus var tæt på at komme foran i starten, og jeg synes, matchen var tættere på at gå i Carlsens favør end i Caruanas. Jeg var ikke skræmt på noget tidspunkt. Overordnet var Magnus en bedre skakspiller i matchen, men Caruana har nogle andre forcer. Det er sandt, at Caruana fik lagt et vist pres med hvid, men han gjorde det ikke uden risiko. I fodboldsprog ville man nok sige, at han var åben overfor kontra-spil.

Nu nævner du hvid. Mange var overrasket over, at Magnus fik så lidt og prøvede så lidt med hvid?

Jeg har brugt meget tid på det, og det har en række andre sekundanter også. Det er nemmere at være sort,

tyder det på. På et eller andet plan er det sort, der vælger først. Det er svært at gøre noget ved. Vi havde to kæmpe fiaskoer med hvid mod Dronninggambit, hvor man kunne se, at de spillede et overraskende træk i en kendt teoristilling, og Magnus begyndte at tænke længe. Vi havde overset deres svar i begge partier. Vi prøvede ellers på at overraske dem med 1.d4 og lange teorivarianter – det er normalt ikke noget, Magnus gør – men det var de tydeligvis forberedt på, og begge gange bliver vi hurtigt ramt af en nyhed, og Magnus er næsten nødt til at lukke ned og tage en sikkerhedsremis. Det er et problem med moderne skak. Hvis man spiller en god åbning og har forberedt den hjemmefra, så er det begrænset, hvad folk kan gøre ved det. Det er trist. Det var også enormt frustrerende at være sekundant derovre med de hvide brikker. Vi havde arbejdet hårdt, og vi havde ideer i en lang række varianter, men mod en intelligent modstander er det svært. Nutildags er det småting, man lykkes med. Tidligere i VM-historien var matcherne præget af grandiose forberedelser med hvid, men den tid virker til at være ovre.

Hvad er din konkrete rolle under matchen?

Jeg er bindeleddet mellem Magnus og sekundantholdet, som sad i Thai-

land. Jeg er ikke nogen stor faktor i det analyse-mæssige, men det er mig, der kender Magnus bedst og har en ide om, hvad han vil sige til forskellige ting. Lad os tage en konkret dag: Magnus er færdig ved 8-tiden om aftenen. Så skal han spise og slappe af, og vi lægger måske nogle planer sent på aftenen. Dem giver jeg så videre til sekundantholdet omkring midnat, altså kl. 7 om morgenen Thailand tid. Så kommer de til at arbejde, mens vi sover. Magnus sover måske længe, så han er helt klar til partiet, men jeg skal jo ikke spille, så jeg er tidligere oppe og har måske omkring fire timer op til en eller anden aftalt deadline, hvor Magnus er med, og hvor forberedelsen skal være klar. Det er min rolle at kommunikere med sekundanterne og formidle det til Magnus.

Under en VM-match skal man også slappe af. Jeg har spillet enormt meget kort under matchen, vi har set nogle fodboldkampe, og vi har også selv spillet fodbold og gået nogle ture og sådan noget. Det er da væsentligt, men det gør selvfølgelig også, at jeg har mindre tid til at sidde og analysere.

Magnus havde et større team med, bl.a. en kok, en læge, sin mor, manager, og sine søstre på skift, men det var altid faren og mig, der fulgte ham til partierne. Det er dels for at have en fast rutine, men også fordi vi kender ham bedst i de situationer og ved, hvordan han reagerer på for-

Højt humør i team Carlsen. Magnus og Peter Heine fortsatte det succesfulde samarbejde i Wijk aan Zee.
Foto: Tata Steel Chess Tournament.

skellige ting. Jeg går jo ikke og stresser ham og spørger: hvad gør du i træk 27 i den stilling? Hvis han har nogle ting, han vil spørge om, så kan han gøre det. Hvis han hellere vil gå i fred eller snakke om fodbold, så kan han gøre det. Det er en kort gåtur hen til spillestedet, men jeg er stor, og jeg kan sætte en screening over for nysgerrige fans, hvis det er nødvendigt at stå i vejen!

Hvordan ser du afslutningen på matchen? 12. parti og omkampen?

Der er ingen tvivl om, at 12. parti var ubehageligt for Magnus. Han havde sort, og med bare en enkelt fejl kan du miste VM. Han havde lyst til at komme ud af den situation. Du sidder og spiller, og alt afhænger af et træk. Selvfølgelig er det spændende, men det er noget, der påvirker. Magnus gik efter at få det clearet, og han havde det rigtigt godt med, at det lykkedes. Selv om det efterfølgende kom frem, at han havde stået klart bedst, rokkede det ikke det mindste ved hans egen opfattelse. Han var godt tilfreds med remis og med omkamp.

Til omkampen kom Magnus i en

fantastisk psykisk modus. Sådan har jeg ikke set ham før. Han glædede sig til at komme i gang. Det gør en forskel, om du synes, det er en festdag, eller om du synes, det er en ubehagelig dag, hvor du risikerer at miste VM.

Magnus gik efter nogle komplicerede stillinger og regnede med, at han nok skulle udspille sin modstander. Mens selve matchen var ret lige, så var omkampen en utrolig magtdemonstration. Det viser også, at hvis man er det psykisk rigtige sted og glæder mig til at komme i kamp, så kan man præstere det ypperste. Caruana blev ramt af en frygtelig kraft. Magnus kom med alt, hvad han havde, og det var Caruana ikke i nærheden af at kunne matche.

Der er en ekstra fridag inden omkampen, og der spillede Magnus træningspartier for at vende sig til tempoet i hurtigskak – det gjorde han også for to år siden i New York inden omkampen mod Karjakin.

Spillede han mod dig?

Det er pænt af dig at foreslå det, men nej (latter). Han spillede imod Dubov online, og i New York spillede han mod Maxime Vachier-Lagrave. Men jeg er glad for, at folk huske mig som en stærk spiller! Men nej. Og jeg stod heller ikke som nr. 2 i køen.

Nu har Carlsen vundet VM i lyn og endnu engang Wijk aan Zee. Hvad kommer der til at ske fremover? Jeg spørger, fordi der under VM-matchen kom forskellige rygter frem om, at han måske ville indstille karrieren, hvis han tabte.

At han er træt af at spille skak, det er han bestemt ikke. Han kommer til at spille rigtig meget her i 2019. Han er ikke skaktræt på den måde, men han har snakket om, at det ikke er sikkert, VM er spændende. Der er for meget stress, der er for meget fokus på forberedelser, og det er ikke nødvendigvis det, han har lyst til. Han har udtalt, at han ikke ved, om han kommer til at forsvare sit VM næste gang. Selv op til matchen mod Caruana var der tvivl, om han ville spille, så oprigtigt talt ved jeg det ikke. Det kan godt være, han primært vil spille de ting, han synes er sjovt. Og det er turneringer og fx VM i lyn og hurtigskak. Det tager han seriøst. Der er meget prestige for ham i hurtigskak og lyn. Det er jo også lidt en generel trend. Men også når klassisk skak er blevet sværere, så kan han her få meget mere ud af sit talent. Jeg tror, det er et gammelt Grischuk-citat, som Magnus også flere gange har brugt: hvis alle fodboldkampe endte 0-0, så ville man gøre målene større! Det er ikke spillerne, der er bange. Det er simpelthen blevet sværere at score. I hurtigskak og især i lynskak kan Magnus med sit talent vise, at han er markant bedre end alle andre i verden. Så kan man mene, at det eneste rigtige er klassisk skak, men fra Magnus synspunkt, så er det her i hurtig og lyn, at han kan vise, at han er bedre. Det samme med matchen mod Caruana – og også sidste gang mod Karjakin – hvis man kun kigger på selve de klassiske partier, kan man diskutere, hvem der er bedst, men hvis man tager hurtigskakken med, er der klasseforskellen.

Ny VM-titel til Carlsen

Tilskuerne stod meget tæt på supermødet mellem Anish Giri og Magnus Carlsen.

Foto: Lennart Ootes.

Med kort varsel trådte St. Petersburg i dagene op til nytår til som arrangør af verdensmesterskabet i både hurtig- og lynskak. Verdensmesteren i klassisk skak, Magnus Carlsen, fik en forfærdelig start med sensationelle nederlag i de to første runder af hurtigskakken. Han var tæt på at blande sig i guldkampen alligevel, men manglede 100 gram til sidst. I lynskakken var der derimod ingen tvivl. Som den første vandt han VM-titlen for fjerde gang. Han gik ubesejret igennem samtlige 21 runder.

Af Jan Løfberg

St. Petersburg har en stor plads i skakhistorien. Både fra zartiden og sovjettiden (under navnet Leninograd). Byen ved Østersøen blev af FIDE valgt som vært i stedet for Riyadh i Saudi-Arabien. Sidste år var det kontroversielt, at de arabiske arrangører ikke ville give indrejsevisum til alle deltagere. I år kom der så

ekstra brænde på bålet, da en saudiarabisk journalist blev myrdet på sit lands ambassade i Tyrkiet. Turneringen hedder stadig "King Salman World Rapid and Blitz Championships", og arrangeres derfor stadig af saudiarabiske penge. Præmiesummen var 790.000 amerikanske dollar. De to 1. præmier i åben række var hver på 60.000 dollar, mens de to kvindelige verdensmestre hver fik 40.000 dollar.

HURTIGSKAK

Efter udraderingen af Fabiano Caruana i hurtigskak-omkampen var der lagt op til, at Magnus Carlsen skulle løbe med en nyt VM-trofæ i hurtigskakken. Men den 28-årige nordmand kom slet ikke ud af startblokken. Først tabte han på tid til ukraineren Adam Tukhaev (2556) og derefter til den 16-årige Shamsid-

din Vokhidov (2304) fra Uzbekistan.

På sin blog forklarer Magnus Carlsen, hvad der skete:

”Den ny FIDE-ledelse er allerede i fuld gang og med kort varsel lykkes det for den at stable et godt lyn- og hurtigskak-VM på benene i St. Petersborg. Jeg havde nogle få hviledage i solen langt mod syd før rejsen til St. Petersborg.

I de fleste sportsgrene er små marginer afgørende, også her selv om der både var 15 runder hurtigskak og 21 i lynskakken.

I 1. runde i hurtigskak kunne jeg med sort ikke udnytte en særdeles gunstig stilling, og et slutspil med dronning mod to tårne plus bønder var ved at blive remis, da min modstander gjorde et par unøjagtigheder. Jeg kunne undslippe skakkerne og ville i praksis have gevinstchancer, men meget klodset tabte jeg på tid. Det var ingen katastrofe, men at jeg tabte i 2. runde til en ung uzbek var til gengæld meget tæt på.

Mit spil blev gradvist bedre, men jeg var alligevel ret heldig med at vinde i 8. og 9. runde (og også i 10.),

så jeg var tilbage i kampen om at vinde på sidstedagen, hvor jeg spillede godt, men det var ikke nok. Lidt uheldigt endte parringen med sort mod min sekundant fra VM-matchen Dubov i 11. runde, hvid mod den solide Anand i 12. runde og til sidst sort mod Nakamura i 15. runde. Uden at jeg har tjekket med computeren, så er min fornemmelse, at jeg i denne sidste runde spillede tæt på klassisk niveau – jeg så alt det taktiske og satte Nakamura under pres. Efter det var mislykkedes for ham at opnå fordel i det tidlige midtspil, var han uheldigvis for mig ikke særlig ambitiøs og forsvarede sig godt til en remis. Alle de øvrige topbrætter endte også remis, men for en gangs skyld er jeg begejstret for at kunne lykønske vinderen. Daniil Dubov var en meget stor hjælp for mig både før og under VM-matchen, så jeg er meget glad på hans vegne!

Mamedyarov på anden-, Nakamura tredje- og Artimiev på fjerdepladsen havde alle bedre korrektion end mig. Selv om jeg ikke samler på

femtepladser, så var det noget nær et succesrigt comeback og et acceptabelt slutresultat, når man tænker på, at jeg tabte i runde 1, 2 og 7, og jeg som altid kæmper om medaljer i hurtig- og lynskak.”

LYNSKAK

Magnus Carlsen skrev på sin blog:

”Sejren i lynskak var naturligvis en succes i sig selv, og noget som jeg er stolt og uhyre tilfreds med. Det var et vigtigt boost, som har givet mig mod og energi som forhåbentlig vil fortsætte et stykke tid. Efter det succesrige titelforsvar mod Caruana, og efter at have kæmpet noget i klassisk skak sidste år – trods tre turneringssejre i 2018 (Tata Steel, Shamkir og Sinquefield Cup), var lyntitlen lige, hvad jeg behøvede for at være motiveret og entusiastisk i 2019.

I lynskak var resultaterne endda også gode på førstedagen, selv om jeg ikke er helt så glad for mine præstationer i partierne. Mod lavere ratede spillere var jeg for ansændt og lavede generelt for mange fejl. En del af forklaringen er, at det er vanskeligere at forudse deres planer og træk. Det er selvfølgelig ikke hele forklaringen, da man jo som bekendt kan besvare det med gode træk. Jeg slog dog Duda temmelig overbevisende i 7. runde, da vi begge havde 4½ af 6.

På sidstedagen var min energi og mit spil generelt på det niveau, jeg efterstræber. Det lykkedes mig at spille hurtigt og flydende – det var en stor tilfredsstillelse. Unge Duda lagde dog pres på mig hele tiden ved at vinde otte partier i træk midt i turneringen. Han skruede ikke ned for tempoet efter vores indbyrdes parti og scorede imponerende 12 af 14 i kamp mod de fleste af topspillerne. Jeg var i stand til at bevare ro og fokus og opnåede 17 af 21 og endte som udelte vinder.

Caruana har næsten hentet mig i rating i klassisk skak, men jeg fører alligevel alle tre ratinglister (klassisk,

Slutstilling i hurtigskak, 15 runder

1. **Daniil Dubov**, Rusland (2723) 11 point (præstation 2860)
2. **Shakhriyar Mamedyarov**, Azerbajdsjan (2786) 10½ point (2846)
3. **Hikaru Nakamura**, USA (2844) 10½ point (2833)
4. **Vladislav Artemiev**, Rusland (2812) 10½ point (2828)
5. **Magnus Carlsen**, Norge (2903) 10½ point (2779)
6. **Alireza Firouzja**, Iran (2412) 10 point (2848)
7. **Yu Yangyi**, Kina (2758) 10 point (2820)
8. **Anish Giri**, Holland (2739) 10 point (2815)
9. **Sergej Karjakin**, Rusland (2774) 10 point (2794)
10. **Tigran Petrosian**, Armenien (2676) 10 point (2791)

Kvinderækken i hurtigskak, 12 runder

1. **Ju Wenjun**, Kina (2584) 10 point
2. **Sarasadat Khademalsharieh**, Iran (2402) 9 point
3. **Aleksandra Goryachkina**, Rusland (2477) 9 point

lyn og hurtig), og det var tiende gang i træk, at jeg stod øverst på januarlisten i klassisk skak.”

**Peter Heine Nielsen
kommenterer**

**Magnus Carlsen (2939)
Anish Giri (2751)**

Engelsk / A 28

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. Sf3 Sc6 4. e4!?

I VM-matchen i London og af Giri selv mod netop Magnus i Shamkir 2018, var 4. g3 det foretrukne træk. Sandsynligvis har Giri derfor kigget på teksttrækket derhjemme, men at huske sådan noget under et lynparti er en helt anden sag.

4... Lc5

Det mest principielle træk, der tvinger hvid til at forcere begivenhederne, for ellers vil sort bare have behagelig kontrol over d4.

4... Lb4 er det almindeligste, men ret beset er alle rimelige træk acceptable for sort.

5. Sxe5 Sxe5 6. d4 Lb4 7. dxe5 Sxe4 8. Df3!?

8. Dd4 spilles oftere, men teksttrækket fastholder muligheden mellem at sætte dronningen på g3 og g4, når g7-bonden angribes.

8... Sxc3 9. bxc3 Le7

Med dronningen på d4, havde dette træk, som eksempelvis Caruana har spillet, været det rigtige, men nu er der en lille detalje, som hvid drager nytte af.

10. Dg3!

10... g6

Igen en approach a la Caruana, men da ... d6 efterfølgende ikke truer hvids dronning, er forskellen et helt tempo.

10... 0-0 11. Lh6 g6 ligner et fornuftigt kvalitetsoffer, men 12. h4! giver hvid et kæmpe angreb.

11. Lh6 d6 12. Le2 Le6 13. Td1 Dd7 14. exd6 cxd6 15. 0-0 0-0-0

Med lidt god vilje kan man overveje, om strukturen minder om den kendte 5. Sc3-variant i Russisk, men her er den sorte kongestilling dog åben som en ladeport, så Magnus går straks i aktion:

16. Le3 Da4

Da både 16... b6 og 16. Lb8 besvares stærkt med 17. c5!, kan bonden på a7 kun forsvares på denne måde.

17. Df3 Dc6 18. Df4

Ingen dronningafbytning og truslen mod a7-bonden fornyes.

18... b6 19. a4!

Drager fordel af at 19... Dxa4 20. Ta1 Dd7 21. c5! Er totalt ødelæggende. Hvid kan derfor bruge a-bonden til at bryde igennem til sorts sårbare konge.

19... Td7 20. a5 bxa5 21. Tb1 Tc7

22. c5 dxc5 23. Lf3?!

Modstanderen havde meget dårlig tid, men Magnus laver en fejl. 23. Lb5! var knusende, fordi sorts dronningfløj kollapser efter 24. Da4. Nu kunne Giri have kæmpet sig tilbage med 23... g5!, fordi hvids dronning kommer i bekneb for gode felter. 24.

Dg3 besvares med 24... Dd6! Bedst er formentlig 24. Lxc6 gxf4 25. Lxf4 Txc6 26. Tb8+ Kd7 27. Txx8, men efter 27... Tb6! 28. Ta8 Tb7! har sort et fornuftigt modspil. Måske kredsedde Giris tanker allerede om det efterfølgende interview. I hvert fald sluttede begivenhederne brat:

23... Dd6? 24. De4 Td8

Sort tabte på tid. Det havde ingen betydning for 25. Tb8+! vinder øjeblikkeligt, da tårnet ikke kan slås på grund på a8, og 25... Kd7 26. Da4+ afslutter også partiet hurtigt. Mens præstationen på brættet var noget under niveau, må man respektere Giri for, at han brugte pausen før næste parti til at give interviews til norsk TV, hvor han var tilbage i sit sædvanlige ”kampklare jeg”. Magnus holdt sig derimod i ro for at være klar til 14. runde. Der var stadig en turnering, som skulle vindes.

1-0.

**Wang Hao (2775)
Magnus Carlsen (2939)**

Siciliansk / B 31

VM-matcherne I 2016 og 2018 samt lyn- og hurtigskak-VM 2017 og 2018 virker på det jævne for en spiller af Magnus' kaliber – hvis det altså ikke havde været for sidstedagen. Hver gang stod mesteren i en tilspidset situation, når der skulle leveres. Men det gjorde han med en overvældende score på 21½ af 25 svarende til 86 %.

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 g6 4. Lxc6 dxc6 5. d3 Lg7 6. h3

Som i 1. parti i den nyligt overståede VM-match spiller Wang det mest almindelige træk, og dermed forsøger han ikke at følge Caruanas tanker om at forhindre sorts følgende springermanøvre med 6. 0-0.

6... Sf6 7. Sc3 Sd7 8. Le3 e5 9. Dd2

Caruana undlod dette indskud, men Wang følger hovedvarianten.

9... h6 10. 0-0 b6!?

Spilles ikke nær så ofte som standardtrækket 10... De7, men ligner 1.

matchparti fra London.

11. a3 Sf8 12. b4 Se6 13. bxc5 f5

På grund af indskuddet Dd2/h6 truer sort nu med ... f4 og officersgevinst. Sorts spil er ambitiøst, han har løberparret og forsøger at vinde terræn i centrum og på kongefløjen. Prisen er imidlertid manglende udvikling og en risiko for et hurtigt hvidt modangreb.

14. exf5 gxf5 15. De1

Computeren foreslår ideer som 15. Tae1 f4 16. Sxe5 med vurderingen lige spil.

15... 0-0 16. Tb1 e4!?

En god idé, men med et taktisk problem.

16... bxc5 genvinder simpelt hen bare bonden og fastholder sorts stærke trumfer, men det er en kende fantasiløst.

17. dxe4 f4 18. Td1?

Logisk, men forkert. Faktisk leve-rede tårnet en langt bedre indsats på b1, fordi 18. cxb6! kunne spilles, eftersom 18... fxe3 19. b7! vinder officeren tilbage med fordel. Sort kan spille 18... Tf7!? og stillingen er fortsat rodet og giver derfor rimelige chancer, da der er tale om et lynparti. Objektivt set står hvid naturligvis bedst.

18. Lc1 Sg5 19. De2!? ser også interessant ud, fordi 20. Dc4+ kan spilles efter 19... Lxc3, men computeren foreslår det spændende 19... Sxh3! 20. gxh3 Dd7! med stærkt angreb!

18... De7 19. Ld4 Sxd4 20. Sxd4 La6

Begge spillere holder på trumferne. Sort har ofret to bønder for løberparret, men står til at vinde en kvalitet på f1. Hvid bliver nødt til at konsolidere, ligesom feltet f5 ser indbydende ud for en springer. Wang ser imidlertid en taktisk mulighed, men overser sorts svar:

21. Sxc6? Dxc5 22. Sd5 Tae8!

Hvids plan var 22... Lxf1? 23. Sde7+ Kh7 24. e5!, hvor diagonalen b1-h7 giver hvid et overvældende angreb efter 24... Dxc2, fordi det kan besvares med 25. Td2!

Ved at kontrollere feltet e7, truer sort springeren på c6, da den ikke længere er dækket på grund af galfen på e7. Det bevirker, at springeren

må gå tilbage, mens sort uden problemer kan tage kvaliteten på f1.

23. Scb4 Lxf1 24. Kxf1

24... Dc4+

For at gøre det endnu værre for hvid, så ikke alene forsvarede 22... Tae8 stillingen, men det angriber også bonden på e4.

25. De2 Txe4 26. Dxc4 Txc4

Sort har en kvalitet og dermed et let vundet slutspil:

27. Ke2 a5 28. Sd3 Txc2+ 29. Kf3 Ta2 30. Sxb6 Txa3 31. Sc4 Tc3 32. Sxa5 Td8 33. Ke2 Td5 34. Sb7 Lf8 35. Td2 Tb3 36. Sbc5 Lxc5 37. Opgivet.

0-1.

Slutstilling i lynskak, 21 runder:

- 1. Magnus Carlsen**, Norge (2939) 17 point
- 2. Jan-Krzysztof Duda**, Polen (2694) 16½ point
- 3. Hikaru Nakamura**, USA (2889) 14½ point
- 4. Levon Aronian**, Armenien (2858) 14 point
- 5. Peter Svidler**, Rusland (2770) 14 point
- 6. Jan Nepomniachtchi**, Rusland (2846) 14 point
- 7. Sergej Karjakin**, Rusland (2759) 14 point
- 8. Dmitrij Andreikin**, Rusland (2777) 13½ point
- 9. Vladislav Artemiev**, Rusland (2825) 13½ point
- 10. Anish Giri**, Holland (2751) 13½ point

Kvinderækken i lynskak, 17 runder

- 1. Kateryna Lagno**, Rusland (2560) 13½ point
- 2. Sarasadat Khademalsharieh**, Iran (2377) 13 point
- 3. Lei Tingjie**, Kina (2458) 12½ point

KLUB**LIV**

Skakbladet tager på besøg i de danske skakklubber. Hvorledes fastholder man interessen blandt medlemmerne for at møde op på klubaftenen? Bliver der tænkt nyt? Eller er den traditionelle vinterturnering nok?

En klubaften med fem punkter på programmet

Af Jan Løfberg

Hvordan går det med klublivet i danske skakklubber anno 2019?

Det spørgsmål har Skakbladets redaktører sat sig for at finde ud af. Vi agter at tage på besøg rundt omkring i klubberne. Vi ankommer hverken anonymt eller med samme nidkærlighed, som Fødevarerstyrelsens kontrollanter. Vi melder vores ankomst først. Eller rettere: finder ud af, om det er passende, at vi kigger forbi.

Vi valgte Allerød Skakklub som den første klub. For geografisk interesserede læsere kan vi afsløre, at det er helt tilfældigt, at denne serie om klublivet starter på Sjælland. Til gengæld kan måden, man gør det på i den nordsjællandske klub være til inspiration for andre klubber.

Allerøds formand Jakob Werner svarede imødekomende, da vi spurgte, om vi kunne kigge forbi den 31. januar:

“Det passer fint, for der har vi fuldt program i klubben,” svarede Jakob.

Fuldt program, ja, det skal vi da ellers lige love for. Fem programpunkter:

18.30-19.30: Juniortræning

18.30-19.30: Skakcafé for voksne begyndere

19.30: Klubbens 3. hold spiller hjemmekamp i holdturneringen

19.30: 1. holdet har online-træning med IM Zdenko Stupavsky

19.30: Hurtigskakturering for de øvrige medlemmer

Allerøds 3. hold (med front til) spillede holdmatch mod Sjælsø 2. hold. Partierne blev vist på livebrætter.

Foto: Lars Schandorff.

Allerød Skakklub holder til på kommunens bibliotek ikke langt fra S-togsstationen og tæt på bykernen. Klubaftenen er torsdag.

Klubben har med stor succes netop afholdt “Nordsjælland Weekend EMT 2019”. 114 deltagere hvilket gør den til en af landets største turneringer på linje med eksempelvis Horsens Lang Weekend og Odense mesterskabet.

Turneringen spilles på biblioteket og arrangeres sammen med 8. hovedkreds: – Turneringen er vores kronjuvel. Vi “overtog” den hensygnende NSU-turnering – en meget

traditionel turnering, som havde kørt i mange, mange år. Vi var i år spændte på, om tilmeldinger ville tilflyde os. I december væltede det ind, så i den første weekend i januar spillede 114 med. Det er en klar fremgang. Vi er gået fra 72 til 76 til 102 og til nu 114. Vi er ved at nå grænsen på 120 deltagere, fortæller Jakob Werner.

Allerød har 76 A-medlemmer og 15 B-medlemmer. Et flot tal, når man tænker på, at en stor del af klubbens 1. holdspillere forlod klubben og meldte sig ind i Caissa Gladsaxe for et par sæsoner siden.

Men nye medlemmer er kommet til, og klubben har stadig et konkurrencedygtigt 1. hold.

I det nordsjællandske område er der konkurrence fra klubber i nærheden som Hillerød, Furesø og Sjælsø, men alt klares i samarbejde og fordragelighed.

Med i DSU-projekt

Allerød var for nogle år siden med i et DSU-projekt, hvor det gjaldt om at lave nye tiltag med henblik på at hverve medlemmer. Jakob Werner indrømmer, at klubben ikke var helt forberedt på, hvad det indebar. Til gengæld gav det både viden og inspiration, som man har gavn af i dag. Et af de nye medlemmer var Anders Dam Frydensbjerg, som ikke havde spillet skak siden ungdommen. Han genfandt glæden ved at spille skak og er i dag en del af 1. holdet.

Allerøds formand ser da også et enormt potentiale i at fange tidligere unionsmedlemmer. Mange har for så vidt lyst til at spille igen. Det er noget, som Jakob Werner vil tage med i sin formandsberetning.

Når mange i DSU taler om at få nye medlemmer, så tænker de fleste på at skaffe juniorer. Men de fleste klubber ved også, at frafaldet blandt de yngste er stort, hvis man ikke er oppe på dupperne. Allerød har en velfungerende juniorafdeling. Der kommer mellem 12-16 spillere hver gang, og flere erfarne klubmedlemmer er parate til at lære fra sig.

Det interessante er, at Allerød også har en skakcafé for voksne begyndere. Her har det sociale samvær en større betydning. Der analyseres og snakkes og drikkes kaffe.

Noget af det, som de har oplevet i Allerød er, at mange nye skakspillere ikke helt kender skakkens etiske retningslinjer. De vil gerne vide mere om takt og tone i skak. Derfor har man også et begynderkursus, hvor

Mange børn i alderen fra seks og opefter er med i Allerøds juniorafdeling.

Foto: Lars Schandorff.

det blandt andet handler om, hvordan man skal opføre sig, når man spiller. Mange begyndere er i tvivl.

Allerød har også organiseret et begynderhold, hvor en tredjedel af de fremmødte var kvinder: – Dansk skak mangler kvindelige skakspillere. Det er vel egentlig kun de Forenede Arabiske Emirater, der har færre, siger Jakob Werner med et glimt i øjet.

Det var dog ikke så nemt at få kvinderne til at fortsætte i klubben. En enkelt kvinde meldte sig ind. Hun er ikke medlem af Allerød mere, men det glædelige er, at hun efter flytning fortsatte i Aalborg Skakforening.

- Når vi forsøger at rekruttere nye medlemmer, så kan det godt være, at de vælger at fortsætte i andre klubber. Det har vi sådan set ikke noget imod. Det vigtigste er, at de fortsæt-

ter med at spille skak i en klub, mener formanden.

Aktiviteter

I 30 år har Allerød hvert år været med til et gågade-arrangement i byen efter sommerferien. Det er kommunens "Aktiv Fritid", der samler byens foreninger, og der er også mange idrætsforeninger til stede. I marts i år prøver Allerød Skakklub noget nyt. Man deltager med en stand på en messe i Lyngø, der en mindre by i kommunen.

De nye digitale muligheder benyttes naturligvis. Klubben har investeret over 10.000 kroner og købt en hel række live-brætter gennem Dansk Skaksalg. Klubben streamer fra både holdkampe og klubturneringer. Håbet er, at denne aktivitet på nettet

Skakcafeen for voksne arrangeres på samme tid som juniorskakken.

Foto: Lars Schandorff.

også vil have en rekrutterende effekt.

Den "gamle måde" at holde en klubaften er passé, mener bestyrelsen i Allerød: – Derfor bestræber vi os hele tiden på, at der sker noget. Det kan være træning. Det har især vores 1. holdspillere efterspurgt. Vi har også foredrag og alternative turneringer på programmet, siger Werner.

Allerød har også entret med stormester Carsten Høi, der besøger

klubben fire gange i løbet af en sæson, hvor han holder foredrag, træner klubbens spillere og spiller simultan. Disse begivenheder har hver gang været velbesøgt.

Til oktober holdes en træningsdag med Høi, hvor han kommer med et oplæg, hvorefter spillerne samles i plenum. Der er for de mere almindelige klubspillere, mens 1. holdstruppen har en "masterclass". Der sluttes af med fællesspisning.

- Vi indså måske før så mange andre klubber, at vi var ved at være i risikozonen. Alt for mange aftner var simpelt hen ikke spændende nok, og så er der ikke langt til, at folk stopper. Vi er kommet bort fra den der med, at der kun er vinterturnering på programmet. Folk spørger i højere grad: Er der noget for mig i aften, siger Werner.

Oprydningsøl

Et andet fortidslevn er også dødt i de fleste klubber: Øl og lyn var ofte på programmet, når der ikke blev spillet turnering. Allerød har ikke helt afskaffet øllen, men der skal arbejdes for den. Alle medlemmer, der hjælper med til at rydde af efter en klubaften får en "oprydningsøl", så man har aldrig problemer med at få samlet bræt, brikker og brætter og propet ind i skabene.

Jakob Werner indrømmer, at han som bestyrelsesmedlem for nogle år siden rettede en intern kritik af sine kolleger: – Og så pegede flasken ligesom mig. Men samtidig gjorde jeg klart, at jeg skulle have hjælp, hvis vores ambitiøse plan skulle lykkes.

Steen Hagstrøm, den tidligere formand, er stadig med i bestyrelsen, men han havde som formand svære ved at uddelegere. Han havde ligesom gjort klart, at han ikke kunne passe både det administrative og samtidig stå for kantinen samt åbne og lukke. Steen sørger nu for, at kantinen fungerer hver eneste klubaften. Han brygger kaffe i spandevs og smører franskrødsmitter.

Allerød har 11 mand i bestyrelsen. Det lyder voldsomt, men til gengæld har de enkelte en række ansvarsområder. Det betyder, at mange er med til at hjælpe til.

- Vi holder kun tre bestyrelsesmøder om året, men så tager vi virkelig også fat. En gang om året samles vi i næstformandens sommerhus i Lilleleje. Fredag aften foregår med lynskak og poker. Vi holder vores besty-

Der bliver grinet, når Stupavsky er igennem direkte fra Serbien. "Zdenko er meget hård. Faktisk lidt à la den russiske kvindelandsholdstræner i håndbold Trefilov," fortæller Allerøds 1. holdsspillere. Fra venstre ses Per Sørensen, Lars Pedersen, Paul Brøndal (øverst th.) og Frode Benedikt Nielsen.

Foto: Lars Schandorff.

relsesmøder på fredage. Vi bestiller smørrebrød og har fra start alkoholforbud. Det bliver først ophævet, når mødet er slut. Det har den fordel, at folk ikke sidder og taler i et væk om ingenting. Vi har det sjovt, når vi er sammen, men vi har et stærkt fokus på det skaklige, siger Jakob Werner.

- Første weekend efter påske tager 20 mand på en hyttetur til Sverige. Det er en rigtig herretur, hvor vi indlogerer os på Møllegården 50-60 km fra Helsingborg. Det sociale er meget vigtigt på denne udflugt. Vi går skovtur, spiller lynskak, poker og drikker lidt øl.

Klubben har også en venskabsklub i Berlin. Værtskabet går på skift. Hvert andet år er Allerød-spillerne i Berlin, hvor de er med i venskabsklubbens hurtigturnering. Den ene dag bruges til sociale arrangementer – og tyskerne har både været inde at se Olsen Banden-Museet på Nordisk Film, spillet petanque og smagt dansk smørrebrød. Tyskerne er, når

de er med heroppe, med i Allerøds knockout-hurtigskakturnering.

Serbisk træner

Allerøds bedste spillere efterspurgt mere kvalificeret træning, så derfor har man lavet en aftale med den serbiske IM Zdenko Stupavsky. Det hele foregår online. Stupavsky havde – da vi var på besøg – fået flere af 1. holdspillernes holdparti tilsendt. Herefter gennemgik han partiet med spillerne én for én.

Med hensyn til klubbens juniorer, så peger Allerøds formand på et stigende problem: – Nutidens juniorer er ikke lige så meget med i turneringer uden for klubben. Vi gør, hvad vi kan for at få dem til at melde sig. Måske skyldes det, at børnene nu om dage har et større fokus på skolearbejdet. Deres koncentration er rettet mod det faglige. Men det er også vigtigt, at de får et kammeratskab på

tværs af klubberne. Det skaber turneringerne rundt omkring.

Lejer af kommunen

Mange skakklubber har gennem tiderne måttet kæmpe med sure og pedantiske pedeller. Det slipper Allerød for. Steen Hagstrøm har nøglerne til lokalerne.

Han kommer og åbner ved 17.30-tiden, og han lukker kl. 1: – Det er jo ikke til at have en skakklub, hvis der kommer en pedel og lukker kl. 24, når man lige er blevet færdig med partierne.

– Det er meget tilfredsstillende for os. Vi er her i centret sammen med en masse andre foreninger – de fleste af dem pensionistforeninger. Over 2.000 pensionister er medlemmer af de forskellige foreninger, og vi er faktisk den eneste forening med børn her på centret, siger Steen Hagstrøm.

Aktuel taktik v/ GM Jacob Aagaard

Løsninger side 56-57

Opgaverne er opdelt i tre kategorier:

Grønne opgaver: Den letteste kategori, hvor det handler om at finde en lille, fiks taktisk vending.

Gule opgaver: De mere avancerede øvelser, som har nogle nuancer, som det godt kan tage lidt tid at finde.

Røde opgaver: Denne kategori byder selv de stærkeste spillere på problemer.

Find bræt og brikker frem og tænk dig om! Opgaven er ikke nødvendigvis at finde alle varianter, men at forstå, hvad det vigtige er i stillingen og reagere derefter.

1. hvid trækker!

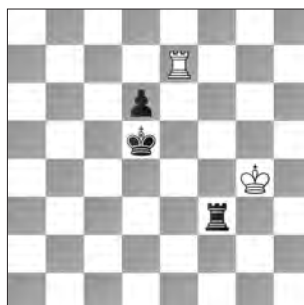
Magnus Carlsen – Ivan Popov
VM i lynskak 2018

2. hvid trækker!

Tiger Hillarp Persson – M. Karthikeyan
Rilton Cup 2018/19

3. sort trækker!

Andrej Stukopin – L. Bruzon Batista
Bay Area International 2019

4. sort trækker!

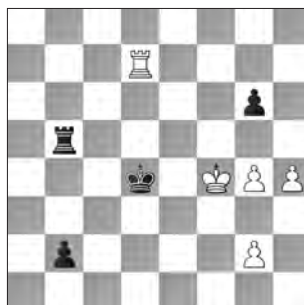
Vladimir Kramnik – Vishy Anand
Wijk aan Zee 2019

5. hvid trækker!

D. Gukesh – Dinesh K. Sharma
17th Delhi Open 2019

6. sort trækker!

Viktor Haarmark – Martin Haubro
KM Taastруп 2018

7. sort trækker!

D. H. Gong – Sumiya Bilguun
Det asiatiske mesterskab 2018

8. hvid trækker!

C. Woojin Yoo – Duang Liem Le
Bay Area International 2019

9. sort trækker!

Awonder Liang – Tamir Nabaty
Rilton Cup 2018/19

Få et OK Benzinkort og støt Dansk Skak Union hver gang du tanker

Få et OK Benzinkort med en sponsoraftale, så kan du støtte Dansk Skak Union med 6 øre, hver gang du tanker en liter benzin eller diesel. Det koster ikke dig ekstra – OK betaler hele beløbet.

Støt med el fra OK

Med et OK Benzinkort med en sponsoraftale kan du ved også at få el fordoble din støtte fra 6 øre til 12 øre for hver liter benzin eller diesel, du tanker.

Støt med OK Mobil

Du kan også forhøje støtten med OK Mobil. Vælg de OK Mobil-pakke, der passer dig bedst. Så støtter OK med ekstra 6 øre pr. abonnement for hver liter benzin eller diesel, du tanker.

Støt Dansk Skak Union på www.ok.dk/lokalsporten

OK

Aktuel taktik

Løsninger til taktikøvelser side 54

1. Magnus Carlsen – Ivan Popov

For Carlsen var 2018 ikke noget fantastisk år. Det er tydeligt, at verdensmesteren ikke er inspireret. Det lykkes ham dog at forsvare VM-titlen igen og at blive verdensmester i lynskak. Dette slutpil opstod i 1. runde af lynskakmesterskabet.

75. Kc6!

Sort er i en slags træktvang. 75. Kb6 e5 76. c5 e4 fører til et remisdrønningsslutspil.

75... e5

75... Kd8 76. Kb7 og c-bonden kommer først.

76. Kd5 Kf6 77. c5 opgivet.

1-0.

2. Hillarp Persson – Karthikeyan

Tigern spillede godt i Rilton Cup, men i dette parti mistede han kontrollen til sidst. Men inden det fandt han en lille kombination.

19. e5! Lxe5

19... Sxd5 20. Sxd5 med dobbelt-trussel.

20. Se7+ Kh8 21. Sfg6+

Hvid vinder dronningen. Men sort gjorde modstand og gav sin modstander chancen for at lave fejl.

21... Dxc6 22. Lxg6 fxc6 23. Sxc8 Txc8 24. De1 Ld4 25. Dxa5 Sd6 26. a4 Sc4 27. De1 Tfe8 28. Dd1 Sxb2 29. Lxb2 Lxb2 30. Ta2 Ld4 31. a5 Sd5 32. Te2 Ted8 33. Dd2 Ta8 34. Tfe1??

34. Tc1 og hvid står stadig til gevinst, selv om der er mange træk, inden det bliver til et ettal.

34... Lc3 35. Dxd5 Lxe1 36. Dxc5 Lxa5 37. Ta2 Le1 38. Txa8 Txa8 39. Dd5 Tg8 40. Kg2 Lh4 41. De4 Lf6 42. h3 g5 43. f4 gxf4.

1/2-1/2.

3. Stukopin – Bruzon

Også denne gang vil jeg gerne udnytte chancen til at give noget elementær slutpilsinstruktion.

54... Tf8?

Bruzon spillede for hurtigt. 54... Tf2? vinder heller ikke. Efter 55. Te1 Kc4 56. Tc1+ Kd3 57. Td1+ Td2 58. Txd2+ Kxd2 59. Kf5! forsvinder den sidste bonde snarrest.

54... Tf1! var gevinsttrækket, hvid har ikke adgang til første række, og tårnet er for tæt på den sorte konge: 55. Te2 Kc4 56. Tc2+ Kd3 og sort vinder.

55. Te1!

Sort er ikke længere i stand til at flytte d-bonden fremad. Bruzon prøvede forskellige ting, men gjorde intet fremskridt.

55... Tf6 56. Td1+ Kc6 57. Tc1+ Kd7 58. Td1 Tf8 59. Kg3 Kc6 60. Tc1+ Kb5 61. Tb1+ Kc4 62. Tc1+ Kb3 63. Td1 Tf6 64. Kg4 Kc2 65. Kg5 Te6 66. Td5 Kc3 67. Kf5 Th6 68. Td1 Kc4 69. Kg5 Te6 70. Kf5 Te5+ 71. Kf4 Td5 72. Tc1+ Kb5 73. Ke3 Tc5 74. Tb1+ Kc4 75. Tc1+ Kd5 76. Th1 Tc3+ 77. Kd2 Tg3 78. Th5+ Kc4 79. Th4+ Kc5 80. Kc2 d5 81. Kd2.

1/2-1/2.

4. Kramnik – Anand

Kramnik startede kandidatturneringen i 2018 i stor stil, men efter nederlaget til Caruana gennemgik han en bizar nedsmeltning. Denne fortsatte under Wijk aan Zee 2019. Det vil ikke overraske mig, hvis han annoncerer sit karrierestop i år (skrevet før, Kramnik sagde stop!, red.).

Derimod virker Anand ikke som om, han har tænkt sig at gå på pension. Jeg talte med ham under Olympiaden, og han snakkede kun om fremtiden, sponsorer og så videre.

Kramnik spillede som en galning imod Anand i Wijk aan Zee og blev passende straffet.

50... Taa1! 51. Lxc4 Sf5!

Der er alt for mange trusler. Spektiel Sh4 mat er grum.

Men også ... dxc4, hvorefter springergaflen vinder en kvalitet. 51... dxc4 52. Te3+ ville tillade hvid at holde remis.

52. Lxd5+

52. T7g4 dxc4 og tårnet på g3 er fanget på grund af 53. Tf3 Tag1 mat.

52... Kxd5 53. Kf3 Sxg3 54. fxc3 a4 55. Kg4 a3 56. Ta7 a2 57. Kf5 Th2 58. Opgivet. 0-1.

5. D. Gukesh – Dinesh K. Sharma

12-årige Gukesh fra Chennai slog Praggnanandhaas rekord som verdens yngste stormester.

20. Sg7+!!

En flot måde at opnå titlen på. Det skal dog siges, at hvid står helt overvældende efter 20. Lb5!, hvor sorts stilling er under umiddelbart kollaps. F. eks. 20... Kd8 21. Lxd7 Kxd7 22. Sf6+! og mat er ikke langt væk.

20... Lxg7

20... Kd8 21. Sxe6+ og sort er helt færdig.

21. Txe6+ Kd8

21... Lxe6 22. Dxe6+ Kd8 23. Le7+! med snarlig mat er hovedpointen.

22. Le7+ Ke8 23. Ld6+ Kd8 24. Lxc7+ Txc7 25. Txc7 Kxc7 26. Df4+ opgivet.

1-0.

6. Viktor Haarmark Nielsen – Martin Haubro

Dette tårnslutspil er meget symptomatisk for simple fejl, som titelholdere laver.

Lige meget hvad hvid spiller, vil sort tage en dronning på b1 og slå igen med tårnet. Derefter har kongen brug for at komme hjem for at hjælpe med at stoppe de hvide bønder. Det handler ikke om variantberegning, men om simpel logik. Variantberegning i sådan en situation vil i bedste fald ikke forvirre for meget, men realistisk set er chancen for at det gør alting sværere ca. 100 %.

53... Kc3?

53... Kc5! er det simpleste. Efter 54. Td1 b1D 55. Txb1 Txb1 56. Kg5 Kd6 57. Kxg6 Ke7 stopper sort let de hvide bønder. 53... Kc4!? virker også, men er lidt underligt. Målet er at komme tilbage til 8. række.

54. Td1 Kc2

54... b1D 55. Txb1 Txb1 56. h5 og hvid holder remis.

55. Tf1 b1D 56. Txb1 Kxb1 57. h5

Det simpleste. 57. g5 fulgt af g4 og h5 holdt også let.

57... g5 58. gxh5 Txb5 59. g4 Ta5 60. g5 Kc2 61. g6 Ta8 62. Kf5 Kd3 63. g7 Kd4 64. Kf6 Ke4 65. Kf7 Ta7+ 66. Kf6 Ta8 67. Kf7 Ta7+ 68. Kf6 Txb7 69. Kxb7.

1/2-1/2.

7. Gong - Bilguun

Sort har ofret en officer for forrygende angreb og mangler kun det sidste trylleslag.

16... Df5?

Sort misede en sjælden chance. Sort regnede sikkert på ting så som 16... Txc3? 17. Sxc3 Tc8 18. a3 (18. Dg4! giver endda hvid bedre chancer i store komplikationer, men det er ikke et let træk at se) 18... Lxc3 (18... Txc3? 19. axb4 Da1+ 20. Kd2 Dxb2 21. Ld3 giver hvid et ekstra tårn) 19. bxc3 Sa2+ 20. Kb2! Txc3 21. Kxa2! Dxa3+ 22. Kb1, og sort har ikke bedre end evig skak.

Men nogle gange handler det kun om at se ideen. Efter 16... Dxa2!! er hvid helt færdig. Den eneste variant der betyder noget, er 17. Sxa2 Txc2+ 18. Kb1 Txb2+ 19. Kc1 Sxa2 mat.

17. Td2 Tfd8 18. Dg4?

Hvid kunne have holdt remis med 18. De3! Txd2 19. Dxd2 Da5! (19... Dxf2? 20. h4! og sort har ingen måde at komme igennem på) 20. Kb1 (20. a3!?) 20... Lxc3 21. Sxc3 Sxa2 22. Se4! Sb4! 23. Sc3! Sa2! med remis.

18... Dxf2

Denne gang er truslen om ... De1+ alt for stærk.

19. Dg3 Df5 20. Td3

Efter 20. De3 Txd2 21. Dxd2 Lg5 savner hvid f-bonden.

20... Sxd3+ 21. cxd3 Txd3 22. Dg4 Lg5+ 23. Opgivet.

0-1.

8. Yoo - Liem Le

12-årige Chris Yoo er allerede den regerende mester i Californien og har nu scoret sin sidste IM-norm. På vej mod den slog han Vietnams nr. 1, der igennem et stykke tid har boet i USA. Yoo er så vidt vides den yng-

ste spiller der har slået en 2700+ spiller, og han er da også USAs yngste IMer nogensinde.

Partiet blev afgjort i slutspillet, men allerede i midtspillet kunne Yoo have vundet.

25. f4? Dg4! 26. Td1 Te2?!

26... Txb5 27. fxb5 Dh5 med uklart spil var bedre, men bedst var 26... Tf5!, hvor sorts chancer er minimalt bedre efter 27. Dh8+ Ke7 28. Te1+ Kd7 29. De8+ Kc7.

27. Sh7+ Ke7 28. Df6+ Kd7 29. Dxd6+! Sxd6 30. Sf6+ Ke6 31. Sxg4

Sort burde have holdt dette slutspil med hans aktive brikker, men han faldt for et lille trick.

1-0

Hvid kunne have vundet med: 25. Sh7+! Kg7 (25... Ke7 26. Dh4+ f6 27. Sxf6 giver et vindende angreb. Pointen er, at 27... Df5 28. Sg4+! giver tårn og tre bønder imod to lette, pga. 28... Dg5 29. Sxe5!) 26. f4 Df5 27. Sg5! Den svære ide. (27. fxe5? Lxe5 28. Dh4 Lxb2 29. Td1 Dxb7 ligner remis) 27... Sc5 28. fxe5 Le7 (28... Lxe5 29. De3 Lxb2 30. Td1, og hvid er i kontrol) 29. Sxf7! (29. e6+ og 29. Sf3 giver også fordel, så denne detalje er ikke nødvendig at se i forvejen) 29... Kxf7 30. b4 Sd7 31. Te1 med et teknisk vundet slutspil.

9. Awonder Liang - Tamir Nabaty

Den sidste stilling er svær, fordi der er flere fristende muligheder for sort. Selv Stockfish har svært ved at forstå, hvad den bedste mulighed er.

22... Se5!!

Det første af de to alternativer er 22... e5!?, men efter den forcerede variant: 23. dxe5 Sd8 24. Tbx7 Tc1+ 25. Lf1 Txa7 26. Txa7 Se6 (26... Lxf3?! 27. Ta8 h5 28. Txd8+ Kh7 29. e4! Tb1 30. Tc8 og hvid overlever) 27. Sd2 g5 28. Kg2! gxf4 29. gxf4 er det tvivlsomt, om der er nok bønder tilbage på brættet til, at sort kan vinde.

22... Sd8!? 23. Tc7 e5! var en anden interessant kombination. Men udfaldet er langt mindre klart. 24. Lxe5 Lxe5 25. Sxe5 Txc7 26. Sxg4

Tc1+ 27. Lf1 Kg7, for at forhindre Sf6+. 28. Se5! Tb1 29. Sd3 a5, ellers spiller hvid Ta6, og sort får svært ved at befri sig. 30. b4! hvid slipper af med sin største svaghed. 30... Sc6 31. bxa5 Txa5 32. Txa5 Sxa5 giver selvfølgelig sort gevinstchancer, men det er langt fra let at bryde igennem hvids fæstning.

23. Sd2

Det eneste træk. 23. Lxe5 Tc1+ 24. Lf1 Lxf3 er helt vundet for sort. Der er ikke noget forsvar imod ... Le2. F. eks. 25. Taxa7 Txa7 26. Txa7 Lxe5 27. dxe5 Le2 med en ekstra officer.

23... Tc1+ 24. Sf1 Sf3+ 25. Kh1

Efter dette er sorts stilling vundet, men hvid havde ikke noget valg. Nabaty havde med sikkerhed kontrol over den følgende variant: 25. Lxf3 Lxf3 26. Taxa7 ellers kommer ... Le2. 26... Txa7 27. Tb8+ Lf8 28. Lh6 og hvid ville sætte mat, hvis det ikke lige var for 28... Txf1+! 29. Kxf1 Ta1 mat.

25... g5 26. Tc7

Hvid kunne have gjort mere modstand med 26. Ld6, men sorts angreb er stadig overvældende: 26... Se1! (26... Sd2? duer ikke her, da hvid efter 27. Taxa7! Txa7?! 28. Tb8+ Lf8 29. Lxf8 spiller 30. Lb4+ bagefter med fint modspil) 27. Taxa7 Txa7 28. Txa7 f5 29. Lb4 f4! 30. exf4 gxf4 31. gxf4 Lxd4 32. Ta8+ Kf7 33. h3 (33. Kg1 Sd3 og f2 gør ondt) 33... Lf5 34. Lxe1 Txe1 35. Kg1 Ld3. hvid er helt bundet sammen, og sort vinder langsomt. Snart er d-bonden farlig, og kongen kommer med fremad.

26... Tb1 27. Ld6 Sd2 28. Taxa7 Txa7 29. Tc8+

29. Txa7 Lf6

29... Lf8 30. Lxf8 h5 31. Lb4+ Kg7 32. Lxd2 Le2 33. Lc3 g4 34. b4 Lxf1 35. Lxf1 Txf1+ 36. Kg2 Tc1 37. Tc5 Ta2 38. b5 Tcc2 39. Le1 Te2 40. Kf1 Teb2 41. Kg2 Kg6 42. Tc1 Txb5 43. Opgivet.

Det var denne slags powerskak, der hjalp Nabaty til at score 8/9 i Rilton Cup og vinde turneringen overlegent.

0-1.

Hector fulgt til dørs

Nordkalottens førstemand, den svenske GM Jonny Hector, vandt for syvende år i træk Øbro Åben. Denne gang var det på deling med den russiske IM Sergey Grishchenko. IM Martin Haubro kvalificerede sig til finalen om københavnmesterskabet 2019.

Slutstillingen:

- 1.-2. GM Jonny Hector**, Nordkalotten, 6/7.
- 1.-2. IM Sergey Grishchenko**, Rusland, 6.
- 3.-4. WIM Ellinor Frisk**, Sverige, 5½.
- 3.-4. IM Martin Haubro**, BMS, 5½.
- 5.-9. Henrik Porte**, Holland, 5.
- 5.-9. IM Mikkel Djernæs Antonson**, Køge, 5.
- 5-9. FM Mikkel Manosri Jacobsen**, BMS, 5.
- 5.-9. FM Viktor Haarmark Nielsen**, ØBRO, 5.
- 5.-9. IM Tobias Bent Christensen**, Aarhus/Skolerne, 5.

Godt resultat af Ochsner

IM Bjørn Ochsner Møller fik en god start på 2019, da han kom ind på en delt andenplads i "Festival Le Terrazze" i Venedig. Bjørn var seedet som nr. 18 og placerede sig foran en række stærke stormestre:

Slutstilling i toppen:

- 1. GM Samvel Ter-Sahakyan**, Armenien (2574) 6½/9.
- 2. GM Vitaliy Bernadskiy**, Ukraine (2550) 6.
- 3. GM Aleksey Dreev**, Rusland (2670) 6.
- 4. GM Vladimir Epishin**, Rusland (2563) 6.
- 5. IM Bjørn Møller Ochsner**, Danmark (2447) 6.

DSUs ungdomsansvarlige, Arild Rimestad, overrakte pokal til 4-årige Frida Bjerregaard Hagen.

4-årig fik præmie

Den 4-årige Frida Bjerregaard Hagen (datter af IM Andreas Skytte Hagen) fik sølvmedalje i den yngste gruppe U 08 ved DM for piger i Brønderslev. I alt deltog 28 spillere i mesterskabet, der var en stor succes. Blandt andre var TV2 Nord på besøg.

U 08: 1. Mille Haugaard Jensen,

Prøvedlem, 5/6.

U 10: 1. Nancee Cheryl,

Viby, 6½/7.

U 13: 1. Clara Heiberg,

Frem, 7/7.

P 16-20: 1. Nienke van den Brink,

Caïssa Gladsaxe, 4½/5.

Gibraltar Open

IM Jonas Buhl Bjerre leverede et flot resultat i den traditionsrige åbne turnering i Gibraltar. Jonas scorede 6½ af 10, hvilket var en præstation på 2511 og gav 15 Elo-point. Tim Jaksland tabte derimod 44 rating-point og måtte nøjes med 4½. Ellen Kakulidis fik 2/5 i en Challenger-gruppe.

Ruslands nye stjernesnud Vladislav Artemiev vandt turneringen med 8½ af 10. Sejren indbragte ham 25.000 engelske pund (over 200.000 kroner). Svenske Nils Grandelius kom ind på 7. pladsen, og han er nu

blot ni point fra 2700 i Elo.

Bruttotrupperne til landsholdet

Eliteudvalget, der består af Mads Boe, Kåre Kristensen og Poul Jacobsen, har udtaget bruttotruppen til landsholdet for 2019 og 2020.

Bruttotrupperne (ratingtal er fra februar 2019):

IM Jesper Søndergaard Thybo (2517)

GM Lars Schandorff (2490)

IM Bjørn Møller Ochsner (2476)

IM Jonas Buhl Bjerre (2432)

IM Kassa Korley (2426)

IM Mads Hansen (2409)

FM Filip Boe Olsen (2397)

IM Martin Percivaldi (2392)

Truppen samles første gang i slutningen af april. Før sommerferien ventes holdet til EM at blive udtaget.

Jesper Søndergaard Thybo er med i bruttotruppen.

Foto: Claus Qvist Jensen.

Fra Laskers verden

I anledning af Emanuel Laskers 150 års fødselsdag udkom i december det første bind af en trilogi på engelsk om den længst regerende skakverdensmester. Lasker var på brættet en stor psykolog og pragmatiker. Han søgte ikke det bedste træk, men det træk som på den enkleste vis førte til sejr. Claes Løfgren fortæller om værket.

Matematiker, fritidslandmand, forfatter og udgiver, filosof, dramatiker – og skakverdensmester. Emanuel Lasker var et umådeligt alsidigt menneske.

Ikke alle hans projekter har modstået tidens tand, og selv hans kvaliteter som skakmester har været omstridt – Capablanca, Laskers efterfølger på VM-tronen, betragtede ham som den stærkeste mester, han havde kendt, og fremhævede især hans hukommelse, fantasi og sejrsvilje. Senere skribenter har hævdet at han besejrede sine samtidige med forvirrende halvdårlige træk, ”psykologiske” finter og ildelugtende cigarer, kulminerende med Bobby Fischer der affærdigede Lasker som en ”coffee house player”, der intet vidste om åbninger og ikke forstod positions-spil. Ikke desto mindre har manden til stadighed fascineret sin eftertid, ikke mindst i sit fødeland Tyskland, og på afstand kan der nu formes en mere nuanceret vurdering.

I 2001 afholdt man i Berlin en stor Lasker-konference, der mandede ud i dannelsen af et ”Emanuel Lasker Gesellschaft”, hvis formål er dels at bevare og udbrede kendskabet til Laskers liv og værk, dels at fremme skakspillet som kulturfaktor og dannelsesværktøj. Selskabet har været aktivt i mange sammenhænge, har arrangeret foredrag og udstillinger i forbindelse med større turnerings- og matchbegivenheder, og har stået for udgivelsen af adskillige publika-

Den unge og ukendte Emanuel Lasker vandt B-gruppen i Breslau 1889.

Foto fra bogen.

Fra 15. matchparti i VM-matchen 1894, Lasker (th.) og Steinitz spillede remis i dette parti i Montreal.

Foto fra bogen.

tioner, af hvilke den på alle måder vægtigste (3,5 kg) er mammutværket **Emanuel Lasker – Denker, Weltbürger, Schachweltmeister**, der udkom i 2009 i et oplag på blot 400 eksemplarer og hurtigt blev udsolgt.

Det er dette noget uhandterlige værk der nu genudgives i en opdateret engelsksproget udgave, hvor man klogeligt har valgt at opdele den enorme stofmængde i 3 bind af hvilke det første nu foreligger til Laskers 150-års dag.

Bogen er ikke en kronologisk fremadskridende biografi, men består af en række afsnit der belyser betydningsfulde sider af Laskers virksomhed. Den er redigeret af trioen Richard Forster, Raj Tischbierek og Michael Negele, af hvilke især sidstnævnte har været en drivende kraft i

projektet. Bogen er smukt udstyret og indbundet, og kun de stedvis meget smalle margener støder øjet.

I dette første bind behandles, hvad skakken angår, især perioden frem til matchen mod Tarrasch i 1908. Selv i en tid, hvor der var meget længere mellem de store turneringer end i dag, var Laskers turnerings- og matchkarriere bemærkelsesværdig ved at rumme perioder på flere år, hvor han faktisk ikke spillede seriøse partier. Og set i det lys giver det god mening, at man har valgt at opdele hans skakaktiviteter i 'geografiske' afsnit, så Laskers lange ophold og turneringsspil i England og USA beskrives af velkendte historikere fra de pågældende lande, nemlig Tony Gillam og John Hilbert. Disse afsnit er meget dybtgående, men levende

skrevet, med omhyggelige henvisninger til samtidige kilder.

En stor del af de skakfattige perioder anvendte Lasker til akademisk arbejde. Efter erobringen af verdensmesterskabet i 1894 og succesfuld turneringsdeltagelse i de følgende år vendte han sig mod matematikken, og i januar 1900 bestod han prøven til doktorgraden i matematik ved universitetet i Erlangen, med bifag i fysik og engelsk. Men selv om han i de følgende år søgte ansættelse ved universiteter såvel i hjemlandet som i England og USA, blev det kun til kortvarige vikariater. Selv mente Lasker, at hans berømmelse som skakverdensmester stod i vejen for hans akademiske karriere – senere biografer har dog påpeget, at det borgerlige og regelmæssige liv som universi-

tetslærer egentlig også harmonerede dårligt med hans bohemeagtige temperament og behov for beskæftigelse med andre interesser. I afsnittet om "Lasker and mathematics! redegøres der grundigt for alt dette samt for den artikel, han publicerede i 1905, og som har sikret hans navn i matematikkens historie som ophavsmand til det der i dag kendes som "Lasker-Noether teorem" i abstrakt algebra. Her befinder vi os virkelig i de højere videnskabelige luftlag.

Ud over de nævnte rummer dette bind også artikler om Laskers familiebagggrund og opvækst samt om hans indsats i de skaklige specialdiscipliner problemer og studier.

Et særligt afsnit af stormester og udgiver Raj Tischbierek omhandler Laskers forhold til og kampe mod Tarrasch, hans vigtigste rival i de unge år. Tarrasch følte sig med nogen ret snydt for en VM-match mod Steinitz, og da han endelig fik chancen mod Lasker i 1908, kunne han intet stille op – hvad der er blevet betegnet som hans "metodisk-videnskabelige" stil kom til kort mod Laskers "filosofisk-realistiske". Sidstnævnte forstået som evnen til at fravige den dogmatiske opfattelses krav til fordel for den vej, der i praksis på den enkleste måde fører til det ønskede resultat – gevinsten. Ikke for ingenting handlede hans første bog om værdien af den sunde fornuft (**Common Sense in Chess**, 1895.) Netop denne pragmatisme er blevet fremhævet

som et væsentligt element i Laskers senere filosofiske værker, der gennemstrømmes af skaklige paralleller. Disse vil blive behandlet nærmere i følgende bind.

En væsentlig indvending mod 2009-udgaven var at den valgte opbygning betød et mangelfuldt biografisk overblik. Det er der forsøgt rådet bod på med tilføjelsen af at 'biographical compass' af udgiver Michael Negele, som i kort og overskuelig form gennemgår Laskers liv og karriere frem til 1901 og tænkes fortsat i de følgende bind.

Og endelig er der selvfølgelig partistoffet! I denne udgave er det den rumænske stormester og forfatter Mihail Marin, der i afsnittet "Dominant of the chess world" grundigt kommenterer et antal af Laskers partier fra den første del af hans karriere. Baseret på gennemgangen af Laskers partier finder Marin, at det bedste ord for hans stil er "universel" – og beskrivelsen af hans tilgang til spillet rummer interessant nok mange paralleller til de karakteristika som tillægges vor nuværende verdensmester Magnus Carlsen: Ikke nødvendigvis specielt skarpt og præcist åbningsspil, i tillid til at kunne udmanøvrere modstanderen fra en lige stilling i midtspillet; undertiden nærmest kede modstanderen ihjel, inden der skrives til konkret handling; en særlig evne til at presse en fordel ud af nærmest ingenting; stor tålmodighed og præcision i slutspil-

let – og en sjælden gang et glansparti, når forholdene er til det. Der til i det hele taget en veludviklet sans for at slå til, når muligheden byder sig. Marin slutter: "Jeg er kommet til at betragte Lasker som en spiller, der havde modet til at tage skæbnen i sine egne hænder, som undgik rutinen og ikke frygtede det ukendte – klog og modig, tillidsfuld og skeptisk, men frem for alt en skakaristokrat i ordets bedste betydning!"

2009-udgaven bragte mange nye oplysninger og indsigter frem, baseret på forfatterens forskninger i biblioteker og arkiver, ligesom de fleste større private samlere på forespørgsel stillede breve, fotografier og andre memorabilia til rådighed for udgiverne. Siden er yderligere materiale dukket op, og den engelske udgave bringer et enestående billedmateriale, især mange ikke tidligere kendte fotografier af den unge Lasker og hans modstandere, og gennem breve og anden personlig korrespondance kan der tegnes et levende billede af Laskers komplicerede personlighed. Blandt de nye fund er et upubliceret manuskript fra 1937 **The Psychology of the Game: A Compass for Business and Living**. Her foregriber Lasker en senere verdensmester Kasparov, der i sin **How Life Imitates Chess** fra 2006 (dansk oversættelse **Livet er et skakspil**, 2012) også forsøger at overføre principper fra skakspillets strategi og taktik til (forretnings-)livet.

Emanuel Lasker

Født 24. december 1868 i den prøjsiske by Berlinchen. Død 13. januar 1941 i New York.

Verdensmester 1894 ved at slå Wilhelm Steinitz 10-5 (4 remis). Forsvarerede derefter titel mod Steinitz (1896/97), Marshall (1907), Tarrasch (1908), Janowski (1909), Schlechter (1910) og Janowski (1910), inden han afgav titlen til Capablanca i 1921 i Havana, da han efter 14 partier var bagud 0-4.

Store turneringssejre: Skt. Petersborg 1895/96, Nürnberg 1896, London 1899, Paris 1900, Skt. Petersborg 1909, Skt. Petersborg 1914, Mährisch-Ostrau 1923 og New York 1924.

Sidste store resultater var i 1936, hvor han i en alder af 67 år blev nr. 6 i Moskva og nr. 7 i Nottingham.

Emanuel Lasker spiller sin sidste turnering i 1936 i Nottingham. Han repræsenterede i øvrigt Sovjetunionen i turneringen. Den gamle mester boede i Moskva fra 1935 til 1937.

Foto fra bogen.

De følgende bind er planlagt til at udkomme i 2019 og 2020. Her vil, udover selvfølgelig de skaklige tyngdepunkter, i bind 2 "Games and Psychology" Laskers beskæftigelse med andre spil som f.eks. bridge og go samt det selvopfundne Laska blive undersøgt, og bind 3 med titlen "Science and Philosophy" vil udover de nævnte felter bl.a. rumme omtale af opholdet i Sovjetunionen 1935-1937 samt en komplet bibliografi over Laskers skrifter. Som et kuriosum blandt disse findes en lille dansk bog **Skakspillet Idé** (1920) som ikke kan henføres direkte til udenlandske forlæggere, men formodentlig er en trykt udgave af et foredrag Lasker holdt under sin turné i Danmark i 1919.

Alt i alt er der nu taget hul på en ambitiøs trilogi, der i lang tid fremover vil være det ultimative værk om den mangeårige verdensmester og hans liv og tid. Ved første blik kan hele denne stofmængde dog virke overvældende i sin brogede mangfoldighed, og der findes heldigvis også andre fortræffelige og mere overskuelige bøger om Lasker. Blandt disse kan nævnes:

Jacques Hannak: **Emanuel Lasker. Biographie eines Schachweltmeisters.** (1952, tysk, også engelsk udgave)

Bengt Hörberg og Jostein Westberg: **Emanuel Lasker** (1964, svensk)

Andrew Soltis: **Why Lasker Matters** (2005, engelsk)

På dansk findes fine afsnit i: Jens Enevoldsen: **Verdens bedste skak 1** (1966)

Peter Dürrfeld: **Skakkens historie. Spillet, kulturen, mestrene.** (2006)

Emanuel Lasker volume 1. Struggle and victories. World Champion for 27 years. Edited by Richard Forster, Michael Negele og Raj Tischbierek. Exzelsior Verlag, Berlin 2018.

Kan bestilles direkte hos forlaget (<http://www.zeitschriftschach.de/shop/buecher>) for 55 euro + porto.

BEGYNDERSKAK ved Carsten Hansen

VIGTIGE SLUTSPIL

– Dronning mod en bonde

ger, så er de alle decideret afskrækkende for en nybegynder, da de er tykke bøger (op til 600 sider!) med masser af analyse og en hel masse eksempler, som uden tvivl er helt uforståelige for begyndere.

Jeg er af den mening, at for en begynder, så er der cirka 25-30 slutspil, som man bør kende. Når man så har styr på dem, så kan begynde at bygge oven på så viden.

Hvordan skal man studere slutspil?

En typisk fejl, som mange begår, er at man læser en bog, måske har stillingerne på brættet, føler at man forstår hvad der bliver snakket om, og så fortsætter man uden at have testet den nye viden, man har opnået. Uden at teste materialet mod en anden spiller eller computerprogram, så er det svært at sige, om den nye viden rent faktisk er forstået og kan blive gentaget i et praktisk parti.

Derfor vil jeg anbefale, at når du har gået igennem et eksempel, så prøv at stille brikkerne op spejlvendt og se om du kan vinde eller opnå det ønskede resultat uden at kigge i teksten.

Før vi starter på denne artikels egentlige emne, så starter vi lige med et eksempel på hvor der selv i tilsyneladende simple slutspil er vigtige finesser, som kan tippe balancen i den modsatte retning.

Jan Thybo (1303)
Harvard Iversen Bredeli (1000)
 Copenhagen Open (Helsingør) 2013

Vi kommer ind i partiet efter sorts 40. træk, tidskontrollen er nået, og med stillingen på brættet, burde partiet være afgjort, men hvid prøver lige et sidste trick og hvad der følger er instruktivt.

41. g5!?

Reelt stiller hvid bonden på f5 i slag med dette træk, men hvid håber, at sort udelukkende har tankerne på dronningefløjen og sine fribønder.

41... a5+ 42. Kc3 Kc5??

Dette logiske træk er utroligt nok et tabstræk! Hvis han havde slået på f5, så havde partiet været ovre.

43. g6!

Sådan bryder hvid igennem. Nu kan hvid skabe en fribonde på kongefløjen, og der er intet sort kan gøre ved det.

43... hxg6 44. hxg6??

Nej, nej, nej! Så tæt på, og så glipper hvid. Med 44. f6! kan hvid bryde igennem. Sort er nødt til at spille 44... gx6, og så er h-bonden fri til at løbe i mål: 45. h6 fxe5 46. h7 b4+ 47. Kc2, og hvid får en ny dronning og trods sorts syv(!) bønder, så vinder hvid rimelig nemt. Efter tekst-

Langt de fleste skakspillere bruger mere tid på åbningsspillet end nogen anden fase af partiet. Men det er i slutspillet man ofte høster frugten af det, man har udrettet tidligere i partiet.

Der er naturligvis ufattelig mange slutspil at lære og forstå og at finde ud af, hvad man skal kigge på først ikke ikke lige til at finde ud af, ej heller hvilke bøger man bør studere for at finde den slags svar.

I en Facebook-gruppe for ganske nyligt spurgte en nybegynder om netop dette problem, og de svar, han modtog, var i bedste fald vildledende. "Dvoretsky's Endgame Manual", "Nunn's Chess Endings (volumes 1 + 2)", "Basic Chess Endings", "Fundamental Chess Endings", "100 Endgames You Must Know" og "Silman's Complete Endgame Course" var nogle af de mest almindelige svar.

Til trods for at de alle er gode bøger,

trækket står sort atter til gevinst.

44... b4+ 45. Kc2 fxg6 46. f6 gxf6 47. exf6 b3+ 48. Kc3 a4??

Uvist af hvilken grund lader sort f-bonden løbe i mål. Med 48... Kd6 47. f7 Ke7 ville sort have vundet. Partiet. I partiet rydder hvid med sin dronning hurtigt op i de sorte bønder og vinder partiet.

49. f7 Kd5 50. f8D a3 51. Dxa3 e5 52. Da5+ Ke4 53. Kxc4 Kf4 54. Kxb3 e4 55. De1 e3 56. Kc3 g5 57. Kd3 e2 58. Dxe2 g4 59. Df2+ Kg5 60. Dg3 Kh5

1-0.

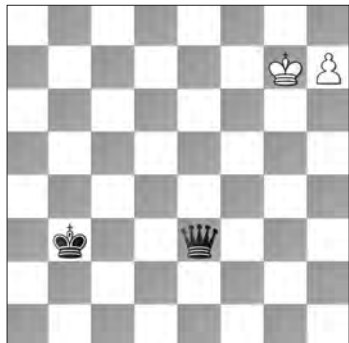
Dette eksempel leder os i retning af vores emne...

Konge og dronning mod konge og bonde

I bondeslutspil sker det ofte at det kommer til et kapløb mellem fri-bønder, hvor resultatet er at den part har en dronning og den anden en bonde, som er tæt på at blive forvandlet.

Først er der tre type stillinger, som vi skal gøre os bekendte med. Fælles for dem er, at når man ikke kender dem, så kan de godt drille, men når man har fået dem lært, så er de faktisk ligetil.

Dronning mod a-bonde

Remis - uanset hvem der er i trækket.

Selvom sort har en hel dronning eks-

tra, så kan han ikke vinde denne stilling. Hvis sort kan få sin dronning foran hvids bonde, dvs. på h8, så kan kongen nærme sig i sit eget tempo og hjælpe med til at afgøre sagen. Så lad os kigge på om det kan lade sig gøre.

1... Dg5+ 2. Kh8!

I princippet kan hvid også stille kongen på f8 og f7, men ved at stille den på h8 med det samme er der ikke noget at blive forvirret over.

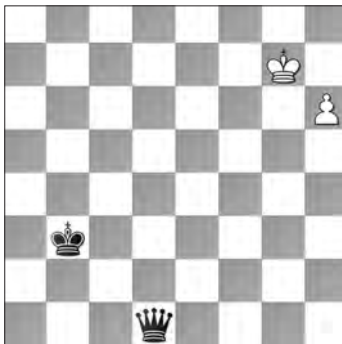
2... Df4!

Bemærk at den hvide konge er pat, så sort kan ikke komme tættere på med sin konge. Derfor er det umuligt for sort at gøre fremskridt.

3. Kg8 Dg6+ 4. Kh8

Med kongen tilbage i hjørnet, så er sort med sit næste træk igen nødt til at give plads til, at den hvide konge kan komme ud af krogen, og remis er derfor resultatet.

Hvis vi rykker den hvide bonde skridt tilbage til h6, så har vi en hel anden problemstilling, hvor sort har kan vinde på flere måder.

Sort i trækket vinder

Her vil sort vinde, hvis det kan lykkes ham at få dronningen ind foran bonden på enten h7 eller h8, eller hvis han kan tvinge hvid til at stille sin konge på h7, hvor den blokerer for bondens fremmarch.

1... Dg4+

Sort er nødt til at skakke for at forhindre at bonden får lov til at flytte til h7.

2. Kh8

Eller 2. Kf6 Dh5! 3. Kg7 (nu kommer et træk, som man skal huske) 3... Dg5+! (tvinger hvids konge ind foran h-bonden) 4. Kh7 (så skal sort blot spille et ventetræk) 4... Kc4 5. Kh8 (tvunget) 5... Dxb6+, og så skal sort bare kunne sætte mat med dronning.

2... Df4!

Dette fikse træk er ganske snedigt, da 3. h7 Df8 er mat! Men også 2... Dd4+ 3. Kg8 Dd5+ 4. Kf8 Dh5 5. Kg7 Dg5+ 6. Kh7 Kc4 vinder som vi herover.

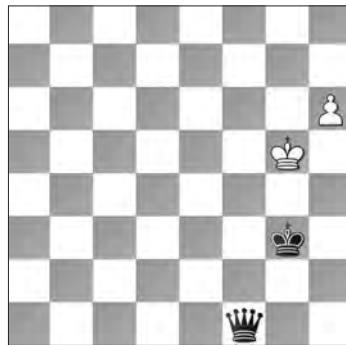
3. Kg7 Dg5

og vi har atter den bekendte stilling vi så ovenfor.

Så er det tid til at kigge på et praktisk eksempel igen.

John Schjølin (1137)

Hans Henrik Hviid (1280)

Hvid i trækket

Vi kommer ind i partiet efter sorts 53. træk hvor han lige har forvandlet sin f-bonde til en ny dronning på f1.

54. Kg6

Kongen skal med. Hvis hvid spillede 54. h7, så ville sort spille 54... Df8 og derefter ville h-bonden ikke kunne komme videre.

54... Da6+

Sort er ikke helt sikker på den rigtige plan og vælger derfor at give en skak. Dette er stadig fint nok, men han kunne have spillet mere præcist

med 54... Df8 55. Kh7 Df7+ 56. Kh8 Kf4 57. h7 Df8 mat eller 55. h7 Kf4! 56. Kh5 Dg7 57. h8D Dg5 mat.

55. Kg7 Db7+ 56. Kg6 Dc6+

Her kunne sort have benyttet sig af den teknik vi så i det foregående eksempel: 56... De4+ 57. Kg7 De7+ 58. Kg8 Dg5+ 59. Kh7 Kf4. og sort vinder hvids bonde.

57. Kg7 Dd7+ 58. Kg6 Dg4+ 59. Kf7 Dg5??

Måske frustreret ikke at gøre fremskridt, lader sort hvid spille sin h-bonde frem til h7. I stedet for havde sort mulighed for en anden lidt fræk gevinst med 59... De4 60. Kg7 De7+ 61. Kg8 Kg4 62. h7 Kf5 63. h8D Kg6, og selvom hvid har fået en dronning, så kan han hverken give en skak eller forhindre mat.

Denne gevinstmåde virker kun hvis den sorte konge er tilstrækkelig tæt på.

Ellers kunne han naturligvis fremtvinge gevinsten, vi så i det foregående eksempel.

60. h7 Df5+

og nu er det remis, hvilket blev udfaldet 14 træk senere.

Dronning mod b-bonde

Hvis den svagere part har en b-bonde, så er gevinsten ligetil, når man forstår teknikken, som er meget simpel.

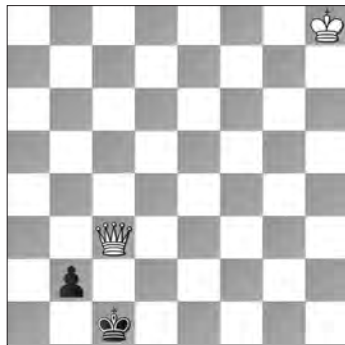

Hvid i træk

Hvid er skal tvinge den sorte konge

ind foran b-bonden, og når det er på plads, så rykker den hvide konge nærmere. I praksis ser det således ud:

1. De4+ Kc1 2. Dc4+ Kd2 3. Db3 Kc1 4. Dc3+

Så er der ingen vej uden om, nu skal den sorte konge ind foran b-bonden.

4... Kb1 5. Kg7!

Det første skridt nærmere.

5... Ka2 6. Dc2 Ka1

Hvis sort spiller 6... Ka3, så flytter hvid dronningen ind foran b-bonden med 7. Db1, hvorefter den hvide konge uforstyrret bevæger sig over mod b-bonden.

7. Da4+ Kb1

Igen et fritræk til den hvide konge.

8. Kf6 Kc1 9. Dc4+ Kd2 10. Db3 Kc1 11. Dc3+ Kb1

Og igen...

12. Ke5 Ka2 13. Dc2 Ka1 14. Da4+ Kb1

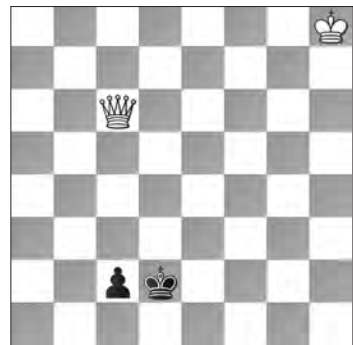
Og igen!

15. Kd4 Kc1 16. Da3 Kc2 17. Dc3+ Kb1 18. Kc4 Ka2 19. Da5+ Kb1 20. Kd3 Kc1 21. De1 mat!

Alternativt kan hvid selvfølgelig også vinde sorts b-bonde efter 21. Da3 Kb1 22. Kc3 Kc1 23. Dxb2+ Kd1 24. Dd2 mat. Det er jo ganske smertefrit.

Dronning mod c-bonde

Utroligt nok, så er c-bønder ret luskede. Lad os se hvorfor de er anderledes.

Hvid i træk

Ligesom i det foregående eksempel, så er hvid nødt til at tvinge den sorte konge foran c-bonden for at han kan sin egen konge med.

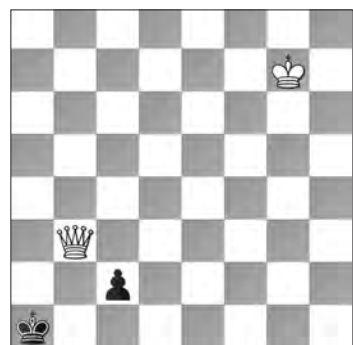
1. Dg2+ Kc3

Sort kan også 1... Kc1 på dette tidspunkt, da den hvide konge er langt væk fra de kritiske felter. Jeg vil nævne, at der er specifikke regler for, hvor langt væk hvids konge skal være for at det er remis. Det er dog ikke så forfærdelig vigtigt for forståelsen af hvids og sorts respektive opgaver og strategier.

2. Dg7+ Kd2 3. Db2 Kd1 4. Dd4+ Kc1 5. Kg7

Så kom kongen med eller hvad...

5...Kb1 6. Db4+ Ka1 7. Dc3+ Kb1 8. Db3+ Ka1!

Dette er sorts forsvarsplan. Hvid kan ikke tage c-bonden, da sort så er pat. Derfor kan hvids konge ikke komme nærmere og remisen er dermed en kendsgerning.

Flemming Wadtland (1296)
Andre Forsberg (1441)
 Taastrup Quick Weekend 2013

Hvid i trækket

Vi kommer ind i partiet efter sort 56. træk. Som vi kan se, så er der lige nu lidt flere bønder på brættet end i det foregående eksempler. Jeg har valgt at starte her fordi der er værd at diskutere praktisk teknik.

57. Db6+

Hvid vælger at få fjernet nogle af de sorte bønder, men selvom det virker logisk at gøre den materielle fordel større, så vanskeliggør det faktisk gevinsten ganske betydeligt af flere årsager. Rent praktisk lader hvid den sorte konge frem på brættet og fjerner samtidig sin dronning fra den ideelle stilling foran bønderne. Derudover, så havde hvid en meget hurtig gevinst med 57. Kc6! Ka4 58. Kxc5 Ka5 59. Da3 mat. Selvom man ikke ser den lige med det samme, så skal man i hvert fald være på udkig, når den sorte konge er spærret ude på randen.

57... Ka4 58. Dxc5 Kb3 59. Db6+

Så vil hvid have fat i a-bonden,

men det er helt unødvendigt af flere grunde. Vi så før, at sorts forsvarside er at blive sat pat på a1. Hvis sort har en ekstra bonde, så eksisterer den pat ikke. Derfor kan hvid bare flytte kongen fremad, f. eks. 59. Kd6! c3 60. Kd5 c2 61. Kd4 Kb2 62. Dc3+ Kb1 63. Db3+ Ka1 64. Dxc2, og nu er den sorte konge ikke pat da han kan flytte a-bonden. Efter 64... a5 65. Kc3 a4 66. Db2 er det mat.

59... Kc2 60. Dxa6

Igen var 60. Kd6! det rigtige, men hvid havde sat sig for, at a-bonden var på menuen. Nu begynder det derimod at kræve præcision.

60... c3

Et skridt mere og så er det remis med mindre hvid når at få kongen med i tide. Det skal dog siges, at hvid spiller rigtigt fint de næste træk.

61. Da4+ Kc1 62. Da1+ Kd2 63. Da5 Kd3 64. Db5+

Her kunne hvid have taget kongen med: 64. Kd6 c2 (eller 64... Kd2 65. Kd5, da c-bonden er bundet) 65. De1, og dronningen kommer ind foran den sorte bonde, hvorefter hvid vinder nemt.

64... Kd2 65. Dd5+ Kc1 66. Dh1+ Kb2 67. Db7+ Kc1 68. Kd6 c2 69. Kc5 Kd1 70. Dh1+

Hvid har de rette ideer og spiller pænt præcist. Her havde han dog muligheden for at spille 70. Db3! Kd2 71. Db2 Kd1 72. Dd4+ Kc1 73. Kc4 (med den sorte konge foran bonden, så kan den hvide konge komme nærmere) 73... Kb1 74. Dd3 Ka1 75. Dc3+ Kb1, og nu vinder hvid hurtigst ved at lade sort få en ny dronning: 76. Kb3 c1D 77. Dd3+ Ka1 78. Da6+ Kb1 79. Da2 mat.

70... Kd2 71. Dg2+ Kd1 72. Dd5+ Ke2 73. Dc4+ Kd2 74. Df4+ Kd1 75.

Dd4+ Ke2 76. Dc3 Kd1 77. Dd3+ Kc1 78. Kd4??

En rigtig ærgerlig fejl nu hvor gevinsten var ganske nær: 78. Kb4 Kb2 79. Dd2 Kb1 80. Kb3 c1D 81. Da2 mat.

78... Kb2 79. Dd2 Kb1!

Selvfølgelig ikke 79... Ka1??, da hvid vinder efter 80. Kc3!

80. Db4+ Ka2 81. Dc3 Kb1 82. Db3+ Ka1!

Akkurat som vi så i det ovenstående eksempel

83. Dxc2 1/2-1/2

Igen blot en enkel fejl og gevinsten er forsvundet.

Før du undrer dig over, hvorfor d- og e-bønder ikke bliver diskuteret, så er det fordi at den siden med dronningen vinder ved hjælp af den samme teknik, som vi så ved b-bønder: skakke med dronningen indtil kongen bliver tvunget til at blokere for bonden, og så kan kongen komme dronningen til hjælp, stille og roligt, et skridt ad gangen.

Det var det hele for denne gang. Hvis du er begynder og har et spørgsmål om noget i dit spil eller gerne vil have dit parti analyseret, så send det til min e-mail: carstenschess@gmail.com

De bedste spørgsmål vil blive besvaret og vil blive belønnet med en af mine bøger.

Eller gerne vil have dit parti analyseret, så send det til min e-mail: carstenschess@gmail.com

De bedste spørgsmål vil blive besvaret og vil blive belønnet med en af mine bøger.

**STØT
DANSK SKAK UNION
NÅR DU TANKER**

GM-NORM I BÖBLINGER OPEN

Danmarksmesteren Bjørn Møller Ochsner sluttede et flot år 2018 med at score en stormesternorm. Her fortæller han om sin første indtegning til den fine titel, der blev erobret i en traditionsrig open i Tyskland.

Første juledag drog fire danskere af sted til Sydtyskland for at deltage i den 35. Internationales Böblingen Open.

Man bliver ofte mødt med undren fra ikke-skakspillere over, at man er på farten allerede få timer efter juleaften, og det er da også en behård prioritering, for risalamanden er mindst lige så god på andendagen. Ikke desto mindre skulle turneringsdeltagelsen vise sig at være en god beslutning for størstedelen af den danske delegation, men særligt for undertegnede.

Jeg lavede således min første stormesternorm.

Det var andet år i træk, at Mads Andersen, Filip Boe Olsen, Peter Grove og jeg fulgtes til det sydtyske. I Böblingen stødte Bjarne Light og Jens Ove Fries Nielsen til, så i alt seks danskere deltog i turneringen. Ratingfavoritten var kinesiske Qun Ma (2620), men lige i hælene havde han vores helt egen Mads (2605), mens jeg selv var seedet som nummer otte. Kun fire stormestre i et felt på 147 gjorde, at jeg ikke havde nogle forhåbninger om normer (da man som bekendt skal møde tre GMere), så jeg var bare af sted for at spille god skak.

Det lykkedes faktisk, i store træk – det med at spille god skak. Som favorit i de første tre runder lagde jeg godt fra land med tre point. Herefter fulgte en hurtig, men begivenhedsrig remis mod Mads, hvorefter

jeg løb ind i mit eneste nederlag, mod en stærk tysk IM. Jeg vandt et svingende parti i runde seks, før jeg i runde syv kom fantastisk fra åbningen og fik følgende stilling:

**Bjørn Møller Ochsner
kommenterer**

**Edoard Miller (2371)
Bjørn Møller Ochsner (2457)**

Sort trækker

21... e4!

Helt knusende. Sort åbner op for løberen på g7.

22. Sxe4

Hvis 22. Lxe4 har sort en god håndfuld veje (syv, for at være præcis) til afgørende fordel. Simplest er 22... Lxc3 (22... Sxc3) 23. Lxd5 Lxb2 24. Lxc6 Dxc6 25. Tab1 Dc2 med afgørende fordel.

22... Sf4!

En stærk opfølger.

23. gxf4 Lxe4 24. Te1 Tfe8 25. f3

Hvid kunne have prøvet at bytte alt i e- og d-linjerne, men han slipper aldrig af med den ubrugelige klods på b2 og sorts farlige b3-bonde.

25... Lc2 26. Txe8+ Txe8 27. Te1 Td8 28. Df2

28...Dc7

Hvid har absolut ingen aktiv plan, så sort kan øge presset på c3-bonden i ro og mag.

29. De3 Kh7 30. Lf1 b5 31. Kg2 Tc8 32. Dc5 Dxc5 33. bxc5 Txc5 34. Te3 Td5 35. Kf2 a5 36. Le2 b4 37. axb4 axb4 38. Lc4 Tc5 39. Lxf7 bxc3 40. Te8 Ld4+ 0-1.

Med 5½/7 var jeg med helt fremme inden næstsidste runde, hvor jeg skulle møde min anden stormester, Leon Mons. Da Qun Ma havde ligget i toppen hele turneringen, var der en god chance for at få ham, hvis

jeg slog Mons. Altså de tre påkrævede stormestre. En håbløs tanke at have i hovedet, når man sætter sig til partiet i runde otte – det giver ingen mening at tænke fremad på den måde, særligt fordi jeg jo skulle vinde, uanset om jeg gik efter turneringspræmie, norm eller bare at spille et godt parti.

Bjørn Møller Ochsner (2457)

Leon Mons (2535)

Spansk / C 60

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 g6 4. 0-0 Lg7 5. c3 a6 6. La4 d6 7. d4 b5 8. Lb3 exd4

Jeg havde set, at min modstander for kort tid siden spillede dette meget sjældne system mod stærke Salgado Lopez. Det var formentlig inspireret af Jordan van Foreest og Anand(!), der begge gjorde det få måneder tidligere.

Så jeg tog systemet forholdsvis seriøst og fandt en fornuftig nyhed

Foto: Thomas Vestergård.

Årets Skakspiller

Bjørn Møller Ochsner blev en overbevisende vinder af afstemningen "Årets skakspiller 2018". DSU-medlemmerne vægtede den meget flotte sejr ved DM i Svendborg med 8 af 9 samt opnåelsen af Bjørns første GM-norm højt. Med til det flotte 2018 hører også, at Bjørn blev dansk holdmester med Team Nordea Skanderborg.

Født: 1994. Klub: Team Nordea Skanderborg. Titel: International mester. Elo-rating: 2476 (pr. 1. februar 2019). Danmarksmester 2018. Årets skakspiller 2018.

9. a4!? Lb7

Dobbeltrunder giver ikke meget tid til at forberede, og dette naturlige træk havde jeg ikke nået at kigge på.

9... dxc3 10. Sxc3 b4 11. Sd5 Sge7 12. Lg5 giver hvid fremragende kompensation for bonden; 9... b4 10. cxd4 giver hvid en forbedret udgave af 9. cxd4.

10. axb5 axb5 11. Txa8 Lxa8 12. cxd4

Åbningen har været en succes. Med centrumdominans og bedre struktur står hvid uomtvisteligt bedst.

12... Sge7**13. Sa3!**

Forsøger at profitere på sorts dronningefløj.

13... Sa5

13... b4 14. Sc4.

14. La2

Her skrigger maskinen på det mellemangsigtede officersoffer 14. Lxf7+!! Kxf7 15. Sg5+ Kg8 16. Se6 Dd7 17. d5! Hvids umiddelbare trussel er at slå på g7 og sætte mat på diagonalen. Derfor: 17... Lf6 18. Lh6! Sort er helt og aldeles pakket sammen. Hvid aktiverer dronning og tårn.

14... 0-0 15. b4! Sac6 16. Dd2

Dronningen skal til f4/h4, hvor de svage sorte felter omkring sorts konge kan udnyttes.

16... Sa7 17. Te1 c6 18. Sc2 Sac8 19. Df4 d5 20. e5 f6 21. exf6 Lxf6**22. Sg5!?**

Måske ikke det allerbedste ifølge maskinen, men grundet Se6-truslen fører trækket til et slutspil, der er klart bedre for hvid og umuligt at tabe.

22... Lxg5 23. Dxg5 Sf5 24. Dxd8 Txd8 25. g4 Sfd6 26. f3

Man kan spørge sig selv, om ikke hvid har flest bondeøer og dermed en dårligere struktur. Men skak er svært, og ingen regler er universelle. Her fastlåser hvids b- og d-bønder sorts tre dronningefløjsbønder, og derfor har hvid de facto en merbonde – i øvrigt i tillæg til sit løberpar.

26... Kf7 27. Kf2 Lb7 28. Lg5 Te8 29. Txe8 Sxe8 30. Se1 Scd6 31. Sd3 Sc4 32. Lf4 Lc8 33. Se5+

Hvid vil principielt helst undgå springerafbrytning (sort har to og risikerer redundans), men efter Sg7-e6 var det ikke til at undgå alligevel.

33... Sxe5 34. Lxe5 Sf6 35. Lb1 Sd7 36. Lc7 Sf8 37. Kg3 Se6 38. Le5 Ld7

Hvid har optimeret sine brikker og skal nu overveje det bedste bondefremstød.

39. h4

50–50 og jeg valgte forkert...

39. f4! Lc8 (39... Sf8 40. Kh4! (40. f5? g5) 40... h6 41. Ld3 Lc8 42. f5 og vinder) 40. Kh4! Denne idé, som jeg overså under partiet, tager g5-feltet fra springeren og truer derfor f4–f5 med afgørende effekt. (40. f5? Sg5 41. Kf4 Se4).

39... Lc8 40. Ld3 Sf8 41. Kf4?!

Det lader til, at hvid kun har én gevinstplan her – og den var ikke at omrokere kongen til e3.

Efter 41. h5! gxh5 42. gxh5 h6 var det ikke helt oplagt for mig, at hvid kan nedbryde sorts forsvarslinjer. Det mener computeren dog, og den underbygger sit argument med computerpræcision: 43. Ld6 Se6 44. Lf5 Ld7 45. Kg4 Kg7 46. f4 Lc8 47. Le5+ Kf8 48. Lg6!! Sxd4+ 49. f5 med afgørende fordel.

41... Se6+ 42. Ke3 Sf8 43. Ld6 Se6 44. Lf4**Find forsvarsideén for sort****44... Sf8?!**

44... h5! Trækket har to funktioner, dels at forhindre h4–h5, dels at besværliggøre bruddet f4–f5 markant (g4 bliver svag). 45. Le5 (45. gxh5 gxh5 46. Lf5 Kf6=) 45... Sf8! og hvid kan ikke gøre fremskridt. (45... Ld7? 46. gxh5 gxh5 47. Lf5 Sf8 48. Lxd7 Sxd7 49. Kf4 vinder).

45. Lh6! Se6 46. h5?!

Giver sort én mulighed for at undslippe, nemlig varianten i træk 50, der dog ser uhyggelig ud for sort.

46. f4! Simpelt og afgørende. 46... Sg7 (46... Sc7 47. f5) 47. Lxg7! Kxg7 48. f5 gxf5 49. g5!

46... Ld7 47. f4 Sc7 48. hxg6+ hxg6 49. f5 gxf5 50. gxf5 Se8?

50... Sa6! Tillader en hvid kongevandring, men sort holder lige akkurat skindet på næsen: 51. Kf4 Sxb4 52. Le2 Sc2 53. Lh5+ Ke7 54. Ke5. Hvid er klar til at marchere bonden i mål, men sort har 54... Lxf5! 55. Kxf5 Sxd4 +=.

51. Kf4 Sd6

52. Lg5!

Med planen Ld8-c7, og når springeren er væk fra d6, kan Le2 omroteres til h5.

52... Lc8 53. Ld8 Se4 54. Ke5 Ld7 55. Lh4 Lc8 56. Le1 Ld7 57. Le2 Lc8 58. Lh5+ Kf8 59. Lg6 Ld7 60. Lh4 Kg7 61. Ld8 Sg3

62. Kd6!

Tid til at indkassere.

62... Lxf5 63. Le8! Se4+ 64. Kxc6 Sc3 65. Lh4 Ld3 66. Le1 Kf8 67. Ld7 Se4 68. Kb6

68. Kxd5?? Sf6+.

68... Sd6 69. Lc6 Lc4 70. Lg3! Se4 71. Lh4

Hvid har "tabt" et tempo med løberen – en ting springere ikke kan – og vinder nu en af bønderne.

71... Sc3 72. Le1 Se2 73. Kc5 Sf4 74. Kd6

74. Lxb5?? Sd3+.

74... Se2 75. Ke5 Sc1 76. Ld2 Sb3 77. Lg5 Kf7 78. Lxd5+ Lxd5 79. Kxd5 Kg6 80. Le7 Kf7 81. Lc5 1-0.

En positionel nedsabling af en stærk spiller, som jeg var meget stolt af – naturligvis uvidende om de fejl, som computeren udpeger.

Partiet havde været så længe, at jeg kun lige akkurat kunne nå at spise frokost på hotellet, før sidste runde startede.

Mens vi spiste kom parringerne, og jeg fik, naturligt for fortællingen, men i øvrigt ret heldigt, ingen rin-

gere end Qun Ma! Jeg var sort og Ma kun et halvt point foran to andre forfølgere, så jeg regnede med et meget svært parti. Men alligevel en fantastisk chance.

Jeg skyndte mig op for at forberede lidt, kom ned til partiet og så, at Ma havde overrasket med 1. d4. Mens jeg tænkte over, hvad jeg skulle gøre og hvad han håbede på at komme ind i, tog de to andre forfølgere imidlertid remis! Nu var remis nok for kinesisk turneringssejr. Jeg spillede et sjældent træk i Nimzoidisk, som jeg ikke regnede med, at han som 1. e4-spiller havde kigget på – og tilbød remis. Han tænkte et par minutter, vendte og drejede sig over mod bræt to, hvor remisen var taget, og tog så imod!

GM-norm! Det er bare en fed fornemmelse. Fejringen blev dog forholdsvis kort, for samme nat drog Peter, Filip og Mads hjemad mod Danmark, mens jeg steg på flyet til Venedig for at spille med i Vergani Cup Elite, en meget stærk turnering ført an af Dreev og Jobava og med et rating-"gulv" på 2300. Men mere om det en anden gang.

BÖBLINGER OPEN 2018

Slutresultat:

1. **Ma Qun** (2620) 7½ point
2. **Bjørn Møller Ochsner** (2457) 7 point
6. **GM Mads Andersen** (2605) 6½ point
15. **FM Filip Boe Olsen** (2343) 6 point
37. **Peter Grove** (2234) 5½ point
66. **Bjarne Light** (2195) 4½ point

Jens Ove Fries Nielsen afbrød turneringen efter to runder.

130 deltagere.

Nyt fra DSU

Vi skal bakke om de frivillige kræfter

Horsens Skakforening har netop meddelt, at man ikke afvikler Horsens Lang Weekend i år. Primært som en konsekvens af, at der er overlapning med skaksommerlejren, som koster deltagere. Meddelelsen medførte naturligvis skuffelse hos mange, og desværre også nogle hårde kommentarer på Facebook, hovedsageligt vendt imod sommerskaklejren. Det førte så igen til en række forklarende indlæg fra sommerskaklejrens faste lederstab, som på udmærket vis belyste de dilemmaer, som i sidste ende fører til, at der er overlapning.

Det er meget ærgerligt, at to af vore allerbedste traditionsbegivenheder engang imellem kolliderer, men alligevel er det trist, at nogen på den baggrund mister gejsten, og andre måske uforvarende får skrevet eller sagt noget, der betyder, at flere endnu mister lysten til at lave frivilligt arbejde. Vi er nødt til at bakke op om de frivillige kræfter og tro på, at de til enhver tid gør deres bedste for at tilgodese flest mulige hensyn. Gør vi ikke det, ender vi en dag med kun at have professionelle arrangementer, og det er jo ikke der vi skal hen, vel?

DM og dermed delegeretmødet nærmer sig hastigt. I skrivende stund har ingen udvist interesse for at arrangere DM i 2020 eller senere. Det er en bekymrende tendens gennem nu flere år, og vi er nødt til at gøre os nogle overvejelser herom.

Hvorfor er der ikke nogen som har mod på at byde ind? Er det for stort eller for uinteressant? Skal der laves radikalt om på stævnet? Er det for svært eller for tidkrævende?

Siden 2011 har DSU hvert år hjulpet til med mange af de tekniske udfordringer omkring livesending og turneringsledelse, så man skulle mene det var muligt at finde en arrangørstab mange steder i landet. Hoteller som er store nok og villige nok, er selvfølgelig en udfordring, men man kan roligt fortælle dem, at vi er attraktive nok at have på besøg. Hotellet i Svendborg vil stadig gerne tegne en langtidskontrakt, så hvis vi er attraktive i det sydøstfynske, er vi det sandsynligvis også andre steder.

Poul Jacobsen, formand
for Dansk Skak Union

Indbydelse til DM i SKAK 2019

Dansk Skak Union og skakklubberne Sydøstfyn og Tårnet Svendborg indbyder unionens medlemmer til DM og påsketurnering 2019.

Spillested: Hotel Svendborg, Centrumpladsen 1, 5700 Svendborg.

www.hotel-svendborg.dk Tlf. 62 21 17 00.

Transport

Hotellet er beliggende i centrum, ca. 10 minutters gang fra banegården, hvortil man ankommer med enten tog eller bus. De som kommer i bil kan nyde motorvejen fra Odense til Svendborg, og glæde sig over at hotellet og byen har masser af gratis parkeringspladser. Endelig er Svendborg jo en havneby, så hvem der lyster kan sejle dertil på forskellig vis.

Tidsrum

Lørdag den 13. april til mandag den 22. april 2019.

Elo-rating

Alle grupper, som opfylder FIDEs betingelser, vil blive Elo-ratet.

Indskud og Tilmeldingsfrister

400 kr. i alle klasser undtagen Landsholdsklassen.

Rabatpris ved forudbetaling senest 1. april = 300 kr.

Landsholdsklassen: Sidste frist for tilmelding mandag den 1. april kl. 24:00.

Kandidatklassen, samt G7 : Sidste frist for tilmelding og betaling mandag den 15. april kl. 20:00.

Kort Påske 1 samt G5 1 : Sidste frist for tilmelding og betaling fredag den 12. april kl. 20:00.

Veteran, G5 2 samt kort Påske 2 : Sidste frist for tilmelding og betaling onsdag dag den 17. april kl. 20:00.

Har man ikke betalt eller positivt bekræftet sin deltagelse senest ved tilmeldingsfristens udløb, tages man ud af turneringen.

Indskud betales til bankkontonummer : 0815-8159593429

Husk at angive: Navn + fødselsdato + klubnavn,

Mobilepay på nummer: 22 48 56 76 (Jørgen Kiel).

Præmier

Præmier vil blive offentliggjort på spillestedet og på hjemmesiden, en del af disse kan være naturalier eller gavekort til Dansk Skaksalg.

Turneringsformer

Landsholdsklassen | Landsholdsklassen deltager 10 spillere, der spiller alle-mod-alle.

Berettiget til at deltage i klassen er spillere, der er registreret i FIDE som repræsenterende en del af Rigsfællesskabet, og som opfylder et af nedenstående krav i nævnte rækkefølge:

1. Vinderen af Landsholdsklassen 2018.
2. Vinderen af Kandidatklassen 2018.
3. Spillere med et ratingtal på mindst 2500.
4. De højest ratede tilmeldte spillere med et gyldigt kandidatresultat.
5. De højest ratede tilmeldte øvrige mesterspillere.

Der stilles enkeltværelse til rådighed på Hotel Svendborg fra lørdag den 13. april for alle deltagere i Landsholdsklassen.

GM vil få 5.000 kr i startpenge, dog 10.000 kr. hvis rating på +2600.

Præmier i landsholdsklassen: 1. pr. 10.000 kr., 2. pr. 6.000 kr., 3. pr. 4.000 kr., 4. pr. 2.000 kr.

Private sponseres reklameaktiviteter skal aftales med arrangørerne senest ved tilmeldingsfristens udløb.

Kandidatklassen

Spiller 7 runder FIDE-schweizer.

Start tirsdag den 16. april kl. 18.30.

I Kandidatklassen deltager mindst 8 spillere.

Berettiget til at deltage i Kandidatklassen er:

1. Spillere, der deltog i Landsholdsklassen 2018, men som ikke er kvalificeret til Landsholdsklassen 2019.
2. De otte højest ratede tilmeldte juniorspillere med et ratingtal på mindst 2000. Spillerne må ikke være fyldt 20 år 1. januar 2019.
3. Spillere med et gyldigt kandidatresultat.
4. Tilmeldte spillere med et ratingtal på mindst 2200.
5. Kvindedanmarks mesteren
6. De otte højest ratede tilmeldte kvindespillere med et ratingtal på mindst 2000.

Bedst placerede juniorspiller i kandidatklassen får titlen "Juniordanmarks mester", og en præmie på 2.000 kr. Ved ligestilling i point og korrektion deles titlen og præmien.

Den bedst placerede kvindespiller i kandidatklassen får titlen "Kvindedanmarks mester", og en præmie på 2.000 kr., såfremt der deltager minimum 4 kvindespillere i kandidatklassen. Ved ligestilling i point og korrektion deles titlen og præmien.

Kvinde-DM klassen

Berettiget til at deltage i Kvinde-DM klassen er alle tilmeldte kvinder. Klassen gennemføres ved mindst 4 deltagere. Med 14 eller flere spillere i klassen spilles 7 runder FIDE-schweizer, med færre fastsætter FU turneringssystemet i samarbejde med arrangørerne.

Vinderen af klassen bliver danmarksmester. Ved ligestilling deles pengepræmier, mens placeringer afgøres ved almindelig korrektion. Start tirsdag den 27. marts kl. 18.30.

Garanteret 1. præmie 2.000 kr. Øvrige præmier afhænger af deltagerantal, og bekendtgøres senere.

Veteranklassen

Spilles som 5 runder FIDE-schweizer. Start torsdag den 18. april.

Deltagerne skal være fyldt 60 år den 18. april 2019.

Øvrige grupper

Der kan vælges mellem følgende turneringsformer:

Kort Påske:

5 runder FIDE-schweizer. Der spilles i to forløb.

1. forløb starter lørdag den 13. april og slutter mandag den 15. april.
2. forløb starter torsdag den 18. april og slutter lørdag den 20. april, her kan man også nå at deltage i DM i lyn fredag aften.

G7

7 runder FIDE-schweizer. Start tirsdag den 16. april kl. 18:30.

G5

5 runder Fide-schweizer. Der spilles i 2 forløb

1. forløb starter lørdag den 13. april og slutter onsdag den 17. april.
2. forløb starter torsdag den 18. april og slutter mandag den 22. april.

Betænkningstiden

I alle klasser spilles med 90 minutter til 40 træk plus 30 minutter til resten af partiet med tillæg af 30 sekunder pr. træk hele partiet igennem.

Bemærk at ved DM kan man komme en time for sent, før man taber på udeblivelse.

Remistilbud: Det er i Landsholdklassen ikke tilladt at tilbyde remis før begge spillere har udført 30 træk.

Spilletidspunkter

De anførte sluttidspunkter er omtrentlige, da spilletiden varierer i forhold til trækantallet i partierne. Ved dobbelt runder har man krav på minimum 30 minutters pause mellem partierne.

Par-lyn

Onsdag den 17. april kl. 19:30. Tilmelding og betaling senest onsdag den 17. april kl. 12:00

Betænkningstid 3 min + 2 sek. tillæg pr. træk. Indskud kr. 100 pr. hold.

Lynskak-DM

Fredag den 19. april kl. 19:30. Tilmelding og betaling senest fredag den 19. april kl. 12:00. Indskud: 100 kr.

Betænkningstid 3 min + 2 sek. tillæg pr. træk..

Stævnefest

Påskedag, søndag den 21. april. 19:00 afholdes stævnefest i restauranten på Hotel Svendborg. Tilmelding forud til arrangørerne, og senest på stævnekontoret lørdag den 20. april kl. 12:00.

Forplejning

Al forplejning kan købes på spillestedet, mad- og drikkevarer må ikke medbringes udefra. Hotellet sammensætter til gengæld hver dag nogle favorable skaktilbud til os, så ingen behøver gå sultne rundt. Bemærk der er gratis kaffe & vand på spillestedet.

Indkvartering

Hotel Svendborg tilbyder overnatning til favorable priser:

Enkeltværelse 650,- kr.

Dobbeltværelse 800,- kr.

Priserne er inkl. morgenmad.

Hotel Garni tilbyder overnatning uden morgenmad til favorable priser:

Enkeltværelse 560,- kr.

Dobbeltværelse 660,- kr.

Priserne er pr. person pr. nat og er inkl. moms og betjening.

Booking:

Begge hoteller online via DM's hjemmeside www.skak-dm.dk eller via email til booking@hotel-svendborg.dk
Bookingkoden er SKAK2019

Tilmelding:

Online via DM-hjemmesiden: www.skak-dm.dk/

Alternativt kan tilmelding foregå gennem egen klub til:

Lars-Henrik Bech Hansen, Hjertebjærgparken 20,4340 Tølløse.

Telefon: 27 57 63 58

Email: dm2019@skak.dk

Telefon til stævnekontoret er 22 48 56 76.

Dato	LH Klassen	Kandidat Kvinder G7	G5-1	Veteran G5-2	Kort Påske
lørdag 13. april	14-20		14-20		14-20
søndag 14. april	14-20		14-20		10-16 + 16-22
mandag 15. april	14-20		14-20		10-16 + 16-22
tirsdag 16. april	14-20	18.30-00.30	14-20		
onsdag 17. april	14-20	14-20	14-20		
torsdag 18. april	14-20	14-20		14-20	10-16 + 16-22
fredag 19. april	14-20	14-20		14-20	14-20
lørdag 20. april	14-20	14-20		14-20	10-16 + 16-22
søndag 21. april	12-18	9-15		9-15	
mandag 22. april	evt. omkamp kl. 13.00	9-15		9-15	

Dansk Skak Union

Dansk Skak Unions Delegeretmøde 2019

Dansk Skak Union afholder delegeretmøde ved Hotel Svendborg,
Centrumpladsen 1, 5700 Svendborg

Søndag d. 21. april 2019 kl. 15.15

Dagsorden:

Valg af dirigent
Formandens beretning
Regnskabet for 2018 fremlægges
Fastsættelse af kontingent
Fastsættelse af rating afgift
Indkomne forslag
Sydjysk Hovedkreds fremsætter 1 forslag til ændringer i Love for Dansk Skak Union:

§ 6, 4. afsnit:

” Stemmeret udøves af klubformændene og således, at hver klub med mindst 8 medlemmer ved sin formand har så mange stemmer, som den har medlemmer. Klubformændene . . . ”

. . . foreslås ændret til:

”Stemmeret udøves af klubformændene og således, at hver klub ved sin formand har så mange stemmer, som den har medlemmer. Klubformændene . . . ”

Valg af:

Formand (Poul Jacobsen er på valg)
Et medlem af forretningsudvalget (Arild Rimestad er på valg)
Et medlem af forretningsudvalget for 1 år (pt. vakant)
Et medlem af skaknævnet (Michael D.F. Sørensen er på valg)
Tre suppleanter til skaknævnet (Frank Petersen, Vagn Lauritzen og Lars-Henrik Bech Hansen er på valg)
To revisorer (Henrik Mikkelsen og Jakob Kaaber-Hansen er på valg)
En revisorsuppleant (Tom Petersen er på valg)
Fastsættelse af sted for delegeretmøde og DM 2020
Eventuelt

Stemmesedler udleveres på Hotel Svendborg samme dag mellem kl. 13.00 og 15.00. Udlævering vil ikke finde sted efter delegeretmødets begyndelse. Behørig legitimation skal forevises, og ikke-klubformænd skal medbringe en underskrevet fuldmagt fra klubformanden. Den underskrevne fuldmagt skal være printet på papir, fordi fuldmagterne skal gemmes sammen med øvrige stemmedata.

På forretningsudvalgets vegne
Poul Jacobsen

SKAK OG SKOTLAND

Sune Berg Hansen spillede simultan og Skotsk Parti var obligatorisk åbning. Foto: Rune Friborg.

Et anderledes skakarrangement fandt sted den 11. januar i Mønterhuset i Hillerød, hvor den lokale skakklub sammen med Dansk Skak Union inviterede til en hyggeaften med "Skak og Skotland". Hillerød Skakklubs eget 1. bræt, stormester Sune Berg Hansen, spillede simultan. Åbningen på samtlige brætter var naturligvis Skotsk Parti. Navnet Skotsk Parti kommer fra et korrespondanceparti mellem Edinburgh og London i 1824.

De fleste herhjemme tænker måske ikke på Skotland, som et land med stolte skaktraditioner. Intet kan være mere forkert. Edinburgh Chess Club blev stiftet i 1822 og er en af verdens ældste (Københavns Skakforening var fra 1865). Det første skotske mesterskab blev spillet i 1867 (DM startede i 1922), den skotske skakunion er fra 1884 (DSU er fra 1903) og var med til at stifte FIDE i 1924 (det var DSU også).

Der blev også budt på whiskysmagning og skotske Fish N' Chips, og den i Skotland bosatte stormester og skakforlægger Jacob Aagaard fortalte under sit foredrag inspirerende historier fra det skotske højland.

Det hele sluttede af med lynskak, og til sidst havde de ihærdigste deltagere alle kompetencer til at kende forskel på skaktern og skotsktern.

Arrangementet var et led i DSUs imagekampagne ved Rune Friborg.

Jacob Aagaard fangede forsamlingens opmærksomhed.

Foto: Rune Friborg.

Hvordan vinder man over en stormester?

For almindelige klubspillere står det som et mål eller en drøm at møde en stormester i et seriøst parti. Tag nu f.eks. Xtracon Chess Open, hvor drømmen bliver til virkelighed for mange spillere i 2. runde. For de fleste ender stormestermødet som en lærerig skaklektion. Men kan man tillade sig at drømme om at få en stormesterskalp? Peter Jakobsen fortæller her, hvad han gjorde før mødet mod Jonny Hector i Nordsjællands Weekend EMT straks efter nytår.

Hvis jeg havde fået det spørgsmål før januar 2019, havde jeg rystet på hovedet og ikke anet, hvad jeg skulle svare.

I skaklig henseende er jeg vel det, man kalder en erfaren mesterspiller med omkring 2200 i rating. Skak har fyldt meget gennem årene og givet mange store oplevelser lige fra skoleskakken på Bymarksskolen i Olle-rup i 1970'erne under Mogens Keinickes kyndige ledelse til Europa Cup'en med holdkammeraterne fra Nordkalotten forrige år. Et spænd på 40 år med glæder og sorger på det ternede bræt.

Hvert år fyldt med masser af træning, turneringer, skaksnak og i nyere tid skak på nettet både som spiller og tilskuer. Skak er en herlig, livslang hobby.

Jeg har spillet ca. 10 partier mod stormestre i seriøse partier. To remiser er det blevet til. Forskellen i spillestyrke er simpelthen for stor – jo, gode stillinger har jeg da haft, men pointet skal jo i hus, og stormestre har en særlig evne til hele tiden at finde ressourcer, der holder liv

i svære stillinger.

Et af mine første stormesterpartier var mod Jonny Hector i Århus Festsuge 1991. Efter 17 træk var min dronning fanget ... Siden har jeg haft fornøjelsen af at følge Hectors spil på tæt hold i utallige skakliga-kampe, og lyn- og hurtigpartier er det også blevet til, men først 28 år senere skulle jeg igen møde ham i et turneringsparti.

Søndag morgen i Allerød

Det er vinter i Danmark, klokken er 10, og datoen er 6. januar 2019. Nordsjællands Weekend EMT er i fuld gang. Jeg sidder på bord 2 og har hvid mod Jonny Hector. Spillesalen i Allerød Kulturhus er stuvende fuld af skakspillere, der er klar til 4. runde.

Med 114 deltagere er turneringen en stor succes. 5 runder på en weekend – ét parti fredag aften og 2 partier lørdag og søndag – giver mulighed for seriøs skak. Terminen lige efter nytår er ideel for mange skakspillere, der er blevet godt skaksultne i juleferien. Turneringen er også en god

anledning til lidt træning, inden holdturneringen starter igen.

Mesterklassen er stærk i år. Førstepremien på 4.000 kr. har lokket to IMere, to IMere og en række stærke +2300-spillere til start. Særligt skal nævnes Jesper Nørgaard, der i sin tid var en af vores stærkeste juniorspillere, men så forsvandt fra dansk skak i omkring 25 år, før han dukkede op igen for et par år siden. Med en flot tredjeplass i turneringen beviste han, at spillestyrken er intakt.

Carsten Høi og Mikkel Antonsen har lagt sig i spidsen efter 3 runder, begge med 2½ point. Herefter følger en gruppe på 4 spillere med 2 point. Stik imod ratingforventningerne har jeg sneget mig med i denne gruppe. Som lavest ratet i mesterklassen havde jeg absolut ingen illusioner om at være med i topstriden, men den søndag morgen var jeg noteret for en gevinst og 2 remiser på turneringstavlen.

Aftenen forinden var jeg godt klar over, at der skulle ske noget særligt, hvis jeg skulle have en chance mod den svenske stormester i søndagens

Peter Jakobsen forberedte sig grundigt til mødet mod klubkammeraten i Nordkalotten, den svenske stormester Jonny Hector.

Foto: Thomas Vestergård.

parti.

Efter aftensmaden gik jeg i gang med et projekt, som formentlig alle

trænere på det kraftigste ville fraråde.

Det er måske endda upædagogisk

at fortælle om det, så juniorer bør ikke læse det følgende: Men midt under turneringen efter en lang dag med to partier besluttede jeg lørdag aften at lære en helt ny åbning, som skulle bruges som overraskelsesvåben.

Har det overhovedet nogen betydning for partiets resultat at overraske en stormester i åbningen? Svaret er nej i langt de fleste tilfælde. Det vidste jeg selvfølgelig godt, men fuld af energi og med min søde kones velsignelse satte jeg mig til rette med computeren, lørdagskage og kaffe og tog fat på at forstå Skotsk Gambit (1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Lc4). En åbning, som jeg aldrig har spillet, men som er blevet populær de senere år, takket være partier af den engelske stormester Gawain Jones. Efter fire timers arbejde lørdag aften og en time søndag morgen var jeg bevæbnet med giftige skotske varianter.

Peter Jakobsen kommenterer

Peter Jakobsen
Jonny Hector

Skotsk Gambit / C 56

1. e4 e5

Som ventet. I min database har Jonny 403 partier med 1... e5 og kun otte partier med andre svar på 1. e4.

2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Lc4 Sf6

Sort kan modtage gambitten med 4... Lb4 5. c3 dxc3 6. 0-0 cxb2 7. Lxb2, men denne udgave af den ældgamle Nordiske Gambit giver Hvid rigeligt med kompensation

5. e5!

Den moderne variant. Sort klarer sig fint efter 5. 0-0 Sxe4 6. Te1 d5 7. Lxd5 Dxd5 8. Sc3 Dh5 9. Sxe4 Le6 10. Lg5 Ld6!

5... d5

Det kom efter lidt betænkningstid. Jonny overvejede sikkert 5... Sg4,

som han tidligere havde spillet. Jeg var godt forberedt på begge muligheder, og for en sikkerheds skyld indgik 5... Se4 også i forberedelserne.

6. Lb5 Sd7

Kan man det? Der røg mange timers forberedelse ud af vinduet! Jeg kendte ikke trækket, og efter kun seks træk var jeg på egen hånd. Det var bestemt ikke nogen rar fornemmelse.

Den absolutte hovedvariant er 6... Se4, der er spillet i mere end 4.600 partier. 6... Sd7 er en bivariant, der kun er spillet i ca. 300 partier. Jonny havde lugtet lunten, og professionel som han er, finder han en ukendt variant frem og bringer hobbyspilleren på glatis. Jeg var rystet og begyndte at bruge meget tid.

7. 0-0 Le7 8. Te1 0-0 9. Lxc6 bxc6 10. Sxd4 Sb8 11. Df3

Hvids stilling ser flot ud, men Fritz er ikke imponeret. Hvids fordel er mikroskopisk efter 11... c5, som ifølge basen er spillet i 24 partier med pæne resultater for sort. Det spillede Hector dog ikke, men i stedet det meget risikable:

11... f6?! 12. e6!

Nu har hvid tydelig fordel. Den fremskudte bonde er generende for sort og åbner op for taktiske muligheder.

12... g6

Forhindrer Sf5, men på bekostning af udviklingen.

13. Lh6 Te8 14. Sc3 Lc5?

Hvid trækker og får afgørende fordel!

Ved brættet var min første tanke, at officersofret 15. Sxc6 Sxc6 16. Sxd5 så stærkt ud. Der truer på f6 og springeren på c6 er udekket. Tårnet på a8 er også i problemer. Men kunne det være rigtigt? Var der ikke en forsvarsressource, som jeg bare ikke kunne se? Regne, regne, regne. Uret tikkede og nerverne var på højkant.

Der gik vel en halv time, men endelig kom:

15. Sxc6!!

I skak får man ofte kun én chance, og så skal man tage den. Jeg kunne slet ikke regne det hele igennem, men det skulle bare prøves. Fritz er helt enig og giver hvid 2.31 i fordel.

15... Sxc6 16. Sxd5 Ld4

Andre muligheder er ikke bedre, for eksempel 16... Le7 17. Sxe7 Sxe7 18. Dxa8 eller 16... Kh8 17. e7! Heller ikke 16... f5 17. Dc3 duer for sort

17. e7

Skaber uro i den sort lejr.

17... Dd6 18. Lf4 Dc5

Efter den forcerede variant 18... Le5 19. Lxe5 Sxe5 20. Txe5! fxe5 21. Sf6 Kh8 (21... Kf7 22. Sxe8 Kxe8 23. Df8 med ny dronning) 22. Sxe8 Dxe7 23. Dxa8 har hvid afgørende materiel fordel. Det så vi begge under partiet.

19. Sxc7 Ld7

Eller 19... Lb7 20. Db3 Kh8 21. Sxe8 Lxf2 22. Kh1 Lxe1 23. Lh6 med mattressel på g7.

20. Sxa8 Txa8 21. c3 Le5 22. Lxe5

fxe5

22... Sxe5 23. Dxa8 endnu en variant, hvor det udekkede tårn på a8 går tabt.

23. Tad1!

Med pointen 23... Dxe7 24. Dd5 og sort mister en officer.

23... Lf5 24. b4 Db5

Eller 24... e4 25. bxc5 exf3 26. e8D+.

Hvid trækker og vinder!

25. Td8+! Txd8 26. Dxc6!!

Ikke et svært dronningoffer at finde, men alligevel meget tilfredsstillende at få lov at udføre det på brættet

26... Dxc6 27. exd8D+ Kf7 28. Txe5

Med kvalitet og tre bønder i overskud er det slut, men jeg var nede på tillægstiden, så Jonny fortsætter lidt endnu.

28... Le6 29. Dd4 a6 30. Tc5 Db7 31. a4 h5 32. h4

Ingen mat i bunden, tak.

32... Lb3 33. Df4+ Kg8 34. Tc7

Opgivet.**1-0.**

Med 3 point var jeg nu på andenpladsen og skulle i sidste runde møde Mikkel Antonsen, der var alene i spidsen med 3½ point. Partiet blev remis, og dermed blev Mikkel en fortjent vinder af turneringen. Her afgør han effektivt og kontant partiet mod Carsten Høi i 4. runde:

Mikkel Antonsen
Carsten Høi

21. Sxe6+ fxe6 22. Txxg6+ med let gevinst.

Slutstillingen i toppen af den øverste mesterklasse i Nordsjællands Weekend EMT 2019:

1. Mikkel Antonsen , Køge,	4 af 5
2. Peter Jakobsen , Nordkalotten,	3½
3. Jesper Nørgaard , Kalundborg,	3½
4. Jonny Hector , Nordkalotten,	3
5. Lars Hansen , SK 1968,	3
6. Aref Vasli , Brønshøj,	3
7. Carsten Høi , Brønshøj,	3
8. Mikkel Strange , Næstved,	3

Peter Jakobsen: "Tak til arrangørerne i Allerød for en flot turnering, som varmt kan anbefales. Jeg tør godt love, at jeg kommer igen næste år!"

Allerød
Skakklub

INVITATION: ALLERØD KNOCK OUT HURTIGSKAK 2019

ADVOKATFIRMAET
BIRGER HAGSTRØM
MØDERET FOR HØJESTRET
Aspærsskolevej 114 · CVR-nr. 15951702

Allerød Skakklub indbyder til 8 runders hurtigskak efter cup-systemet lørdag den 11. maj 2019.

Bliver du knock out'et i hovedturneringen, spiller du videre i Schweizergruppen.

Spillested: Skovensvej 4, 3450 Allerød (få minutters gang fra S-toget)

Velassorteret kantine forefindes på spillestedet

Spilletid: Kl. 10.00 – ca. 19.30 (indskrivning senest 9.30)

Turneringsform: Deltagerne inddeles efter rating. De 16 højest ratede spiller en dobbeltrundt knock out-turnering. Det samme gælder nr. 17-32 i ratingorden, nr. 33-48 etc. Spillere, der slås ud af knock out-grupperne, indgår efterfølgende i en schweizergruppe. Afhængig af deltagerantallet spilles nederste gruppe eventuelt som en schweizer.

Betænkningstid: Alle partier spilles med 25 minutter pr. spiller. Ved uafgjort match i knock out-grupperne findes en afgørelse i et lynparti (Armageddon-regler).

Præmier: Fire præmier i knock out-grupperne samt i øverste schweizergruppe. Garanteret 1. præmie på 2.000 kr. i øverste K.O.-gruppe og 1.000 kr. den anden K.O.-gruppe. I øvrige grupper går 100 % af indskuddet til præmier.

Indskud og tilmelding: 150 kr., som betales samtidig med tilmeldingen på <https://skak.nemtilmeld.dk>

Tilmeldingsfrist: 7. maj

Yderligere oplysninger: Jesper Fris, Tlf: 28 89 09 97

E-mail: jesperfris@hotmail.com

Sponsor: Advokatfirmaet Birger Hagstrøm, Blegdamsvej 114, 2100 Kbh. Ø, T: 33 14 70 00

Vel mødt til en traditionsrig turnering i Allerød Skakklubs lokaler, der byder på optimale spilleforhold.

VITUS – EN MESTERSPILLER PÅ 9 ÅR

Som den næstnyngste nogensinde erobrede Vitus Bondo Medhus fra Evans mestertitlen. Han er endnu ikke fyldt 10 år. Vitus har et godt blik for spillets taktiske finesser. Nu er han sammen med sin træner Kim Skaanning begyndt at arbejde med åbnings- og positionsspil.

Vitus Bondo Medhus deltog ved DM i Svendborg for ét år siden. Dengang var hans ratingtal 1271, men nu har han i en alder af 9 år og 7 måneder passeret 1900 i dansk rating og kan kalde sig mesterspiller.

Foto: Thomas Vestergård.

Af Jan Løfberg

“Han er mesterspiller!”
Sådan lød det i sin tid i min første klub Herlev Skakklub, og så vidste man, at her var der altså tale om en skakspiller af et imponerende niveau. Det er nu over 46 år siden. I dag er der vel lidt over 800 mesterspiller i Danmark, og titlen fører nu om dage hverken til bukken eller skraben. Titlen er dog stadig omgærdet af en vis respekt. Herhjemme er det fortsat en streg på den skaklige målestok. Næste mål for mesterspilleren er kandidatspiller og derefter landsholdsspiller, international mester, stormester og verdensmester.

1900 var nederste grænse for en mesterspiller, da ratingsystemet blev indført i Danmark i 1971. Ja, i starten var det faktisk kun elite- og landsholdsspillere, der havde et ratingtal. 1900 skal der stadig til, for at man kan kalde sig mesterspiller. For 9-årige Vitus Bondo Medhus kunne han 5 måneder før sin 10 års fødselsdag smykke sig med titlen. Kun landsholdsspilleren, den nu 14-årige IM Jonas Buhl Bjerre, har været yngre. Han var 9 år og 6 måneder.

Jesper Bondo Medhus, far til Vitus, har fortalt Skakbladet lidt om, hvordan Vitus er nået så vidt på skakbrættet i løbet af kort tid:

– Vitus startede med at spille skak som 6-årig og efter blot to måneder vandt han sin første turnering (SGP skoleskak i Vojens, 28. december 2015). Herefter var appetitten skærpet, og han har jagtet mange rekorder på diverse platforme på nettet.

I starten havde han stor fornøjelse af chesskid.com, og senere blev chess.com det foretrukne spillested på nettet.

Vitus har fra meget tidlig alder løst en enorm mængde taktiske opgaver (mere end 20.000), som har gjort ham fortrolig med mange vigtige taktiske mønstre. Opgaverne har udviklet Vitus' regnekraft og stimuleret sansen for kreative kombinationer. De taktiske opgavers svær-

hedsgrad har givet ham et højt niveau, mens de mere basale principper for åbningspil, udvikling og positionelle overvejelser været en mangelvare.

Det er blevet meget bedre det sidste års tid, hvor Kim Skaanning har introduceret Vitus for et åbningsrepertoire, der passer til hans spillestil og givet et større perspektiv i Vitus' skakforståelse. Fortsat er det dog spilleglæden og den store begejstring for gode træk, som har drevet ham videre.

Ud over turneringer, træning med Kim Skaanning, kampe og opgaver på nettet, så følger Vitus også med i flere af de store spilleres bedrifter. Det er især Magnus Carlsen og Hikaru Nakamura, som har fanget hans opmærksomhed.

Træningsindsatsen kulminerede i klubturneringen 2018 med en blændende turnering, hvor Vitus trods klart laveste rating scorede 8½ point af 9 og dermed kom forbi 1900 i rating.

I 2019 har Vitus mange turneringer i kalenderen både i Danmark og udlandet. I 2018 var Vitus med i 15(!) turneringer.

Kim Skaanning kommenterer

Peter Thorsbro (2101) Vitus Bondo Medhus (1605)

Furesø Open 2. runde 2018 Benko Gambit / A 58

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 b5

Benko Gambit. Peter Thorsbro vælger at modtage gambitten.

4. cxb5 a6 5. bxa6 g6 6. Sc3 Lxa6

Den gamle forsættelse. Forsættelsen 6... Lg7 7. Sf3 0-0 8. e4 Da5 er de seneste år blevet diskuteret en del på højt plan.

7. Sf3 d6 8. g3 Lg7 9. Lg2 Sbd7 10. Tb1

GM Vladimir Epinshis idé, der blev meget populær omkring årtusindskiftet. Vi havde ikke kigget på varianten, så nu var Vitus på egne ben.

10... Sb6 11. b3

Ideen med 10.Tb1.

11... 0-0 12. 0-0

I disse stillingstyper havde vi kigget på planer med Sf6-g4-e5 eller Sf6-e8-c7-b5. Vitus vælger den sidste.

12... Se8 13. Dc7

En unøjagtighed.

Det rigtige var 13. Lb2 Sc7 14. Dd2, og nu er det alt for farligt at tage bonden, da 14... Lxc3 15. Lxc3 Scxd5 16. Dh6 Sf6 17. Sg5 giver hvid et vindende angreb. F.eks. 17... Sbd7 (17... e5 18. f4) 18. Sxh7 Te8 19. Ld5! e6 20. Lxa8.

13... Sc7

En anden spændende mulighed var 13... Lxc3 14. Dxc3 Lxe2 15. Te1 Sxd5 16. Db2 Ld3 17. Ta1 e6, sort har en bonde, men hvid har løberparret og lidt angrebschancer på kongefløjen.

14. Td1 Lxc3 15. Dxc3 Sbx5

Vitus har vundet bonden tilbage, men Peter Thorsbro står stadig bedst.

16. Dd2 e6?

Bonden på d6 blive alt for svag. 16... Lb7 med nogenlunde lige spil, havde været bedre.

17. Lb2 De7 18. e4 Sb4 19. Dxd6?

19. a3 Sd3 20. La1 f6 21. Dc3 Se5 med hvid fordel, havde været bedre.

19... Dxd6 20. Txd6

20... Ld3!

Klart bedre end 20... Sxa2 21. Tc6.

21. Td1?

21. Ta1 havde holdt sammen på stillingen. Efter 21... Lxe4 22. a3 Sbd5 har hvid en lille fordel pga. løberparret og en bedre bondestilling.

21... Txa2

Nu er de sorte officerer pludselig meget aktive, og den unge taktiker giver ingen chancer.

22. La1 Lxe4 23. Sg5?**23... Lxg2 24. Kxg2 Sc2!**

Der er intet forsvar mod sorts

trusler.

25. T1d2

25. T6d2 Txa1 taber en officer. 25. Le5 havde været bedste chance for at teste Vitus i slutspillet efter 25... Se3+ 26. Kf3 Sxd1 27. Txd1, men fredag aften efter en lang uges arbejde, gav nok ikkedden store lyst.

25... Se1+.**0-1.**

Vitus har fra meget tidlig alder løst en enorm mængde taktiske opgaver - mere end 20.000.

OM MESTERTITLEN

Begrebet "mesterspiller" var en anelse løst i starten. Det første DM i 1922 - der gik under navnet "Mesterskabet for Danmark" - havde kun deltagelse af fire mesterspillere, mens de resterende fire spillere var 1. classespillere - disse otte spillere kæmpede om DM-titlen.

Nye kriterier for mestertitlen blev vedtaget på DSUs delegeretmøde i 1923. I mange år bestod den øverste klasse udelukkende af mesterspillere. Alligevel kom flere og flere mesterspillere til, så efter mesterklassen i 1937 havde 20 deltagere (til 7 runder Monrad), blev det året efter besluttet at indføre "Mesterklassens Landsholdsgruppe" med 10 spillere - eller slet og ret Landsholdsklassen, som den øverste DM-klasse har heddet lige siden.

Mesterklassen var frem til 1965 næstbedste klasse, men "titelinflationen" var skyld i, at DSU i 1966 indførte eliteklassen som næstbedste række. I 1977 blev kandidatklassen indført - og eliteklassen blev et begreb, som efterhånden uddøde.

Unge mesterspillere

1. **Jonas Buhl Bjerre**, 9 år og 6 måneder
2. **Vitus Bondo Medhus**, 9 år og 7 måneder
3. **Filip Boe Olsen**, 11 år og 0 måneder
4. **Mads Andersen**, 11 år og 7 måneder
5. **Jesper Søndergaard Thybo**, 11 år og 10 måneder

Curt Hansen blev mesterspiller som 12-årig i 1976. Ni år senere blev han Danmarks anden stormester, og da han var bedst, var han nr. 14 i verden. Bent Larsen blev først mesterspiller som 16-årig, men blot fem år senere blev han i 1956 Danmarks første stormester. Bent blev valgt til Verdens bedste skakspiller i 1967. Carsten Høi blev i 1971 "juniordanmarksmester" i en alder af 14 år, efter at være blevet mesterspiller et år tidligere.

Mindeord

Bjørn Laursen (1942-2018)

Æresmedlem af Dansk Skak Union og Skakklubben, Evans Vejle, Bjørn Laursen døde den 30. november 2018 76 år gammel.

Bjørn lærte skakspillet tidligt, blev som 9-årig medlem af Holstebro Skakklub og blev ret hurtigt en god spiller, og i 1964 ved DM i Holstebro blev han mesterspiller – det var noget sværere at blive dengang end i dag.

Bjørn var en flittig deltager i både lokale turneringer, og ved DM i påsken deltog han næsten hvert år. Bjørn var stolt af sine tre Danmarks-mesterskaber i Veteranklassen i 1998, 2002 og 2014. Bjørn spillede over 100 divisionskampe for Evans og korrespondanceskak deltog han også i; det blev til et DM i 1999.

Bjørn vil først og fremmest blive husket for sin store organisatoriske indsats på flere niveauer i dansk skakliv. Bjørn var formand for Holstebro Skakklub midt i 1960'erne, formand for Skakklubben Evans 1972-74 og 1978-80 og fra 1974 til 1982 var Bjørn sekretær i Dansk Skak Unions forretningsudvalg.

Vi, der dengang sad i FU sammen med Bjørn, mindes med glæde, hvordan han på forbilledlig vis ordnede en masse "papirproblemer", samtidig med at han med liv og sjæl deltog i de mere skakpolitiske diskussioner om reglementer for både enkelmands- og holdturneringer.

Efter sin udtræden af FU var Bjørn i to omgange – i alt i 10 år – formand for 5. Hovedkreds og i 15 år – fra 1982 til 1997 – var han formand for Unionens Spilleudvalg. I 1992 blev Bjørn ratingkartoteksfører og to år senere overtog han Skakbladets Ekspedition og medlemskartotek; vel havde vi erfaring for, at Bjørn havde ordenssans og evne til at få tingene fra hånden, men hans indsats på disse poster var formidabel.

Foto: Claus Jakobsen.

Et enestående kendskab til Unionens medlemmer – mange adresser havde han i hovedet – og en omhyggelig kontrol af turneringsindberetninger kombineret med vejledning og rådgivning overfor lidt usikre arrangører sikrede en smidig afvikling af de mange koordinerede turneringer over hele landet. Desuden blev der tid til at være turneringsarrangør og -leder for et hav af turneringer for Skakklubben Evans.

Vores relationer var som udgangspunkt det skakorganisatoriske, men efterhånden udviklede der sig et kammeratskab og venskab, der rakte langt ud over vores fælles hobby og lidenskab, skakspillet. I en lang årække har en række tidligere forretningsudvalgsmedlemmer – FUX – sat hinanden stævne i Hans Raahauges sommerhus på det skønne Rønæs for at hygge os med snak og lynskak i en atmosfære af humor og selvironi – engang mødte Bjørn op i en T-shirt med påskriften "Dansk Skak Unions smukkeste ratingkartoteksfører!"

Bjørn glædede sig altid til samvæ-

ret, og det var stor ærgrelse for ham selv og et savn for os andre at han i de sidste par år måtte sende afbud på grund af problemer med helbredet. Efter sin tilbagetræden som ratingkartoteksfører for nogle år siden blev Bjørn ved med opretholde et højt aktivitetsniveau som deltager i diverse turneringer og særligt glædede han sig til at deltage i Veteranklassen i påsken – udover at kunne spille med, kunne Bjørn også møde og hilse på sine mange venner og skakkammerater.

Der er ingen tvivl om, at grunden til at han så længe kunne deltage i påsketurneringen – sidste gang i 2018 – på trods af alvorlige helbredsproblemer, var den ubetingede støtte, som hans hustru Dagmar gav ham ved at ledsage ham i påsken. Vi vil huske Bjørn som en herlig kammerat, man altid kunne stole på og der altid var klar til at række en hjælpende hånd.

Æret være Bjørns minde.

Steen Juul Mortensen

Ny U-landsholdstræner

Efter syv succesrige år på posten valgte Mads Boe at fratræde som ungdomslandstræner. Den 38-årige IM Rasmus Skytte er blevet valgt som ny ungdomslandstræner af DSU. Til daglig er Skytte økonomi-chef og bor i Aarhus med sin kone og to børn. Han spiller i Aarhus/Sko-lerne, hvor han er med på ligaholdet.

– Jeg er meget glad for at have fået chancen for at arbejde med udvikling af vores bedste ungdomsspillere. Der er flere rigtigt store talenter i øjeblikket, hvilket selvfølgelig ikke gør opgaven mindre spændende. Det bliver fedt at komme i gang, og jeg er sikker på at vi snart får flere medaljer med hjem til Dan-

mark. Den afgående ungdomslands-træner har formået at flytte barren, hvorfor jeg selvfølgelig også går ydmygt til opgaven, sagde Rasmus Skytte efter sin tiltrædelse til skak.dk.

Sejr nr. 7 til Carlsen

Det lykkedes for Carlsen at komme ud af ”remisburet”. Efter 21 remiser i træk (fem fra Europa Cup’en, 12 i VM-matchen og de fire første runder i Wijk aan Zee) lykkedes det endelig for Carlsen at vinde et parti i 5. runde mod hollænderen Jorden van Foreest. Det var tilsyneladende det, der skulle til. I de resterende otte runder vandt Carlsen yderligere fire partier og sikrede sig en udelt sejr i TATA Steel Chess 2019. Det var syvende gang, at Carlsen vandt den traditionsrige turnerings bedste gruppe.

Slutstillingen efter 13 runder: 1. Magnus Carlsen, Norge, 9. 2. Anish Giri, Holland, 8½. -3-5. Jan Nepomniachtchi, Rusland, Liren Ding, Kina, og Vishy Anand, Indien, 7½. 6.

Santosh G. Vidit, Indien, 7. 7-9. Teimour Radjabov, Azerbajdsjan, Sam Shankland, USA, og Richard Rapport, Ungarn, 6½. 10. Jan-Krzysztof Duda, Polen, 5½. 11-12. Vladimir Fedoseev, Rusland, og Shakhriyar Mamedyarov, Azerbajdsjan, 5. 13-14. Jorden van Foreest, Holland, og Vladimir Kramnik, Rusland, 4½.

Tuneringssejren har givet Carlsen lidt luft til Caruana på Elo-listen. Carlsen har nu 2845, mens Caruana har 2828.

Københavns mesterskabet 2018

blev afviklet i Tåstrup. Seks spillere havde i løbet af året kvalificeret sig til finalegruppen, hvor der spilledes om KM-titlen. FM Tobias Valentin Rostgaard fra BMS og FM Viktor Haarmark Nielsen fra Øbro fik begge 3 point, men titlen gik til Tobias for sejr i det indbyrdes opgør. 3-5. FM Nikolai Skousen, Brønshøj, IM Martin Haubro, BMS, og Michael Vesterli, BMS, alle 2½. 6. WFM Marie Frank-Nielsen, Amager, 1½.

IM Rasmus Skytte deltog blandt andet i landsholdsklassen sidste år og spillede mod blandt andre Nikolaj Borge. Nu skal Skytte træne de danske talenter.

Foto: Thomas Vestergård.

KM 2018 var det første år med kvalifikationsturneringer fulgt af en alle mod alle-finale. Konceptet gænger i år.

IM Jacob Carstensen vandt KM i lyn ved at score 9 point ud af 10 mulige. Nummer to blev Jan Mose Nielsen et point efter Carstensen. Der deltog 36 spillere i turneringen.

Ju Wenjun vandt VM igen

Efter en omtumlet tilværelse er kvindernes VM endelig ved at finde et fast format med kandidatturnering, hvor vinderen skal møde verdensmesteren. I maj vandt Ju Wenjun fra Kina VM ved at besejre Tan Zhongyi i en match. Bare et halvt år senere skulle en ny verdensmester findes ved FIDEs knock-out VM. Det vandt Ju Wenjun også, så hun er en værdig mester. På vej til finalen mod Kateryna Lagno, Rusland, vandt Ju Wenjun alle sine fem matcher uden omspil. Lagno førte 2-1 efter tre partier og kunne nøjes med remis i 4. og sidste parti, men hun tabte. Begge hurtigpartier med 25 minutters betænkningstid endte remis, inden Ju Wenjun vandt titlen ved at vinde begge hurtigpartier med 10 minutters betænkningstid.

Lagno er sammen med Alexandra Kosteniuk, Rusland, og Mariya Muzychuk, Ukraine, klar til kandidatturneringen.

Jesper tæt på GM-norm

Også IM Jesper Søndergaard Thybo var tæt på en GM-norm i Rilton Cup i Stockholm. I sidste runde skulle han have besejret den franske stormester Maxime Legarde (2616). Jesper havde mange interessante muligheder i partiet, men endte med at tabe. Jesper fik 5½ og blev nr. 27. IM Martin Percivaldi fik 5 point, Karsten Larsen fik 4 og Tim Jakslund 3½. Israelleren Tamir Nabaty vandt overbevisende med 8 af 9.

I gruppen for spillere under 1800 kom 11-årige Albert Mechlenburg Møller ind på en delt førsteplads med 7 af 8. Albert tabte kun ét parti

og vandt resten.

Top 10 - Årets Skakspiller 2018

Som nævnt andetsteds i bladet valgte Dansk Skak Unions medlemmer IM Bjørn Møller Ochsner til årets skakspiller.

Årets top 10 ser således ud:

1. **IM Bjørn Møller Ochsner** 735 point
2. **GM Jakob Vang Glud** 640 point
3. **IM Jonas Buhl Bjerre** 542 point
4. **IM Jesper Søndergaard Thybo** 485 point
5. **WFM Ellen Fredericia Nilssen** 334 point
6. **GM Mads Andersen** 323 point
7. **FM Tobias Valentin Rostgaard** 245 point
8. **GM Allan Stig Rasmussen** 237 point
9. **Vitus Bondo Medhus** 234 point
10. **GM Carsten Høj** 178 point

IM-norm til Filip Boe Olsen

De unge danskere leverede generelt en fremragende indsats i Chess House's GM-turnering i vinterferien. Der var få runder før slut lagt op til flere danske GM-normer, men i sidste ende var FM Filip Boe Olsen (årgang 2003) ene om at komme i mål med

sin anden IM-norm. Den havde han allerede i hus efter otte runder. En dårlig start blev opvejet af tre sejre i træk fra 6. til 8. runde.

IM Jesper Thybo førte turneringen inden sidste runde, hvor han med en remis mod IM Jonas Bjerre ville have opnået sin anden GM-norm. Men Jonas vandt partiet i angrebsstil. Jonas selv var længe med i kampen om en GM-norm, men et nederlag i 8. runde til GM Dmitrij Kollars ødelagde drømmen om den første norm til den fine titel.

IM Bjørn Møller Ochsner førte turneringen efter 7. runde med 5½ point. Bjørn behøvede blot et enkelt point i de to sidste runder for at score sin anden GM-norm. Men først tabte han til Jesper Thybo og derefter til GM Vaslios Kotronios, da der skulle sættes i sidste runde.

Slutstilling: 1.-3. IM Jonas Buhl Bjerre, IM Jesper Søndergaard Thybo og GM Dmitrij Kollars, Tyskland, alle 6. 4. IM Bjørn Møller Ochsner 5½. 5.-7. GM Vaslios Kotronias, Grækenland, FM Filip Boe Olsen og GM Efstratios Grivas, Grækenland, alle 4½. 8.-9. FM Matthias Bach, Tyskland, og IM Jens Ove Fries Nielsen, begge 3. 10. IM Martin Zummande, Tyskland, 2.

Filip Boe Olsen mangler nu kun en enkelt IM-norm for at blive international mester.

Foto: Claus Qvist Jessen.

Dansk Skaksalg

TIL KLUB OG SKOLE

Klubsæt med
foldbart
turneringsbræt,
brikker i træ, æske
Kr. 349

Klubsæt med massivt bræt i mahogni og ahorn, brikker, æske
Kr. 549

LUKSUS

Vi har udvidet vores sortiment af luksusskakbrætter i turneringsstørrelse.

Fine træsorter, nogle med intarsia indlæg, feltstørrelse 55 til 60 mm, med eller uden notation.

Nu enhedspris – **kun kr. 699 / bræt**

eller sætpris med brikker i luksusæske **fra kun kr. 1299**

DM – KLUBBESTILLINGER – ÅBENT HUS

Ved påskens DM vil der være mulighed for at klubber får forudbestilte varer leveret på spillestedet. Skaksalget holder **ÅBENT HUS** på adressen Skerningvej 2, 5750 Ringe den 14., 15., 18. og 19. april – alle dage fra 09.00 til 13.00

AFHENTNINGSTILBUD

Der er rigtig mange gode påsketilbud ved afhentning, f.eks. DGT 3000 – **kun kr. 450**

Enkelte E-boards til kun kr. 3800 og smartboards **fra kr. 2100**

– samt tilbud på bøger.

www.skaksalg.dk • sales@skaksalg.dk • Tlf: 61 13 64 60 • Skerningvej 2, 5750 Ringe
Træffetider – telefon, bedst onsdage og torsdage fra 16.00-18.00

SKAKbladet

ISSN 0037-6043
Online: ISSN 2246-5774

115. årgang, nr.1-2019.
Udgivet af Dansk Skak Union.

Redaktion:

Lars Schandorff og Jan Løfberg
att. Løfbergs Forlag
Svend Vonveds Vej 15
2300 København S.
Email: skakbladet@skak.dk

Indsendelsesfrist til nr. 2-2019

Deadline 1. maj 2019
Udkommer medio juni 2019
Uopfordret materiale aftales med
redaktionen.

Abonnement og ekspedition

Danmark kr. 250 kr. pr. år inkl. moms
og forsendelse.
Udlandet: kr. 350 år, inkl.
forsendelse.
Bestilles hos Dansk Skak Unions
kasserer (se nederst på siden).

Grafisk design og produktion

John Ovesen

Tryk

Bialostockie Zakłady Graficzne S.A.
Al. 1000-lecia P.P. 2
15-111 Białystok – Polen

Næste nummer

Vi retter fokus mod de store danske begivenheder. Vi beretter om vindere og tabere i Xtracon Skakligaen, og vi stiller skarpt på især oprykkerne i divisionsturneringen.

En stribe udenlandske stjernespillere og mange af Danmarks bedste er med i Xtracon Skakligaen. Skakbladet fortæller om medaljekampen og nedrykningsstriden.

Foto: Thomas Vestergård.

I Svendborg arrangeres påsketævnet for andet år i træk. Skakbladets redaktion vil være til stede for at finde de både små og store historier på og uden for brættet.

Hvis Skakbladet udebliver eller der er andre problemer med leveringen, så skriv til kartotek@skak.dk

Dansk Skak Union

Bankforbindelse:

Danske Bank
reg. nr. 3409
kontonr. 0011548938

www.skak.dk

Dansk Skak Union

Formand: Poul Jacobsen, Præstbrovej 6, 8464 Galten
Tlf. 40 83 36 16. Email: formand@skak.dk

Kasserer: Poul Guldbæk Olesen, Akelejevej 11, 8240 Risskov
Tlf. 60 78 95 02. Email: kasserer@skak.dk

Udvikling: Arild Rimestad, Brøndbyvestervej 66C 1. -4, 2605 Brøndby.
Tlf. 42 26 04 66. Email: tudvikling@skak.dk

Sekretær og organisation: Aage Dalstrup Olsen, Søndervangen 14, 1. tv.,
8260 Viby J. Tlf. 20 62 33 01. Email: sekretaer@skak.dk og
organisation@skak.dk

Ratingkartotek: Per Rasmussen, Stavdalvej 37, 3760 Gudhjem
Tlf. 56 49 51 13. Email: ratingkomite@skak.dk

Afsender: Dansk Skak Union, Præstbrovej 6, 8464 Galten

Magasinpost SMP
ID-nr. 42197

KRAMNIK STOPPER!

Den tidligere verdensmester Vladimir Kramnik stopper sin aktive professionelle karriere. Det meddelte russeren umiddelbart efter afslutningen på Wijk aan Zee-turneringen, hvor han kom ind på en delt sidsteplads. Beslutningen traf han et par måneder tidligere. Kramnik oplyste, at han ikke længere har den fornødne motivation for at spille på øverste niveau.

Kramnik blev verdensmester ved at besejre Kasparov i år 2000. Syv år senere mistede han titlen og blev efterfulgt som verdensmester af inderen Anand.

Foto: Cathy Rogers.